Бадзёрая радыёгімнастыка

СТАР. 5

Бяжыць уся сталіца

СТАР. 16

Праграма тэлебачання на тыдзень

20 КАНАЛАЎ

Родная газета на роднай мове

ЗВЯЗДА

Выдаецца з 9 жніўня 1917 г.

26 ЖНІЎНЯ 2016 г. ПЯТНІЦА № 164 (28274)

БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

На шчасце!

Фота Анатоля КЛЕШЧУКА.

Каваль сядзібна-паркавага турыстычнага комплексу «Дукорскі маёнтак» Пятро СМАЛЯКОЎ за работай. Выкаваныя падковы ён дорыць наведвальнікам маёнтка на шчасце.

ЦЫТАТА ДНЯ

Давід РОТМАН, дырэктар Цэнтра сацыялагічных і палітычных даследаванняў БДУ:

«Дэпутатам павінен быць чалавек, які будзе часта сустракацца са сваімі выбаршчыкамі, каб даведацца, што ім трэба, чаго яны хочуць. Апытанні паказваюць, што людзям часам не хапае зносін з прадстаўніком заканадаўчай улады, за якога яны прагаласавалі. Акрамя таго, выбаршчыкі ў Беларусі хацелі б бачыць у парламенце патрыётаў і гаспадароў свайго слова. Дэпутат, на думку электарата, павінен валодаць дастатковым узроўнем адукаванасці, арганізаванасці і прафесіяналізму, каб умець вырашаць праблемы акругі і дамагацца выканання таго, што ён паабяцаў».

Хоцімск — горад хлебны

У раёне распрацоўваюць канцэпцыю хлебнага фестывалю ў народных традыцыях

На Магілёўшчыне кожны райцэнтр нешта сімвалізуе сабой. Слаўгарад — сыр, Шклоў — агуркі, Дрыбін — валёнкі. Хоцімск таксама можа неўзабаве займець свой брэнд. Тут усур'ёз падумваюць пра тое, каб аддаць павагу хлебу. «Наведаць Хоцімск і не паспытаць тутэйшага хлеба — усё роўна што наогул не пабываць у нас», — запэўнівае старшыня райвыканкама Сяргей ДЗЕМІДЗЕНКА. Акрамя таго, што мясцовае райпа робіць паважаны ўсімі прадукт амаль без дабавак, дык яшчэ мясцовае насельніцтва выпякае свой, па старадаўніх рэцэптах. Спецыялісты раённага Цэнтра культуры нават кніжку зрабілі, каб на святах і фестывалях рэкламаваць хоцімскія традыцыі хлебапячэння. А заадно праслаўляць хлебаробаў і пекараў. Сёння гэты прадукт каштуе капейкі, а колькі працы ў яго ўкладзена, мала хто задумваецца.

Які араты, такі і хлеб

Тое, што летась у Магілёўскай вобласці адрадзілі конкурс аратага, у раёне лічаць добрым знакам. Ад якасці працы механізатара, які сумяшчае ў сабе абавязкі і трактарыста, і камбайнера, залежыць і канчатковы вынік — будзем з хлебам або без.

Ганна СНЫТКО: наш хлеб з душой.

— Конкурс аратага вельмі неабходны. Гэта своеасаблівы экзамен на веданне сваёй справы. У навучальных установах такому не вучаць. Уменне прыходзіць толькі з вопытам, калі чалавек пачынае адчуваць плуг, ведае, як яго рэгуляваць, — падкрэслівае значнасць гэтага мерапрыемства **галоўны інжынер упраўлення сельскай гаспадаркі і харчавання Хоцімскага райвыканкама Рыгор ШУРКОЎ.**

СТАР. 3

■ Акцэнт на здароўе

РАСПЛАТА ЗА ЗВЫЧКІ

Абсалютная большасць беларусаў прызнае здароўе адной з галоўных каштоўнасцяў. Прызнае... І толькі?

У краіне рэалізуецца дзяржаўная праграма «Здароўе народа і дэмаграфічная бяспека» на 2016—2020 гады. Да дзеяння яе прыцягнута велізарная колькасць службаў і ведамстваў, хоць значная роля ў любым выпадку належыць ахове здароўя. Што зроблена і плануецца зрабіць для павелічэння нараджальнасці, зніжэння смяротнасці, паляпшэння якасці жыцця? І самае важнае: што кожны з нас плануе зрабіць для гэтага?

РАДЗІЛЬНЯ З КАМФОРТАМ

У межах дзяржпраграмы плануецца паэтапнае пераасначашэнне радзільняў, у першую чаргу рэанімацыйных блокаў. Самай сучаснай, разлічанай на 5 тысяч родаў у год, з'яўляецца нядаўна адкрытая радзільня сталічнай 5-й бальніцы. Установа аснашчана самым лепшым абсталяваннем, з'явіліся там і два аддзяленні рэанімацыі для нованароджаных і парадзіх.

У верасні ў 6-й гарадской бальніцы адкрываюцца камфартабельныя радзільныя залы, перадродавыя і пасляродавыя палаты. Камфортная палата ў сучаснай радзільні — гэта велізарны пакой (тут і кухня, і тэлевізар), а галоўнае — свабодны пропуск сваякоў, якія могуць дапамагаць маладой маме і нават застацца пераначаваць. Прадастаўлена будзе і паслуга асабістага доктара, акушэркі — усё гэта напрамкі развіцця платных паслуг.

На базе гарадской гінекалагічнай бальніцы пачаў летась працаваць цэнтр эндаметрыёзу. Захворванне досыць распаўсюджанае, і небяспечнае пагрозай бясплоднасці. Дарэчы, на лячэння мужчынскай і жаночай бясплоднасці сёння прымяняецца шэраг эфектыўных метадаў. Дапаможныя рэпрадуктыўныя тэхналогіі (у Мінску выкарыстоўваюцца ў РНПЦ «Маці і дзіця», гарадскім радзільным доме №2 і двух прыватных цэнтрах) зрабілі магчымым з'яўленне на свет 600 дзяцей (па краіне — каля тысячы).

СТАР. 4

Курсы замежных валют, устаноўленыя НБ РБ з 26.08.2016 г.

Долар ЗША	1,9571	▲
Еўра	2,2068	▲
Рас. руб.	0,0301	▲
Укр. грыўня	0,0770	▲

ISSN 1990 - 763X

ПРАЦАВАЦЬ НА ПЕРСПЕКТЫВУ

Прэзідэнт у кастрычніку плануе зрабіць візіт у Пакістан

У ходзе візіту Аляксандр Лукашэнка правядзе перагаворы з прэм'ер-міністрам гэтай краіны Навазам Шарыфам. Аб гэтым ішла размова на сустрэчы беларускага лідара з дзяржаўным міністрам па замежных справах, спецыяльным памочнікам прэм'ер-міністра Пакістана Саідам Тарыкам Фатэмі.

«У нас няма ніякіх асабістых рознагалоссяў. Пры абмеркаванні многіх пытанняў — палітычных, эканамічных — у нас таксама поўнае супадзенне пунктаў гледжання. Мы заклалі зім фундамент на будучыню адносін паміж Пакістанам і Беларуссю», — адзначыў Прэзідэнт, гаворачы пра стасункі з прэм'ер-міністрам Пакістана.

Аляксандр Лукашэнка падкрэсліў, што ў Беларусі ганарацца дружалюбнымі адносінамі з такой магутнай і ўплывовай дзяржавай, як Пакістан, адзначыўшы, што маючая адбыцца сустрэча павінна быць глыбокай, на ёй плануецца прапрацаваць многія пытанні, у тым ліку на перспектыву.

«Мы хацелі б, і Наваз мне пра гэта казаў, каб пад нашы палітычныя, асабістыя адносіны была падведзена магутная гандлёва-эканамічная база. Мы ўзаемадапаўняльныя дзяржавы. Трэба наладзіць гэты мост эканамічнага супрацоўніцтва. І гэта галоўнае на перспектыву», — сказаў Аляксандр Лукашэнка.

Прэзідэнт таксама звярнуў увагу на неабходнасць абмеркаваць адносіны Пакістана і Беларусі з трэцімі краінамі. «Напрыклад, з КНР у вас бліскучыя адносіны і ў нас. З Расіяй. У вас з імі добрыя адносіны, у нас нагогул выдатныя. Тут таксама можна атрымаць вялікія выгады і прынесці карысць гэтым дзяржавам у тым ліку», — дадаў кіраўнік дзяржавы.

У сваю чаргу Саід Тарык Фатэмі вельмі цёпла вітаў Прэзідэнта Беларусі. Дыялог вёўся на рускай мове без дапамогі перакладчыка, паведамляе прэс-служба беларускага лідара. «Ваш візіт будзе важнай гістарычнай падзеяй у нашых адносінах. Мы ўпэўнены, што ён дапаможа вывесці іх на яшчэ больш высокі ўзровень», — сказаў ён.

■ Дзяржаўны інтарэс

НА ПЕРШЫМ ПЛАНЕ — ЗАНЯТАСЦЬ НАСЕЛЬНІЦТВА

На пасяджэнні Брэсцкага абласнога выканаўчага камітэта разгледжаны вынікі сацыяльна-эканамічнага развіцця і выканання бюджэту вобласці ў першым паўгоддзі 2016 года. У пасяджэнні прымаў удзел старшыня Савета Рэспублікі Нацыянальнага сходу Міхаіл МЯСНІКОВІЧ.

На самым пачатку работы **кіраўнік вобласці Анатоль ЛІС** настроіў усіх выступоўцаў засяродзіцца на праблемах і шляхах іх вырашэння. Было адзначана, што за першае паўгоддзе ў поўным аб'ёме выкананы тры з васьмі ключавых паказчыкаў эфектыўнасці, зацверджаных рашэннем аблвыканкама летась. Не ўдалося выканаць ключавыя паказчыкі па валавым рэгіянальнаму прадукце, прадукцыйнасці працы, экспарце тавараў і паслуг, прамых замежных інвестыцыях.

Вострая размова адбылася, напрыклад, у кантэксце экспарту тавараў. Калі агульныя лічбы выглядаюць быццам бы нядрэнна (вобласць пастаўляе тавары ў 76 краін свету), то пры дэталёвым разглядзе выяўляюцца значныя хібы ў экспартнай палітыцы. Так, напрыклад, у краіны Афрыкі за паўгода прадалі прадукцыі на 21,8 тысячы долараў. Тлумачэнне намесніка старшыні аблвыканкама Міхаіла Сяркова, што малыя аб'ёмы абумоўлены першымі крокамі ў асваенні новых рынкаў, палічылі недастатковым пераканаўчым.

Сур'ёзную крытыку атрымаў і куратар будаўнічай галіны, намеснік старшыні аблвыканкама Віктар Сакоўскі. Будаўнічыя работы ў рэгіёне скарачаліся на чвэрць. Сёння стаіць задача захаваць калектывы, для гэтага трэба шукаць заказы ў блізкім і далёкім замежжы. Работа вядзецца, але выяўляюцца і зусім недапушчальныя факты. Будтрэст №8 не можа выканаць работы ў Туркменістане, згодна з дамоўленасцю, праз міжведамасныя нестыкоўкі. У выніку рабочыя не едуць на аб'ект, а тыя, што паехалі, сядзяць без работы.

У аграрнай галіне зноў на першы план выходзяць пытанні захавання тэхналогій і парадку на вытворчасці.

Старшыня Савета Рэспублікі Міхаіл Мясніковіч указаў, што ў справе паляпшэння экспартнай палітыкі трэба больш шукаць і праяўляць кемлівасць. Экспартная база рэгіёна не памянялася, значыць, варта трымацца за ранейшыя рынкі збыту і шукаць новыя. Сярод прыярытэтных напрамкаў спікер верхняй палаты парламента вылучыў занятасць насельніцтва. Гэта адна з самых галоўных праблем дня. Калі прадпрыемствы і ўстановы рэгіёна ў працэсе рэарганізацыі за апошні час паменшылі штаты прыкладна на 12 тысяч чалавек, то ўладкавана на новыя месцы 1700 чалавек. Гэта вельмі мала. Адным са шляхоў вырашэння праблемы занятасці павінна стаць павышэнне эфектыўнасці вытворчасці і зніжэнне колькасці стратных прадпрыемстваў.

Святлана ЯСКЕВІЧ. *yackevich@zviazda.by*

СУСТРЭЧА БЕЗ ГАЛЬШТУКАЎ

Прэзідэнт Беларусі правёў нефармальную сустрэчу з вядомым амерыканскім акцёрам Стывенам Сігалам.

Акцёр супрацоўнічае з беларускай IT-кампаніяй, аднак асабліва дзелавым гэты візіт не стаў. Пазнаёміўся з Аляксандрам Лукашэнкам Стывен Сігал, па яго ўласным прызнанні, марыў даўно і, збіраючыся ў Мінск, настойліва прасіў пра сустрэчу. Да Беларусі стаўленне ў госця асаблівае яшчэ і таму, што, як высветлілася, ёсць яго карані і ў нашай краіне.

Сустрэча з Прэзідэнтам атрымалася жывой і для госця вельмі пазнавальнай, з акцэнтам на сельскую гаспадарку, паведамляе БЕЛТА. Пытанне сапраўды актуальнае, паколькі ўборачная ў краіне ў самым разгары. Стывену Сігалу паказалі тое, без чаго не абыходзіцца ніводная беларуская гаспадарка, найбольш папулярныя культуры — буракі, капусту, морку. Тут жа ў полі адбылася і першая дэгустацыя.

За лёгкай вячэрай у рэзідэнцыі Прэзідэнта стравы беларускай кухні госці каштавалі літаральна «з градкі». Даспадобы прыйшліся халаднік, бульба і, вядома, беларускае сала. Натуральныя беларускія прадукты не пакінулі абыякавымі амерыканскіх гасцей.

Ад гульнявой залежнасці выратуе суд

Прэзідэнт падпісаў указ, які ўносіць змяненні і дапаўненні ў асобныя ўказы па пытаннях прадпрымальніцкай дзейнасці і падаткаабкладання ў мэтах прывядзення іх у адпаведнасць з апошнімі зменамі Падатковага кодэкса, паведамілі ў прэс-службе кіраўніка дзяржавы.

Дакумент таксама скарэкціраваў Палажэнне аб ажыццяўленні дзейнасці ў сферы ігральнага бізнесу на тэрыторыі Беларусі, якое было зацверджана ўказам № 9 ад 10 студзеня 2005 года, у частцы прадастаўлення сваякам магчымасці звяртацца ў суд з заявай аб абмежаванні фізічнай асобы ў наведванні ігральных устаноў і ўдзеле ў азартных гульнях на тэрмін ад шасці месяцаў да трох гадоў. Гэтае нованўведзенне абумоўлена тым, што многія ўдзельнікі азартных гульняў, маючы гульнявую залежнасць, не могуць прымусіць сябе не наведваць такія ўстановы, што вядзе да цяжкага матэрыяльнага становішча іх блізкіх і разбурэння найважнейшага сацыяльнага інстытута дзяржавы — сям'і.

ЧАКАЕМ ВІЦЕБШЧЫНУ

Беларускія аграрыі ўбралі больш за 94% пасяўных плошчаў і ўжо блізкія да завяршэння ўборачнай кампаніі. Па аператыўнай інфармацыі Мінсельгасхарча, на 25 жніўня сабрана 6765,2 тысячы тон збожжа пры сярэдняй ураджайнасці ў 33,6 ц/га. Як нядаўна адзначаў падчас прэс-канферэнцыі намеснік міністра сельскай гаспадаркі і харчавання Уладзімір ГРАКУН, сёлета ўборачная кампанія зацягваецца з-за неспрыяльных умоў надвор'я.

Першымі збор збожжавых і зернебабовых культур завяршылі гаспадаркі Брэсцкай вобласці з вынікам ў 1167,3 тысячы тон. Найбольшая ўраджайнасць атрымалася ў аграрыяў Гродзеншчыны — 37,1 ц/га, а найбольшы ўраджай у Міншчыны — 1741,2 тысячы тон. Больш за ўсіх збожжа засталося наўбраным у Віцебскай вобласці, дзе аграрыям яшчэ трэба будзе папрацаваць на чвэрці пасяўных плошчаў.

Ілья КРЫЖЭВІЧ. *Kryzhevich@zviazda.by*

■ Досвед

РЭАЛІЗАЦЫЯ КАНСТЫТУЦЫЙНАГА ПРАВА

Як праходзяць датэрміновыя выбары за мяжой

У беларускай выбарчай практыцы актыўна выкарыстоўваецца датэрміновае галасаванне. Так, на парламенцкіх выбарах гэтага года можна будзе датэрмінова прагаласаваць з 6 па 10 верасня. Зразумела, чаму такая практыка выкарыстоўваецца — на выбарах важны голас кожнага грамадзяніна, а далёка не ўсе могуць прыйсці прагаласаваць на працягу аднаго дня. Прычыны могуць быць самыя розныя — ад ад'езду за мяжу на адпачынак або ў камандзіроўку да планавай аперацыі, але грамадзянін павінен мець магчымасць рэалізаваць сваё канстытуцыйнае права. Наколькі распаўсюджана падобная практыка ў іншых краінах?

Найбольш часта ў якасці прыкладу выкарыстоўваюць **амерыканскі вопыт**. Ён дастаткова разнастайны ў залежнасці ад штата. У некаторых штатах для выкарыстання такой формы галасавання патрэбна ўважлівая прычына, але заканадаўства 32 штатаў і акругі Калумбія дапускае асабістае датэрміновае галасаванне без абгрунтавання прычын выбару гэтай формы волевыяўлення. У некаторых штатах датэрміновая галасаваць па пошце, у некаторых датэрмінова выбаршчыкаў, у цэлым па краіне такой формай галасавання карыстаецца больш як трацiна тых, хто мае права голасу.

Працягласць датэрміновага галасавання таксама залежыць ад заканадаўства кожнага штата, што ўносіць хаос у падлік галасоў. Акрамя гэтага, на выбарах у ЗША выкарыстоўваецца яшчэ такая цікавая форма, як умоўныя бюлетэні. Імі выбаршчыкі могуць скарыстацца, калі не маюць пры сабе належнага пасведчання асобы пры галасаванні, своечасова не змянілі свае рэгістрацыйныя звесткі пасля пераезду або змены прозвішча, прыйшлі галасаваць не на свой участак або іх права голасу кімсьці аспрэчваецца. Такімі бюлетэнямі карыстаюцца мільёны выбаршчыкаў, але толькі дзве трацiны з іх потым пацвярджаюць у якасці сапраўдных, што выклікае цяжкасці падчас падліку вынікаў выбараў у выпадку, калі ў кандыдатаў прыкладна роўная колькасць выбаршчыкаў, якія аддалі ім галасы.

У Канадзе таксама актыўна выкарыстоўваецца датэрміновае галасаванне. Яно па заканадаўстве праводзіцца на працягу трох дзён. Пры тым, што насельніцтва краіны адносна невялікае ў параўнанні з ЗША, такая форма галасавання грамадзянам цікавая, і ёю рэгулярна карыстаюцца мільёны канадскіх выбаршчыкаў. У датэрміновым галасаванні маюць права прыняць удзел тыя, хто з розных прычын не зможа прыйсці на ўчастак ў дзень выбараў, а таксама вайскоўцы, раскватараваныя за межамі краіны. Выбаршчыкі могуць галасаваць і пры дапамозе бюлетэняў, якія адпраўлены па пошце.

Цікавы **расійскі досвед** датэрміновага галасавання. Як вядома, сёлета расійскія парламенцкія выбары пройдуць максімальна блізка да даты беларускіх — 18 верасня. Але фактычна выбары пачаліся ўжо 23 жніўня з датэрміновага галасавання жыхароў Камчаткі. Раней пачнецца галасаванне і ў іншых рэгіёнах, дзе выбаршчыкам цяжка дабрацца да ўчасткаў, каб ажыццявіць сваё права, да часткі з іх выбарчая камісіі прыедуць асабіста, і для гэтага будуць выкарыстоўвацца любыя неабходныя транспартныя сродкі, уключаючы верталёты.

Прадугледжана і актыўна выкарыстоўваецца датэрміновае галасаванне ў **Аўстраліі**. Так, на апошніх парламенцкіх выбарах, якія прайшлі 2 ліпеня 2016 года, датэрміновае галасаванне стартавала 14 чэрвеня. Скарысталіся гэтым правам выбаршчыкі, якія не маглі па ўважлівых прычынах прыняць удзел у парламенцкіх выбарах 2 ліпеня. Уважлівымі прычынамі лічацца: падарожжа, хвароба, адсутнасць на выбарчым участку ў сувязі з працоўным графікам. Аўстралійскія выбары цікавыя яшчэ і тым, што ў іх абавязаны ўдзельнічаць усе выбаршчыкі. Выбаршчык, які з няўважлівай прычыны не прагаласаваў, можа атрымаць штраф у 20 долараў, а ў некаторых выпадках штраф можа дасягнуць 170 долараў ці магчымы арышт маёмасці. Апроч таго, прыняць удзел у выбарах можна толькі на аснове папярэдняй рэгістрацыі. Грамадзянін, які не захоча рэгістравацца, будзе аштрафаваны на 110 долараў.

У Аўстрыі датэрміновае галасаванне таксама набывае ўсё большую папулярнасць. Яно ўключае, у тым ліку, магчымасць датэрмінова прагаласаваць па пошце — з выкарыстаннем спецыяльнай паштовай карткі. На прэзідэнцкіх выбарах 2010 года такую картку выкарыстала 6 працэнтаў выбаршчыкаў, а на выбарах 2016 года на рукі былі выдадзены 641 975 спецыяльных паштовых картак, або каля 10 працэнтаў ад колькасці выбаршчыкаў, якія маюць права голасу. Іншая справа, што вынікі прэзідэнцкіх выбараў 2016 года былі адменены з прычыны масавых фальсіфікацый, і зноў сваё права на датэрміновае галасаванне выбаршчыкі Аўстрыі змогуць рэалізаваць перад выбарамі, якія будуць праходзіць 2 кастрычніка.

Сяргей КІЗІМА,
доктар палітычных навук.

❍ Тым часам

У ВЕРХНЮЮ ПАЛАТУ ВЫБАРЫ ЎЖО ПАЧАЛІСЯ

Паводле каляндарнага плана арганізацыйных мерапрыемстваў па падрыхтоўцы і правядзенні выбарчай кампаніі ў верхнюю палату парламента, выбары будуць праходзіць з 25 жніўня па 13 верасня ўключна, гэта значыць не пазней чым за 35 дзён да заканчэння паўнамоцтваў Савета Рэспублікі дзейнага склікання.

Выбары сенатараў праводзяцца на аснове роўнага і ўскоснага выбарчага права пры таемным галасаванні на пасяджэннях мясцовых Саветаў дэпутатаў базавага ўзроўню ў кожнай вобласці і Мінскага гарсавета.

Цэнтральная камісія па выбарах і правядзенні рэспубліканскіх рэферэндумаў установіць вынікі выбараў членаў Савета Рэспублікі і зарэгіструе выбраных сенатараў не пазней за 30 верасня.

Надзея ЮШКЕВІЧ. *yushkevich@zviazda.by*

Наталля КАЧАНАВА:

«Ключавое звяно — гэта настаўнік»

Да 1 лістапада ўрад павінен унесці шэраг прапаноў па стымуляванні працы і павышэнні статусу педагагічных работнікаў. Пра гэта на жнівеньскім форуме «Сталічная адукацыя. Стратэгіі развіцця» паведаміла намеснік прэм'ер-міністра краіны Наталля КАЧАНАВА.

— Я ні ў якім разе не лічу прафесію педагога непрэстыжнай. Гэта пацвярджаюць і вынікі прыёмнай кампаніі. Мы бачым, што на педагагічныя спецыяльнасці абітурыенты ідуць даволі ахвотна, — падкрэсліла яна ў сваім выступленні перад удзельнікамі форуму. — Педагогаў у нас у краіне рыхтуюць 10 ВНУ, але ў сталіцы не хапае кадраў у дашкольных установах і пачатковай школе. У 2015 годзе Мінск падаў заяўку на размеркаванне ў сістэму адукацыі сталіцы 1200 маладых спецыялістаў, а накіравалі ў горад толькі 622. Давайце разбірацца, чаму? Не хапае сярод выпускнікоў мінчан? Калі ў Мінску ёсць у сістэме адукацыі кадравая праблема і пры гэтым ёсць ахвотныя застацца працаваць з іншагародніх выпускнікоў, горад павінен падумаць, як забяспечыць іх жыллём, як прадастаўляць ім месца хоць бы ў інтэрнаце. Бо ўсім зразумела, што заробку маладога спецыяліста не хопіць, каб заплаціць за арэнду жылля . Лічу, што патрабуецца глыбокі аналіз патрэбы ў кадрах сталічных устаноў адукацыі.

Натуральна, што ўсіх педагогаў напярэдадні новага навучальнага года хвалюе пытанне з зарплатай.

— Сказаць, што мы сёння знойдзем у бюджэце сродкі на павышэнне заработнай платы ўсім педагогам, будзе няпраўдай, — канстатавала Наталля Качанава. — Мы робім усё магчымае ў рамках эканамічнай сітуацыі, якая склалася. Вы ўсе цудоўна ведаеце, якая пільная ўвага надаецца сістэме адукацыі з боку кіраўніка нашай дзяржавы. Сістэма адукацыі працуе на будучыню краіны, і ўсе гэта разумеюць. У Прэзідэнта сёлета адбылося некалькі нарад па пытаннях развіцця адукацыі, і перад урадам была пастаўлена задача па матэрыяльным стымуляванні педагагічных работнікаў. Мы актыўна працуем у гэтым кірунку, і ўжо да 1 верасня будуць унесены змены ў нарматыўную базу, якія зробяць аказанне дадатковых адукацыйных паслуг ва ўстановах адукацыі больш выгадным як для іх кіраўніцтва, так і для педагогаў. Мы бачым, што кваліфікаваныя педагогі падпрацоўваюць па-за сценамі школ, там, дзе за іх працу плацяць больш. Трэба зрабіць так, каб педагогам было выгадна рабіць гэта ў школе, каб грошы, што атрымлівае ўстанова адукацыі ад пазабюджэтнай дзейнасці, заставаліся на месцы і накіроўваліся на павышэнне заработнай платы настаўнікам.

Наталля Качанава паабяцала тэрмінова ліквідаваць і «прававы казус» з кваліфікацыйнымі катэгорыямі педагогаў, якія займаюцца з дзецьмі ў рамках дадатковай адукацыі. На гэта скардзіліся дырэктары школ і гімназій. Сёння, напрыклад, настаўнік матэматыкі з першай ці вышэйшай кваліфікацыйнай катэгорыяй, які вядзе гуртук па матэматыцы, не можа разлічваць на даплату за сваю катэгорыю, таму што ён атрымлівае яе не як педагог дадатковай адукацыі.

Увогуле, на думку віцэ-прэм'ера, сістэму налічэння заработнай платы педагогам трэба спрашчаць: «Каэфіцыенты, тарыфы, даплаты, працэнты... Сістэма вельмі грувасткая...»

Сярэдні заробак у настаўнікаў у чэрвені бягучага года склаў 623 дэнамінаваныя рублі (гэта 89% ад сярэдняга заробку па краіне). Але ў чатырох абласцях сярэдні заробак педагогаў зраўняўся з сярэднім заробкам па рэгіёне. Праўда, Мінска гэта не датычыцца, хоць з мясцовага бюджэту педагогам і робяцца даплаты да аклада. Заробкі сталічных педагогаў па-ранейшаму адстаюць ад заробкаў прадстаўнікоў многіх прафесій. Ці не таму кадравая праблема ў дашкольных установах так і не вырашаецца?

Закранула Наталля Качанава і пытанне выканання педагогамі неўласцівых ім функцый:

— На ўзроўні ўрада мы прынялі ўсе меры, якія ад нас залежаць, і паставілі адпаведную задачу перад Міністэрствам адукацыі — зрабіць усё, каб педагогі займаліся толькі сваімі непасрэднымі задачамі і абавязкамі. І калі ўпраўленне жыллёва-камунальнай гаспадаркі прапануе настаўнікам правесці тлумачальную работу з сем'ямі, у якіх ёсць запазычанасць па кватэрнай плаце, вы можаце смела такія прапановы ігнараваць.

Звяртаючыся да педагогаў, Наталля Качанава падкрэсліла, што ад іх працы, ад таго, ці бяжыць дзіця з радасцю ў садок ці школу, залежыць і настрой у кожнай сям'і. Якая б матэрыяльна-тэхнічная база ні была створана ў школе, усе разумеюць, што ключавое звяно — гэта настаўнік.

Надзея НІКАЛАЕВА.
nikalaeva@zviazda.by

■ Надвор'е

ІЗНОЎ ВЫШЭЙ ЗА НОРМУ

Месцамі прыпячэ да плюс 32 градусаў

Сіноптыкі Белгідрамецтэнтра паведамляюць, што ў гэтыя выхадныя будзе сапраўды цёпла і без ападкаў. А вось невялікае пахаладанне чакаецца толькі з аўторка.

Напрыканцы тыдня пр тэмпературным агназуецца сонечнае і сухое надвор'е з фонам, які прыкладна на 1-5 градусаў перавысіць сваю кліматычную норму. У пятніцу установіцца сонечная пагода. Тэмпература паветра ўдзень будзе вагацца ад плюс 23 градусаў па паўночным усходзе да 29 цяпла па паўднёвым захадзе краіны. Не чакаецца істотных ападкаў і ў выхадныя. Уначы і раніцай месцамі магчымы слабы туман. Тэмпература паветра ўначы будзе складаць плюс 9—16 градусаў, а ўдзень суботы — ад 25 да 32 цяпла. Удзень у нядзелю — плюс 21—28 градусаў, а на поўдні краіны паветра прагрэецца да 29-32 цяпла.

Паводле папярэдніх прагнозаў айчынных спецыялістаў, у пачатку наступнага тыдня характар надвор'я істотна не зменіцца. Будзе пераважна без ападкаў. Тэмпература паветра ўначы складзе 9—16 цяпла, а ўдзень чакаецца плюс 25—32 градусы. Аднак у апошнія дні лета надвор'е падкіне нам не вельмі прыемны сюрпрыз, бо ўмовы крыху пагоршацца. У гэтыя дні праз тэрыторыю краіны пачне рухацца атмасферны фронт і пачнуць паступаць халаднаватыя паветраныя масы з боку Балтыйскага мора. Тады чакаюцца кароткачасовыя дажджы і паніжэнне тэмпературы паветра. У аўторак уначы па паўночным захадзе, а ўдзень на большай частцы тэрыторыі пройдуць кароткачасовыя дажджы, у асобных раёнах магчымы навальніцы. Тэмпература паветра ўначы складзе 13—19 цяпла, удзень будзе плюс 18—25 градусаў, а па паўднёвым усходзе чакаецца яшчэ да плюс 26—29 градусаў. Месцамі кароткачасовыя дажджы пройдуць і ў сераду. Тэмпература паветра ўначы складзе 7—14 цяпла, а ўдзень — толькі плюс 16—23 градусы. Хутка восень.

Сяргей КУРКАЧ. *kurkach@zviazda.by*

Хоцімск — горад хлебны

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

Спецыялісты кажуць: дрэнна ўзарэш — ураджаю не чакай. Усе наступныя машыны будуць працаваць з прадукцыйнасцю на 30% меншай. Калі паверхня і глыбіня поля няроўныя, насенне ўзыходзіць нераўнамерна, а тэхніка пры апрацоўцы і ўборцы часцей псуецца і прастойвае. Да таго ж на кожным гектары крывой баразны траціцца паліва, што таксама павялічвае выдаткі. У маштабах краіны гэта шматмільярдныя страты. Дагледжаныя і прыгожыя палеткі — гэта ў першую чаргу заслуга адказных і старанных трактарыстаў.

Сёлета конкурс аратага ў Хоцімску праводзіўся як свята. На поле, дзе ўсё адбывалася, жыхары прыходзілі сем'ямі, з маленькімі дзецьмі. Гэта натхняла ўдзельнікаў, кожны стараўся паказаць усё, на што ён здольны. **Галоўны спецыяліст аддзела ідэалагічнай работы, культуры і па справах моладзі Хоцімскага райвыканкама Вольга КАЎТУНОВА** дэманструе мне тыя дыпломы, што атрымалі пераможцы ў спаборніцтвах на трактарах «Беларус 1221» і «Беларус 3022». Лепш астатніх з заданнямі справіліся Аляксандр Паўлюцін і Уладзімір Тамуленіс з гаспадаркі «Батаева» — у іх першыя месцы. Сяргей Кавалёў і Сяргей Гаўрыленка з гаспадаркі «Кастрычнік-Бярозкі» — на другім. Уладзімір Раманенка з «Бабулінага падворка» і Мікалай Яфрэменка з Хоцімскага льнозавода — на трэцім. Гэтыя людзі з раніцы да вечара ў полі, але вельмі хацелі, каб карэспандэнт «Звязды» ўбачыў пацвярджэнне пераможных імі хвіліны славы. Вольга Каўтунова з задавальненнем гэта зрабіла.

— Конкурс вельмі станоўча ўплывае на нашых працаўнікоў, — кажа яна. — Летась трактарысты з «Батаева» занялі 1-е і 2-е месцы, цяпер два першыя.

Па галоўнай вуліцы на трактары, ды яшчэ і ў вышыванцы

Вольга Каўтунова лічыць, што хлебны фестываль даў бы механізатарам рэальную магчымасць паўней раскрыцца. А для большага азарту можна было б і расіян запрасіць. Да мяжы з гэтай краінай ад Хоцімска ўсяго некалькі кіламетраў.

— Нашы ўмельцы, ды плюс з іншых раёнаў, — хацелася б сабраць іх разам, каб маглі падзяліцца сакрэтамі, пераняць вопыт адзін у аднаго, — марыць Вольга. — А потым зрабіць для ўсіх свята на цэлы дзень. І каб побач з дарослымі весяліліся дзеці. Мы сёлета пыталіся ў зусім малых і падлеткаў, ці хацелі б яны, як іх бацькі, расціць хлеб. І некаторыя былі не супраць. Гэта радуе. Бо моладзь сёння імкнецца пазбягаць цяжкасцяў. А работа на зямлі заўсёды няпростая.

> **«На канапу сяду, лустачку соллю пасыплю, шклянку вады налью — і няма для мяне лепей ежы на ўсім белым свеце».**

Галоўнай падзеяй фестывалю магло б стаць шэсце хлебаробаў, каб яны па-каралеўску выязджалі на сваіх машынах, ды яшчэ і ў вышыванках. Яшчэ больш эфектна атрымаецца, калі побач з бацькамі будуць сядзець і іх нашчадкі. Ёсць таксама задумка накрыць для галоўных герояў хлебнага свята вялікі драўляны стол проста ў полі. Каб яны маглі ў нефармальнай атмасферы бліжэй пазнаёміцца, пагутарыць паміж сабой.

Беларускі каларыт народнаму святу з задавальненнем прыдадуць мясцовыя майстрыхі. Тутэйшаму Дому рамёстваў усяго 8 гадоў, але ж гэта сапраўдны музей народнага мастацтва. Тут, калі што, не толькі фестывальныя кашулі для мясцовых трактарыстаў вышыюць, але і апрануць па ўсіх мясцовых традыцыях тутэйшых прыгажунь. **Дырэктар раённага Дома рамёстваў Людміла КРАСНІКАВА** дэманструе цэлую галерэю аўтэнтычных хоцімскіх строяў. У асноўным гэта святочныя варыянты — з вышыўкамі, рознымі ўпрыгажэннямі.

Тут жа, калі спатрэбіцца, і ручнікі для фестывалю саткуць. Каб караваі было на што пакласці. Людміла Краснікава падводзіць да рарытэтнага ткацкага станка, які тутэйшыя ўмельцы сабралі з 2 частак. Станіну прывезлі з Трасціно, а навой і ўсё астатняе — з Елаўца. Усё падышло і добра працуе. Ёсць тут яшчэ адзін станок, зроблены па прыкладзе старадаўняга. Яго выкарыстоўваюць на выязных майстар-класах.

У куточку прыткаіліся лялечныя баба з дзедам — твор мастацтва ў поўны рост. Менавіта так павінны выглядаць сапраўдныя беларускія пенсіянеры. Нездарма гэтая парачка карыстаецца поспехам у наведвальнікаў на розных фестывалях. З імі сфатаграфавалася, напэўна, ужо паўкраіны. А бабка пабывала нават на следчым эксперыменце. Дзесьці ў раёне забілі пажылую жанчыну, і праваахоўнікі пазычалі вялікую ляльку на ролю ахвяры.

Дарэчы, пра лялек. На хлебным свяце без іх нікак. Заходзім у пакой, дзе яны «нараджаюцца», і вочы разбягаюцца. На палічках і ў шафах абярэгі на ўсе выпадкі жыцця: ад хвароб, неўраджаю, нягод, пошасці. Траўніца, напрыклад, найлепшая суцяшальніца па жыцці, дапамагае яшчэ і ад хвароб. А вось 13 лялек ад ліхаманкі — іх у шэраг ставілі пры коміне, каб хваробы, якія прыходзілі ў дом, усяляліся ў іх. У канцы года лялек палілі і рабілі новых. Крупянічка стаяла на покуці, у ёй захоўвалася першая жменя збожжа, якая сеялася вясной. Лічылася, будзе добры ўраджай. Вядучка, лялька з агульнай рукой на дзіця і маці, — сімвал пераемнасці пакаленняў, мацярынскага клопату і любові. Берагіні-падарожніцы ахоўваюць у падарожжах. У іх нашы продкі перад тым, як адправіцца ў дарогу, насыпалі зерне і зямлю. Усе абярэгі — штучны тавар, бо нават тканіна выбіраецца «па навуцы». Вопратку для некаторых лялек шукалі па ўсёй краіне.

— У дзяцінстве не нагулялася ў лялькі, вось працягваю, — усміхаецца аўтар гэтых прыгажунь Таццяна Навумава. Уся сцяна за яе спінай у дыпломах з розных конкурсаў. — Я самавучка, чацвёрты год працую. Абрадавая лялька — гэта ж цэлы акіян народнай мудрасці. Стала гэтым цікавіцца, і столькі ўсяго адкрылася!..

Хлеб на любы густ

Сёння Хоцімск забяспечвае смачным хлебам не толькі свой раён, але і суседнія — Клімавіцкі і Касцюковіцкі. У спісе прамысловага ўчастка мясцовага райпа 55 найменняў хлебабулачных вырабаў, з іх 25 — чарнеявага і фармавога хлеба. Белы хлеб пячэцца з пшанічнай мукі вышэйшага гатунку, а вось чорны — змешаны, робіцца з жытняй мукі двух відаў — абдзірнай і сеянай і 1-га гатунку пшанічнай.

Але Смаляковай мясіць цеста дапамагаюць машыны.

— Наш свежавыпечаны хлеб, па маніторынгу сярод насельніцтва, самы смачны. За адзін прысест можна з'есці цэлую булку. Да мяне госці прыехалі з Данбаса і на вячэру з'елі 4 булачкі з малаком, — наганяе слінкі па дарозе на мясцовы «хлебазавод» Вольга Каўтунова.

Лабарант хімічнага аналізу Ганна СНЫТКО, нягледзячы на абед, робіць для нас экскурсію па ўчастку.

— Цеста замешваем як на рошчыне, так і на заквасках. Закваску ў выглядзе малочнакіслых бактэрый заказваем у Мінску, а рошчыну для чорнага хлеба гадуем самі. Стараемся пазбягаць дабавак, таму хлеб атрымліваецца, як дамашні, — раскрывае яна сакрэты.

З белага хлеба ў Хоцімску вялікім попытам карыстаецца «Сямейка» — некалькі злучаных паміж сабой булачак. З чорнага перавага аддаецца фармавому. Ён больш танны.

Калісьці Надзея Мяхедзька з вёскі Ліпаўка таксама працавала на хлебазаводзе. Але сакрэтам выпечкі хлеба ў хатніх умовах валодае яшчэ з дзяцінства. Расказвае, што гэтай справе яе навучыла яшчэ маці. Дапытлівая дзяўчынка хутка зразумела, як гэта робіцца, а вось паспрабаваць пячы самастойна прымусіў выпадак. Маці трапіла ў бальніцу, а яна, як старэйшая дачка ў шматдзетнай сям'і, вымушана была стаць да печкі. Ну і што з таго, што яна на той момант толькі ў 7 клас перайшла. Усё ў яе атрымалася. Калі скончыла школу, пайшла працаваць на хлебазавод. Потым перакваліфікавалася ў даярку. Але хлеб ужо для сваёй сям'і пякла заўсёды. Гэта цяпер, калі дзеці раз'ехаліся па розных гарадах, замешвае цеста радзей. У асноўным на заказ для раённых мерапрыемстваў, або калі з горада прыязджаюць дзеці і ўнукі. Справа гэта нялёгкая. Спачатку цеста трэба добра вымесіць, а потым 8-9 гадзін чакаць, каб падышло. Потым падняцца ў 4 гадзіны раніцы і выпаліць у печы. Пячэ Надзея на спецыяльных скавародках або проста на драўлянай лапаце. Асабліва смачна атрымліваецца, калі пакласці ўніз пад сфармаваную булку капусны ліст. «На канапу сяду, лустачку соллю пасыплю, шклянку вады налью — і няма для мяне лепей ежы на ўсім белым свеце», — прызнаецца яна.

Прыемна, што ў раёне ёсць моладзь, якая цікавіцца старадаўнімі спосабамі вырабу хлеба. Двайняты Наталля і Вольга перанялі вопыт у маці, Надзеі Касцэнкі, а яна — у сваёй маці. Атрымалася добрая пераемнасць пакаленняў.

Нэлі ЗІГУЛЯ.
zigulya@zviazda.by

■ Свята едзе

Стартавала прафсаюзная акцыя «Мы — разам!»

ПЕСНІ АД ЧЫГУНАЧНІКАЎ І НАФТАВІКОЎ

Да канца кастрычніка канцэрты пад эгідай Федэрацыі прафсаюзаў пройдуць амаль у 40 гарадах. Яны будуць прымеркаваны да Дзён горада, «Дажынак», прафесійных і дзяржаўных свят. Каго з артыстаў чакаць у райцэнтрах і якіх працаўнікоў будуць ушаноўваць на мясцовых святах, расказаў начальнік галоўнага ўпраўлення па культуры і грамадскай рабоце ФПБ Глеб ЛАПІЦКІ.

— Акцыя праводзіцца другі год. Летась мы наведалі 57 гарадоў і сабралі больш за 100 тысяч гледачоў. Неад'емная частка мерапрыемства — канцэрт. Мы запрашаем выступаць прафсаюзныя творчыя калектывы, фіналістаў конкурсу «Новыя імёны». Са славутых — напрыклад, «Цернiцы» Беларускай чыгункі, ансамбль «Стрэчанне» Мазырскага нафтаперапрацоўчага завода. Гэта сапраўдныя прафесіяналы, якія нічым не саступаюць папулярным артыстам. У якасці падарунка ў Год культуры запрошаным на канцэрт калектывам уручаюць сертыфікаты на матэрыяльна-тэхнічнае аснашчэнне.

Таксама прывозім у гарады вядомых беларускіх артыстаў. У рамках акцыі выступяць Вольга Плотнікава, Ірына Дарафеева, Саша Нэма, Аляксей Хлястоў, Вікторыя Алешка, групы «Бай Сіці», Navi. Гэта тыя, хто дапамог нам знайсці народныя таленты. Падчас конкурсу «Новыя імёны» яны разам з намі ездзілі на заводы, займаліся з работнікамі сцэнічным майстэрствам.

— Што, акрамя канцэртаў, чакае жыхароў гарадоў? Куды завітае акцыя?

— Сёлета з намі ездзіць прафсаюзны тураператар «Беларустурыст», расказвае, якія ёсць пуцёўкі, зніжкі. А спецыялісты «Белпрафсаюзкурорта» папулярызуюць здаровы лад жыцця. І, вядома, для федэрацыі самае галоўнае — гэта абарона правоў чалавека, таму падчас акцыі праводзім юрыдычныя кансультацыі. Нашы спецыялісты адказваюць на пытанні наконт заробкаў, падліку працоўнага часу, дзіцячых дапамог. Каб людзі разумелі, што Федэрацыя прафсаюзаў — гэта арганізацыя для іх. І яны плацяць узносы не проста за тое, што ім на 8 сакавіка зробяць падарунак.

— Добрай традыцыяй стала таксама ўшанаванне працоўных дынастый.

— Так, гэта асноўны складнік мерапрыемства. У кожным раёне старшыні галіновых і мясцовых камітэтаў прафсаюзаў выбіраюць працоўныя дынастыі, якія мы падчас канцэрта запрашаем на сцэну. Расказваем пра іх, паказваем. Бо людзі нават не ведаюць, што побач з імі жывуць сем'і, дзе некалькі пакаленняў працавалі педагогамі, трактарыстамі, сталярамі, банкаўскімі работнікамі.

На пятым Усебеларускім сходзе і кіраўнік дзяржавы, і старшыня ФПБ вялікую ўвагу ўдзялялі настаўніцтву. Таму сёлета мы ящчэ ўшаноўваем і настаўнікаў. Яны выхоўваюць маладых спецыялістаў, дапамагаюць ім уліцца ў калектыў. Самае паказальнае куратарства ў ахове здароўя, педагагічнай сферы, прамысловасці.

— Як выбіраюцца гарады, дзе будуць праводзіцца мерапрыемствы?

— Летась у нас быў заяўны прынцып. Сёлета едзем у рэгіёны, дзе не былі мінулым разам, — у Драгічын, Лельчыцы, Свіслач, Лунінец, Баранавічы, Смалявічы, Рэчыцу і іншыя гарады. Хочацца ахапіць усе тэрытарыяльныя цэнтры. Плюс наведаем абласныя «Дажынкі», каб павіншаваць хлебаробаў.

— Як сустракаюць прафсаюзныя канцэрты ў рэгіёнах?

— Колькасць людзей, якія збіраюцца, залежыць ад пляцоўкі. У Старых Дарогах мы выступалі ў зале, прыйшло 500 чалавек, у Ельску — у скверы, тысячы паўтары-дзве гледачоў. Для людзей гэта свята.

— Акцыя «Мы — разам!» лічыцца патрыятычнай. Чаму такі статус?

— Адна з мэтаў Федэрацыі прафсаюзаў — прывіваць любоў да Радзімы. Нашы фіналісты ў рамках гэтай акцыі прэзентуюць цяпер новы набор песень. Гэта песні, якія былі 100-200 гадоў таму. Мы зрабілі для іх новыя аранжыроўкі, надалі іншае гучанне, запісалі кліпы для тэлебачання. А ящчэ падчас канцэртаў нагадваем, што ўсё добрае, што ёсць у нашай краіне, створана і захавана дзякуючы нашым людзям, таму што мы — разам.

Наталля ЛУБНЕЎСКАЯ.
lubneuskaya@zviazda.by ■

РАСПЛАТА ЗА ЗВЫЧКІ

(Заканчэнне. Пачатак на 1-й стар.)

У апошнія пяць гадоў захоўваецца тэндэнцыя зніжэння колькасці абортаў. З кожнай пацыенткай, якая прымае падобнае рашэнне, праводзіцца абавязковае перадабортнае кансультаванне. Такая псіхалагічная дапамога арганізавана ўжо ў кожнай сталічнай паліклініцы, развіваецца напрамак і ў рэгіёнах, а ў найбліжэйшай перспектыве гэта будзе работа з парай.

«Каля 8 працэнтаў жанчын прымаюць рашэнне аб захаванні цяжарнасці ў выніку такога кансультавання, — адзначае **галоўны акушэр-гінеколаг камітэта па ахове здароўя Мінгарвыканкама Ірына ІКАНАСТАСАВА**. — Лічба пакуль невялікая, аднак працяг такой работы можа забяспечыць больш значны вынік».

Зніжаецца і колькасць абортаў у непаўналетніх. Як лічаць спецыялісты, дзякуючы ў тым ліку рабоце цэнтраў дружалюбнага стаўлення да падлеткаў (у Мінску такіх восем). Тут кансультуюць гінеколагі, уролагі і псіхолагі. Падлеткі могуць звяртацца і самастойна, і з бацькамі. Год таму на базе 2-й гарадской дзіцячай клінічнай бальніцы з'явіўся і гарадскі кабінет дзіцячага гінеколага.

БАЦЬКАМІ НЕ НАРАДЖАЮЦЦА

Удасканаленне нацыянальнай службы планавання сям'і прадугледжвае больш актыўнае ўцягванне ў абследаванні і кансультацыі мужчын. Разам з тым патрабуецца і далейшае ўдасканаленне медыцынскіх, прафілактычных тэхналогій захавання рэпрадуктыўнага патэнцыялу жанчын. Тут і стварэнне кабінетаў ранняй прафілактыкі рэпрадуктыўных захворванняў, хуткая і даступная дапамога ў родах, сучасны маніторынг стану і цяжарнай, і парадзіхі, своечасовае аказанне медпамогі нованароджанаму ў крытычнай сітуацыі, абнаўленне матэрыяльна-тэхнічнай базы па аказанні рэанімацыйнай дапамогі, рэабілітацыя дзяцей, якія перанеслі крытычны стан.

— Летась краіна дасягнула самага нізкага біялагічна кіраванага ўзроўню дзіцячай смяротнасці, — кажа **загадчыца лабараторыі клінічнай неанаталогіі, рэабілітацыі нованароджаных і дзяцей першага года жыцця РНПЦ «Маці і дзіця» Тацццяна ГНЯДЗЬКО**. — Разлічваць у далейшым на ранейшы тэмп зніжэння гэтага паказчыка не даводзіцца. Мы павінны гаварыць аб тым, што для паляпшэння сітуацыі з нараджальнасцю важнае значэнне будзе мець зніжэнне смяротнасці ад прычын, якія можна папярэдзіць ва ўзросце ад 0 да 4 гадоў. Самае цяжкае — папярэдзіць нешчаслівыя выпадкі, атручэнні, падзенні з вышыні... Таму на першы план выходзіць прафілактыка, інфармаванне і навучанне бацькоў правільнаму абыходжанню з дзецьмі.

САМ САБЕ ВОРАГ

— Сістэма аховы здароўя працуе ўжо з захворваннем, а мы плануем большую ўвагу надаваць прафілактыцы — навучаць здароваму ладу жыцця, паведамляць пра фактары рызыкі развіцця тых ці іншых захворванняў, а заадно ўзмацняць адказнасць за ўласнае здароўе, — адзначае **намеснік начальніка галоўнага ўпраўлення арганізацыі першаснай медыцынскай дапамогі Міністэрства аховы здароўя Рэспублікі Беларусь Людміла ЖЫЛЕВІЧ**. — Большасць нашых грамадзян вылучае здароўе на першыя пазіцыі ў ліку каштоўнасцяў, але значна меншая колькасць дэманструе адказнасць у яго захаванні. Злоўжыванне алкаголем, курэнне, нізкая фізічная актыўнасць, няправільнае харчаванне — усё гэта прыводзіць да развіцця сардэчна-сасудзістых і анкалагічных захворванняў, якія ўносяць самы важкі ўклад у смяротнасць ва ўзросце да 70 гадоў. Аднак калі мы кажам пра гэта пацыенту, ён нібыта не чуе...

Сёння больш за 30 працэнтаў беларусаў кураць, і хоць колькасць курцоў сярод мужчын крыху знізілася ў параўнанні з савецкім часам, штогод ад прычын, звязаных з курэннем, паміраe больш за 15 тысяч чалавек, палова з якіх — працаздольнага ўзросту. Артэрыяльная гіпертэнзія ёсць у 40 працэнтаў беларускіх мужчын і 38 працэнтаў жанчын. Павышаны халестэрын — у паловы мужчын і трэці жанчын працаздольнага ўзросту. Нізкая фізічная актыўнасць — у кожнага чацвёртага, а лішняя вага — у больш як 40 працэнтаў дарослых. Адкуль жа возьмецца здаровае сэрца і сасуды? Цалкам заканамерна, што смяротнасць мужчын працаздольнага ўзросту ў 6 разоў большая, чым у жанчын!

СЭРЦА НЕ ВЫТРЫМЛІВАЕ

Ад захворванняў сістэмы кровазвароту пакутуе 2,5 млн беларусаў — тут і артэрыяльная гіпертэнзія, і ішэмічная хвароба сэрца. За 15 гадоў колькасць такіх хворых вырасла фактычна ў 2 разы. І гэта не проста лепшае выяўленне паталогій, але і аб'ектыўны рост колькасці сталых пацыентаў, тлумачыць **намеснік дырэктара па арганізацыйна-метадычнай рабоце РНПЦ «Кардыялогія» Аляксандр ПАЦЕЕЎ**.

У структуры прычын гібелі людзей хваробы сістэмы кровазвароту складаюць 52-55 працэнтаў. Разам з анкалагічнымі, абструктыўнай хваробай лёгкіх і цукровым дыябетам сардэчна-сасудзістая паталогія складае групу неінфекцыйных захворванняў, на якія прыпадае 89 працэнтаў усіх смерцяў.

Сумесна з Сусветнай арганізацыяй аховы здароўя цэнтр «Кардыялогія» праводзе восенню дэталёвае даследаванне фактараў рызыкі сардэчна-сасудзістай паталогіі, каб павысіць эфектыўнасць прафілактыкі ў нашай папуляцыі. Аднак папярэдняе вывучэнне сітуацыі паказвае, што асноўнымі фактарамі рызыкі сардэчна-сасудзістай паталогіі для мужчын у любым выпадку з'яўляюцца алкаголь, тытунь і павышаны артэрыяльны ціск, для жанчын — артэрыяльная гіпертэнзія, высокі халестэрын і лішняя вага. Статыстыка сведчыць, што смяротнасць сярод мужчын ва ўзросце 40-44 гадоў у 9 разоў перавышае ўзровень смяротнасці жанчын-равесніц (у працаздольным узросце — у 6 разоў). Калі паўплываць на паводзіны нашага мужчынскага насельніцтва, цалкам магчыма знізіць смяротнасць у працаздольным узросце на 30 працэнтаў.

Фота БЕЛТА.

ПАКУЛЬ НЯМА СКАРГАЎ

На 80 працэнтаў поспех у барацьбе з анкалагічнымі захворваннямі залежыць ад прафілактыкі. Значную частку сардэчна-сасудзістых і анкалагічных захворванняў можна папярэдзіць — не адмяніць, вядома, смерць у прынцыпе, а не дапусціць заўчасной гібелі.

Вінаватыя ў развіцці анкалагічных захворванняў усё тыя ж ворагі сардэчна-сасудзістай паталогіі — няправільнае харчаванне, атлусценне, дэфіцыт фізічнай актыўнасці, курэнне. І не варта звязваць курэнне выключна з ракам лёгкага — навукова даказана сувязь гэтай залежнасці з дзясяткам іншых захворванняў, напрыклад ракам мачавога пузыра.

За апошнія 50 гадоў дасягнута пэўная мяжа ў дыягностыцы раку на ранніх стадыях — 56 працэнтаў усіх выпадкаў. Гэты ўзровень ужо не мяняецца, і рабіць стаўку варта не столькі на новыя апараты, колькі на скрынінг — пошук захворвання ў здаровых людзей, якія ні на што не скардзяцца. Ад ранняй дыягностыкі нікто, вядома, таксама не адмаўляецца, але наш чалавек ігнаруе такую магчымасць, цягне час, пакуль добра не прыцісне. Працяг жа пілотных праектаў скрынінгу раку прастаты, малочнай залозы, каларэктальнага раку паказвае ўжо сваю эфектыўнасць. У межах скрынінгу раку прастаты не выяўлялася 4-й стадыі.

Для правядзення скрынінгу раку шыйкі маткі цэнтр анкалогіі атрымае напрыканцы года неабходнае абсталяванне, што прадугледжана праграмай «Здароўе народа» (абласныя цэнтры будуць укамплектаваны цягам наступных чатырох гадоў). Адначасова спецыялісты робяць стаўку на растлумачэнне неабходнасці вакцынацыі ад віруса папіломы чалавека, які выклікае гэты від раку ў жанчын.

«У Галандыі на рак малочнай залозы абследуецца каля 1 млн жанчын за год (пры насельніцтве каля 17 млн), — кажа **загадчык аддзела арганізацыі супрацьракавай барацьбы РНПЦ анкалогіі і медыцынскай радыялогіі імя М.М. Аляксандрава Павел МАІСЕЕЎ**. — За 30 гадоў дзякуючы скрынінгу смяротнасць ад гэтай паталогіі знізілася на 34 працэнты. Гэта адказ скептыкам, якія хацелі б атрымаць эфект адразу. Па першым часе заўсёды адзначаецца рост захваральнасці, што і адбываецца пакуль у нас. 47 тысяч анкалагічна хворых было выяўлена летась. Тут нельга дапускаць спекуляцый, звязваць усё з чарнобыльскай катастрофай. Сітуацыя не адрозніваецца карэнным чынам ад еўрапейскіх і суседніх краін, а па некаторых паказчыках яна нават лепшая. З 270 тысяч пацыентаў, якія стаяць на ўліку ў онкадыспансеры, больш за палову жывуць 5 і болей гадоў, і гэта тыя, пра каго можна сказаць, што яны паправіліся».

Святлана БАРЫСЕНКА.
protas@zviazda.by

Вольга ШАГОЙКА: «БАДЗЁРАЯ РАНІЦА — ГЭТА ВАЖНА!»

Радыёвядучая пра тое, як лёгка прачынацца кожны дзень і зараджацца энергіяй надоўга

Ранішняя гімнастыка на радыё з'явілася яшчэ ў мінулым стагоддзі. Хтосьці ставіцца да гэтай з'явы скептычна, а хтосьці ўжо не ўяўляе пачатак дня без зарадкі пад голас з радыёпрыёмніка. Першы нацыянальны канал беларускага радыё не выключэнне, там ранішняя гімнастыка існуе ўжо практычна два дзясяткі гадоў. Яе вядучая і аўтар, фітнес-інструктар і актрыса Вольга ШАГОЙКА расказала пра тое, як складаюцца комплексы практыкаванняў, якія водгукі прыходзяць ад слухачоў, і раскрыла сакрэты таго, як захаваць свой голас і цела ў тонусе.

— Вольга, як прыйшла ідэя стварыць на беларускім радыё падобную перадачу?

— Па сваёй першай прафесіі я актрыса, таму ўдзельнічала і раней у тэатральных радыёпастаноўках: з радыё ўжо была знаёма. Потым маё жыццё павярнулася трохі ў іншы бок і я атрымала яшчэ адну адукацыю — фітнес-інструктара. Мая родная сястра — Наталля Наважылава, даволі вядомы чалавек у спартыўнай індустрыі. Неяк размаўляючы з ёй мы падумалі, што такая ніша на тэлебачанні ўжо занятая (тады на беларускім ТБ ішла праграма «Урокі з Наталляй Наважылавай»), а вось на радыё нічога падобнага няма, чаму б гэта не выправіць.

Мы ўсе памятаем савецкія часы, гук фартэпіяна і голас з прыёмніка: «Пачынаем ранішнюю гімнастыку! Шагам марш!» Потым у Беларусі такая перадача знікла, ніша аказалася абсалютна свабоднай, я вырашыла злучыць свае прафесійныя навыкі актрысы і, на той момант, ужо дасведчанага фітнес-інструктара, каб зрабіць нешта падобнае да савецкай радыёперадачы, але сучаснае.

Зрабілі некалькі «пілотаў», аказалася, што людзі гэтага чакалі, таму пачалі пісаць ранішнюю гімнастыку і далей. Яна выходзіць у эфір штодня ў 5.30 і 6.30 раніцы.

— Што дае падобная зарадка чалавечаму арганізму?

— Правільна яе называць гігіенічнай гімнастыкай. Яна дапамагае нашаму целу гарманічна прачнуцца і прыйсці ў лёгкі тонус, у працаздольны стан. У рытме нашага жыцця чалавек часам як толькі прачнуўся, бяжыць на работу, хоць арганізм яшчэ спіць, каб яго «абудзіць», дастаткова 10 хвілін.

— Трохі пазней на беларускім радыё з'явілася і вытворчая гімнастыка.

— Так, яна называецца «5 хвілін здароўя» і гучыць у 11.05. Вытворчая гімнастыка створана для таго, каб выканаць разгрузачныя практыкаванні, таму што людзі на рабоце доўгі час знаходзяцца ў адным і тым жа становішчы — сядзяць або стаяць.

Я прапаную слухачам лёгкія практыкаванні, якія здымаюць назапашаны стрэс і стомленасць мышцаў. Гэта зніжае траўматызм на вытворчасці і ўзровень прафесійных захворванняў. Адным словам — вельмі карысна.

Самай «доўгайграючай» перадачай савецкага радыё была ранішняя гімнастыка. Практычна 50 гадоў яе вёў Мікалай Гардзееў пад акампанемент піяніста Радзівонава (Валянціна Родзіна). Героі кінафільма «Службовы раман» якраз займаюцца вытворчай гімнастыкай.

На месцы кіраўнікоў прадпрыемстваў і фірмаў, я нават заахвочвала б работнікаў, якія сочаць за сваім здароўем падобным чынам.

Я стараюся праводзіць гімнастыку ў сучасным лёгкім стылі, бяру нейкія элементы з розных напрамкаў аэробікі і фітнесу, магу дадаць штосьці з ёгі. Была нават адна зарадка спецыяльна для тых, хто працуе ў офісе і сядзіць на крэсле з колцамі. Трэба, каб людзям было не толькі карысна, але і цікава.

— Вы як аўтар праграмы і комплексы распрацоўваеце самі?

— Так, але не ўсё так проста. Да комплексаў практыкаванняў ёсць пэўныя патрабаванні, маім куратарам на пачатку быў педагог з кафедры гімнастыкі БДУФК. Ён раіў мне, кансультаваў, ухваляў ці не ўхваляў практыкаванні. У кожным комплексе павінна быць пэўная паслядоўнасць: з чаго пачынаць, якія элементы рабіць у сярэдзіне, чым завяршыць гімнастыку. Таму тут пэўная методыка злучаецца з маёй фантазіяй. У ранішняй гімнастыцы мы выкарыстоўваем шмат падручных элементаў — кнігі, бутэлькі замест гантэляў, ручнік, крэсла, стол, дзвярное палатно і нават дзвярны праём.

— Ці складана на словах растлумачыць слухачам практыкаванні?

— Каб мяне разумелі, у першую чаргу, практыкаванні павінны быць лёгкадаступнымі, не павінны насіць камбінаваны характар, таму што слухачы могуць забыць паслядоўнасць. Вядома, вялікую ролю адыгрывае і тое, як іх падаваць, бо людзі па той бок прыёмніка мяне не бачаць.

Па першым часе асабліва добра працавала зваротная сувязь, слухачы дасылалі лісты, тэлефанавалі ў рэдакцыю, гэта дапамагло скарэктаваць стыль радыёгімнастыкі. Дзесьці я давала хуткі тэмп і рытм, невялікую складанасць практыкаванняў, гэта ўсё мне паведамлялі, і я выпраўлялася.

— Удзячныя водгукі былі?

— Вядома. Многія мне казалі, што проста слухаюць ранішнюю гімнастыку, каб палепшыць настрой на пачатку дня. Пазітыўны звонкі голас дапамагае лёгка прачнуцца. Адна слухачка пісала мне: «Я слухаю вашу гімнастыку, хоць і не выконваю ўсе практыкаванні. Гатую сняданак, дзяцей адпраўляю ў школу, плячыма пару разоў пасоўвала, нагой тарганула і ўжо ведаю, што з вамі пазаймалася».

На мой погляд, мець такую станоўчую перадачу раніцай важна, таму што навіны сёння ў нас часцей за ўсё негатыўныя.

— Самым важным для радыёвядучых, напэўна, з'яўляецца голас. Як удаецца заўсёды захоўваць яго ў тонусе?

— Асаблівых сакрэтаў няма. У першую чаргу пазбавілася ад шкоднай звычкі. Трэнінг, які быў падчас вучобы ў Акадэміі мастацтваў — гэта аснова. Трэніроўкі голасу, правільнае дыханне, работа дыяфрагмай — гэта ўсё падмурак, які быў закладзены яшчэ там. Перад тым, як я іду на запіс, вядома, імкнуся не есці шакалад, не п'ю кубкамі каву (хоць вельмі люблю), не ем вострую ежу. Гэта ўсё ўплывае на голас, з'яўляецца раздражняльнікам органаў стрававання, якія цесна звязаны са звязкамі.

— На пачатку размовы вы ўжо сказалі, што ваша прафесійнае жыццё ў адзін момант рэзка павярнулася ў іншы бок.

— Справа ў тым, што з самага дзяцінства я марыла быць актрысай. З другога класа хадзіла ў гурток мастацкага чытання. Будучы яшчэ зусім малечай, сказала маме: «Адвядзі мяне туды, дзе чытаюць вершы». Мама ў мяне таксама вельмі артыстычная, у яе цудоўны голас, таму гэтую ініцыятыву яна падтрымала і адвяла мяне ў Рэспубліканскі палац піянераў. Там мы рабілі нейкія пастаноўкі, выступалі практычна на ўсіх з'ездах, дзіцем за кулісамі я бачыла першых асоб нашай краіны.

А далей было паступленне ў Акадэмію мастацтваў у Мінску, і яно далося мне вельмі складана.

— Але ўсё ж вы туды паступілі?

— Так, толькі з трэцяй спробы. А да гэтага ўжо працавала ў Дзяржаўным тэатры лялек два гады, прайшла конкурс без усялякай адукацыі.

У рытме нашага жыцця чалавек часам як толькі прачнуўся, бяжыць на работу, хоць арганізм яшчэ спіць, каб яго «абудзіць», дастаткова 10 хвілін.

Пасля акадэміі мая тэатральная кар'ера ў прынцыпе складвалася даволі паспяхова. Я працавала ў Гродзенскім тэатры лялек, куды атрымала размеркаванне, а потым прайшла субяседаванне ў драматычны тэатр і перайшла ў яго.

Пазней выйшла замуж, нарадзіла дачку і пераехала ў Мінск. У сталіцы паспела папрацаваць у розных тэатрах і ў розных рэжысёраў. У тэатральным рэпертуары я была занятая заўсёды добра. Паралельна спрабавала трохі здымацца ў кіно і на тэлебачанні. Два гады працавала ў Калыханцы, тым самым голасам з-пад стала.

Потым жыццё крыху змянілася, наступілі складаныя часы для творчасці, і мая сястра Наталля Наважылава прапанавала паспрабаваць сябе ў сферы фітнесу, аэробікі. Я акунулася ў гэта з галавой, прайшла курсы ва ўніверсітэце фізкультуры для інструктараў-метадыстаў і атрымала дазвол на правядзенне аздараўленчых заняткаў. Пазней у Маскве асвоіла яшчэ і ёгу і пачала яе выкладаць. А ў 2012 годзе атрымала дыплом менеджара ў сферы спорту і аздараўлення, гэта мая другая вышэйшая адукацыя.

— Такія змены ў вашым жыцці прайшлі бязбольна?

— Складанага пераходу не было, нягледзячы на тое, што я пачала займацца фітнесам толькі ў 36 гадоў. Як чалавек адказны, вядома, перажывала, як гэта ў мяне атрымаецца, бо часцей такім займаюцца былыя спартсмены. Але не ўсе спартсмены ўмеюць рабіць тое, што ўмеюць акцёры. Спалучэнне акцёрскіх навыкаў і мая любоў да руху вельмі дапамаглі. Усюды ў прынцыпе я працую для людзей.

Дар'я ЛАБАЖЭВІЧ.
lobazhevich@zviazda.by

Экран з шырокім спектрам эмоцый

Што: меладрама «Толькі не зараз».
Калі і дзе: «Беларусь 3», 29 жніўня, 9.40.

Падзеі кінастужкі, знятай сумесна польскімі і расійскімі кінематаграфістамі, пераносяць гледачоў у далёкі 1953 год. У невялікім польскім гарадку, дзе пасля вайны былі раскватараваны савецкія вайсковыя часці, салдат Саша Пажарскі выпадкова знаёміцца з мясцовай дзяўчынай Элькай, якая працуе на шакаладнай фабрыцы. Юнак шчыра закаханы, і прыгажуня, здаецца, адказвае на яго пачуцці ўзаемнасцю — але раз за разам адкладвае спатканне, паўтараючы адзін аргумент: «Толькі не зараз». Яно і зразумела: у той час для савецкага вайскоўца стасункі з полькай пагражалі трыбуналам, а дзяўчына, якая дазволіла сабе пакахаць рускага, у вачах суайчыннікаў апускалася ніжэй няма куды. Ды яшчэ побач не дрэмле мясцовы канкурэнт-саапернік, які катэгарычна супраць заляцанняў чужынца да сваёй паненкі...

Што: драма «Апошні кароль Шатландыі».
Калі і дзе: АНТ, 1 верасня, 23.15.

Шатландскі ўрач Нікалас Гарыган, наўгад раскруціўшы глобус, накіроўваецца прыносіць карысць у экзатычную афрыканскую краіну Уганду, пра якую ведае крыху больш чым нічога. Выпадкова медык трапляе на вочы тамтэйшаму пострэвалюцыйнаму лідару — прэзідэнту Ідзі Аміну, які робіць шатландца сваім асабістым урачом, а затым і давераная асобай. Зачараваны харызмай і смелымі рашэннямі прэзідэнта, Гарыган спачатку падтрымлівае ваенную дыктатуру, якая мусіць вывесці краіну з крызісу. Сваю памылку доктар разумее запозна, калі на яго вачах народны лідар ператвараецца ў жорсткага параноіка, які ўтрымлівае ўладу з дапамогай тэрору і страху. Шатландец імкнецца перарваць ланцуг бесчалавечных злачынстваў. Але дыктатар не дазволіць яму так проста пакінуць краіну і пакарае за «здраду»...

Для паўнаты карціны засталося дадаць, што галоўны герой «Апошняга караля Шатландыі» — асоба выдуманая, а вось асноўны сюжэт грунтуецца на рэальных падзеях і лёсах людзей.

Што: камедыя «Пакроўскія вароты».
Калі і дзе: «МІР», 3 верасня, 10.45 і 23.05.

Масква 50-х. Старая камуналка — вось-вось «пад знос», жыхары якой не толькі не канфліктуюць, але цудоўна суіснуюць адзін з адным, працуюць, вучацца, разводзяцца, жэняцца, адзначаюць святы. І усё гэта — пад цудоўную лірыку Булата Акуджавы, даўно зніклыя віды старой Масквы і тонкі, разумны, вытрыманы гумар, нібыта добрае віно, гумар...

Шчыра кажучы, гэтаму фільму Міхаіла Казакова нават цяжка падабраць жанравае азначэнне. Камедыя? Мюзікл? А можа, меладрама ці трагікамедыя? Ці проста — фільм пра жыццё, якое яно было і ёсць. Прысвячаецца і рэкамендуецца да прагляду ўсім тым, хто малады душой — незалежна ад пашпартнага ўзросту.

Панядзелак, 29 жніўня

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 23.40 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 19.40, 23.20 Зона Х.
9.10 Галоўны эфір.
10.20 Клуб рэдактараў.
11.00, 13.00, 16.00 90 секунд.
11.05, 13.05 Меладрама «Вясковая гісторыя».
15.15, 18.40 Навіны рэгіёна.
15.25, 16.30 Серыял «Сваты-5».
17.35 Беларуская часінка.
19.20 Арэна.
20.00 «Форум» з Дзмітрыем Бачковым.
21.00 Панарама.
21.45 Серыял «След».
23.55 Дзень спорту.
0.10 Серыял «Дзявочае паляванне».

Беларусь 2

7.00 Тэлераніца.
9.00, 10.10, 19.05 Тэлебарометр.
9.05, 17.50 Серыял «Мая цудоўная нянька».
10.45 Серыял «Класная школа».
12.05 «Арол і рэшка. Шопінг». Трэвел-шоу.
13.00 Серыял «Косці».
16.35 Два рублі.
16.55 Дэтэктыў «Падмані мяне 2».
19.15 Суперлато.
20.05 «Чалавек-невідзімка». Рэаліці-шоу.
21.10 Дэтэктыў «Такая работа». 1-я серыя.
22.00 КЕНО.
22.05 Рэпарцёр.
23.00 Дэтэктыў «Падмані мяне 2».
23.55 Хачу ў тэлевізар!
0.00 Серыял «Як я сустрэў вашу маму».

Беларусь 3

7.00 «Дабранак».
7.35, 13.55, 18.45, 21.00 «Калейдаскоп».
7.50, 12.55, 21.15 «Размаўляем па-беларуску». Тэлевіктарына.
8.00 «Папялушка». Казка.
9.00, 20.00 «Колы Краіны Саветаў. Былі і небыліцы». Дак. фільм «Маскоўскі донар камскага гіганта».
9.40 «Толькі не зараз». Меладрама.
11.05 «Святло далёкай зоркі». Памяці заслужанай артысткі БССР Ганны Рыжковай.
11.35 Хіт-парад «Сто песень для Беларусі».
12.25 «Наперад у мінулае».
13.25 «Музеі Беларусі». Мемарыяльны музей Героя Савецкага Саюза К.С.Заслонава.
14.10, 21.50 «Час кіно».
14.20 «Колер граната». Драма.
15.30 «Партызаны супраць Вермахта». Дак. серыял. Заключная серыі.
16.25 «На сямі вятрах». Драма.
17.35 «Чырвоны веласіпед». Камедыя.
19.00 «Выбары-2016».
20.40 «Калыханка».
21.55 «Хрыстос прызямліўся ў Гародні». Драма.
23.20 «Маналог мастака». Дак. фільм.
23.40 «Геапалітыка: свет за тыдзень».
На тэлеканале «Беларусь 3» з 29 жніўня па 2 верасня 2016 г. з 19.00 да 20.00 па Гомельскай і Гродзенскай абласцях будуць трансляваца абласныя тэлепраграмы.

Беларусь 5

8.00, 18.45 PRO спорт. Навіны.
8.10 Аўтаспорт. Дрыфтынг. Чэмпіянат Беларусі. 4-ы этап. Магілёў.
9.15 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. ФК «Слуцк» — «Дынама-Мінск».
11.10 Алімпійскія гульні. Рыа-2016. Выбранае.
15.35 Пляжны футбол. Еўраліга. Суперфінал. Беларусь — Украіна.
16.50 Хакей. Таварыскі матч. Беларусь — Германія.
18.55 Хакей. КХЛ. «Лакаматыў» (Яраслаўль) — «Дынама» (Масква).
21.10 PRO спорт. Вынікі.
21.50 Час футбола.
22.40 Тэніс. Турнір WTA. Нью-Хэйвен. Фінал.

АНТ

6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00 (з субцітрамі), 8.30, 9.00 (з субцітрамі), 11.00, 13.00, 16.00, 18.00 (з субцітрамі), 20.30 Нашы навіны.
6.05, 8.05 «Наша раніца».
9.05 Контуры.
10.00 «Жыць здарова!»
11.05, 13.05, 16.15, 18.15 (з субцітрамі), 21.00 Навіны спорту.
11.10 «Модны прыгавор».
12.20 «Таблетка».
13.10 «Мужчынскае/Жаночае».
14.10 «Сам-насам з усімі».
15.00, 16.20 «Час пакажа».
16.55 Серыял «Вой, ма-мач-кі!..»
18.20 «Адваротны адлік». «Кітай. Засакрэчаная вайна».
18.55 «Чакай мяне».
20.00 Час.
21.05 «Справа прынцыпу».
22.15 «Беларусь без межаў з гуртам «Без Билета».
23.00 Баявік «Марскі пяхотнік».
0.40 Начныя навіны.

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Меншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою».
7.40, 20.10, 22.55 «СТБ-спорт».
8.30 «Тыдзень».
9.25 «Вялікае снеданне».
10.05 «Далёкія сваякі».
10.40 «Сямейныя драмы».
11.35 «Не хлусі мне!»
12.35, 18.05 «Званая вячэра».
13.50 «Наша справа».
14.05 Канцэрт Міхаіла Задорнава.
15.55 «Вадзіць па-руску».
16.50 «Вялікі горад».
17.35 «Следакі». Серыял.
19.00 Выступленні кандыдатаў у дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь шостага склікання.
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 «Выбары 2016». Дэбаты.
20.30 «Ваенная тайна».
23.00 «Тайны Чапман».
23.55 «Зграя». Серыял.

МІР

6.00 М/ф.
7.00 «Добрай раніцы, свет!»
9.00 Серыял «Смерць шпіёнам».
12.30 «Цяжар абеду».
13.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
13.15 «Чаму я».
13.50 Маст. фільм «Блізня».
16.20, 2.45 Дак. серыял «Зямля. Тэрыторыя загадак».
16.50 «Сакрэтныя матэрыялы».
17.20, 3.15 Серыял «Невідзімкі».
19.20 Серыял «Веру не веру».
22.00 Серыял «Скарб».
23.45 Ток-шоу «Слова за слова».
0.40 Маст. фільм «Падкідыш».
2.15 Дак. серыял «Іншы свет».
4.45 Маст. фільм «Варатар».

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
10.00 «Карціна свету».
10.55 Надвор'е на тыдзень.
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 Ток-шоу «Што адбываецца».
12.30 «Пакой смеху».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.30 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу.
15.30 «Прамы эфір».
17.30 Серыял «Заўсёды гавары «заўсёды».
19.10, 20.50 Серыял «Каменская».
22.05, 23.10 Серыял «Усё толькі пачынаецца».
1.20 Выбары ў Дзяржаўную думу Федэральнага сходу Расійскай Федэрацыі. Дэбаты.

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00 «Новая раніца».
8.30 «Студыя Юліі Высоцкай».
9.00 Серыял «Вяртанне Мухтара».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
10.25 Серыял «Дэльта».
12.00 Суд прысяжных.
13.20, 22.10 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
13.45 Ядзім дома.
14.15 Серыял «Кодэкс гонару».
15.05 Серыял «Я працую ў судзе».
16.25, 19.35 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў».
18.00 «Гаворым і паказваем». Ток-шоу.
20.30 Серыял «Шаман. Новая пагроза».
22.30 «Вынікі дня».
23.00 Серыял «Марскія д'яблы».

8 канал

7.00, 14.25, 19.20, 21.05, 23.55 «Надвор'е».
7.05, 16.00 Мультпарад.
7.20, 14.30 Маст. фільм «Востраў».
8.50 «Золата маўчання».
9.40 Серыял «На дарозе».
10.30 Драма «Зайздрасць багоў».
12.45 Меладрама «Законы прывабнасці».
14.15, 17.50, 19.10, 21.00 «Хатняя крама».
16.30 «Дзецям пра зверанят».
17.00 Серыял «Серангун Роўд».
18.00 Серыял «Сапраўдны дэтэктыў».
19.30 Серыял «Уцёкі».
20.50 «Вечарніца».
21.10 Камедыя «Дэжа Вю».
23.00 Серыял «Баншы».

ВТБ

6.00, 17.30, 4.30 Скетч-шоу «Даеш моладзь».
6.30, 13.40, 0.00, 3.30 Скетч-шоу «6 кадраў».
7.00 М/ф «Смяшарыкі».
7.15 М/ф «Фіксікі».
7.45 М/ф «Маша і мядзведзь».
8.00, 14.30 «Ералаш».
8.30, 18.00 Серыял «Тата навырас».
9.30, 15.00 «Паспець за 24 гадзіны».
10.40 «Кіно ў дэталях».
11.40 Баявік «16 кварталаў».
15.00, 20.20 Серыял «Святлафор 6».
16.10, 5.00 «Турбаміксер».
17.00 «Лаві момант».
19.10 Серыял «Васьмідзясятыя 6».
21.30 Серыял «Кухня 5».
23.20, 4.00 «Уральскія пельмені».
0.30, 3.00 «Дурні і дарогі».
1.00 Серыял «Бязмоўны сведка».

Культура

7.00 «Еўраньюс».
10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Навіны культуры.
10.20 «Бібліятэка прыгод».
10.35 «Тайна двух акіянаў». Маст. фільм.
13.00 «Царыца Нябесная. Феадораўская ікона Божай Маці». Дак. фільм.
13.25 Родам з дзяцінства. «Чырвоны шар». «Белагрывы». Маст. фільмы.
14.45, 1.20 Сусветныя скарбы.
15.10 «Танга. Аргенцінская страсць». Дак. серыял.
15.55 «Балаконскі манер». Дак. фільм.
16.05 «260 гадоў Расійскаму Дзяржаўнаму Акадэмічнаму тэатру драмы ім. А.С. Пушкіна — Александрынскаму тэатру. Спектакль «Казкі старога Арбата». Запіс 1973 года.
18.45 Жыццё цудоўных ідэй. «Вогненнае паветра».
19.15 «Добрай ночы, малыя!»
19.45 «Больш чым каханне». Любоў Арлова і Рыгор Аляксандраў.
20.25 «Вясна». Маст. фільм.
22.10 Прыступкі цывілізацыі. «Старажытныя скарбы М'янмы». Дак. серыял. 1-я серыя.
23.00 Сведкі часу. «Людміла Штэрн: Даўлатаў — добры мой прыяцель». Дак. фільм.
23.45 Мастсавет.
23.50 «Эймунтас Някрошус. Ададаліць гарызонт». Дак. фільм.
1.40 Людвіг ван Бетховен. Урачыстая імша рэ мажор.

Настальгія

6.00 «Тэма» з У. Лісцьевым: «Усерасійскі рэферэндум аб даверы Б.М. Ельцыну». 1993 год.
6.55, 7.35, 11.10, 13.15, 13.50, 15.20, 17.35, 18.55, 20.30, 21.40, 23.00, 1.05, 2.50, 3.40, 5.40 Музычная настальгія.
7.10 «Голас народа». 1991 год. (Маналогі ў «будцы галоснасці»).
8.30 «Час пік» з У. Лісцьевым. 1995 год.
9.00 «Быў час». 2009 год.
10.00 Маст. фільм «Не баліць галава ў дзятла».
11.25 «Рок-н-рол ТБ». 1993 год.
12.00 «Зямля — Паветра». «Ленінград». 2001 год.
13.40 «Сядзі і глядзі». Музычна-парадыйная праграма. 1994 год.
14.30 «Гэта было нядаўна, гэта было даўно...» А. Шырвінт, М. Дзяржавін.
15.30 Маст. фільм «Маленькая Вера».
18.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Майк Навуменка». 2005 год.
19.30 Маст. фільм «Госця з будучыні». 1-я серыя.
21.00, 3.00 «Мінулы час».
22.00 «Народжаны ў СССР».
0.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1962. 2-я частка. 2010 год.
1.20 Маст. фільм «Дзікі сабака Дзінга».
4.00 «Колба часу».
5.00 «Кінапанарама». «Ганна Маньяні». 1983 год. 2-я частка.

EuroSport 1

05.15, 11.45 Тэніс. Australian Open-2016.
6.15, 12.45 Тэніс. «Ралан Гарос»-2016.
7.15, 13.45 Тэніс. US Open-2015.
8.15 Скачкі з трампліна. Летні Гран-пры.
9.30, 15.00, 16.00 Велаcпорт. «Вуэльта».
10.45 Конны спорт.
14.45 Watts.
15.45, 18.45 Велаcпорт. «Вуэльта»-экстра.
19.00, 22.15, 2.15 Тэніс. US Open.
22.00, 2.00 Тэніс. «Гейм, сэт і Матч».

Кінакамедыя

0.25 Камедыя «Дом з паранармальнымі з'явамі 2».
1.55 Камедыя «Як па маслe».
3.30, 14.00, 14.50, 15.30 Скетчкам «Паміж намі».
4.05 Меладрама «Чаго хочуць жанчыны?»
6.20 Камедыя «Душэўная кухня».
8.05 Камедыя «Кухар на колах».
10.05 Камедыя «Настаўнік года».
12.05 Камедыя «Вундэркінды».
14.15, 15.05 «Камедыянты (Шоу)».
16.00 Камедыя «Жудасны Генры».
17.45 Камедыя «Вох, ужо гэтыя дзеці».
19.30 Камедыя «Вяселле па абмене».
21.10 Прыгоды «Дачка Д'Артаньяна».
23.25 Меладрама «Чужое вяселле».

ТБ3

6.00 М/ф.
8.00 «Доктар І...»
8.30, 18.55, 1.25 «Гісторыя кахання». Серыял.
10.05, 3.40 «Судовыя страсці». Дак. серыял.
11.50 «Асцярожна, махляры!»
12.20 «Без падману».
13.10 «Неадэкватныя людзі». Драма.
15.05 «Хэллоў, Раша!»
16.00 «Паненка-сялянка».
16.55 «Жыццё ў іншы бок». Дак. фільм.
17.50 «Тайны следства». Серыял.
20.45, 0.40 «Ежа, я люблю цябе».
21.35 «Рэвізора».
22.40 «Гісторыі збаўлення».
23.10 «Звышнатуральнае». Серыял.
23.55 «Сакрэтныя матэрыялы». Серыял.
2.55 «Нераскрытыя тайны».
5.10 «Часова даступны».

ТБ1000

6.10, 16.45 Драма «Філамена».
8.10 Драма «Кінутая на волю лёсу».
10.10 Фантастыка «Пачатак».
13.00 Трылер «Урачысты фінал».
14.40 Драма «Спакуса».
18.30 Камедыя «Драйвер на ноч».
20.10 Драма «Добрай ночы, Месяц».
22.00 Прыгоды «Кінг Конг».
1.10 Меладрама «Справа ў табе».
2.45 Меладрама «Энцыклапедыя разводаў».
4.20 Драма «Тэрэза Д».

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Драма «24 гадзіны».
8.10 Драма «Дзённік яго жонкі».
10.20 Камедыя «Спартак і Калашнікаў».
12.20 Драма «Першы настаўнік».
14.20 Камедыя «Стары новы дом».
16.20 Трылер «Індыга».
18.20 Камедыя «Ад 180 і вышэй».
20.20 Драма «Клас карэкцыі».
22.10 Камедыя «Граф Монтэнегра».
0.20 Трагікамедыя «Масква ніколі не спіць».
2.20 Камедыя «Неваляшка».
4.20 Баявік «Шлях».

National Geographic

6.00 80-я. Найвялікшыя футбольныя моманты.
6.45, 7.30, 14.05 Гульні розуму.
7.10, 7.55, 13.20, 14.30, 20.15, 5.10 Навуковыя недарэчнасці.
8.40, 14.50, 21.00, 1.00, 3.30 Ліхтугі за мяжой.
9.30, 17.55 Даследчык 2.0.
11.00, 19.30 Грашовае сховішча ЗША.
11.50 Золата Юкана.
12.30, 16.25, 23.30 Расследаванні авіякатастроф.
15.40, 21.45, 1.50, 4.20 Выратаваць кожнага.
17.10, 0.15 Эвакуацыя Зямлі.
22.35, 2.40 Морган Фрыман. Гісторыі пра Бога.

Discovery

8.00 Пяцёрка лепшых.
9.00, 14.00, 21.30 Як гэта ўстроена?
9.30, 14.30, 21.00 Як гэта зроблена?
10.00, 17.00 Паляўнічыя на склады.
11.00, 1.00, 7.10 Рачныя монстры.
12.00 Мяцежны гараж.
13.00, 6.20 Што было далей?
15.00, 5.30 Хуткія і гучныя.
16.00, 2.55 Махінатары.
18.00 Аляска: сям'я з лесу.
20.00 Тэлескоп.
22.00 Першапраходцы.
23.00 Стась мужчынам.
0.00 Амерыканскі Тарзан.
2.00, 4.40 Склады.
3.50 Маланкавыя катастрофы.
4.15 Сапраўдныя аферысты.

Аўторак, 30 жніўня

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 0.20 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 19.40, 23.45 Зона Х.
9.10, 22.00 Серыял «След».
10.00, 13.00, 16.00 90 секунд.
11.00, 20.00 Серыял «Жаночы доктар».
12.10, 16.35 Серыял «Сямейныя меладрамы-6».
13.20 Дзень у вялікім горадзе.
14.20 Дзіцячы доктар.
15.15, 18.40 Навіны рэгіёна.
15.25 Серыял «Паміж намі, дзяўчынкамі».
17.35 Беларуская часінка.
19.20, 0.05 Сфера інтарэсаў.
21.00 Панарама.
21.45 Спецыяльны рэпартаж.
0.40 Дзень спорту.
0.50 Серыял «Дзявочае паляванне».

Беларусь 2

7.00 Тэлераніца.
9.00, 20.55 Тэлебарометр.
9.05, 17.35 Серыял «Мая цудоўная нянька».
10.25, 21.10 Дэтэктыў **«Такая работа».**
11.20, 22.05 «Экстрасэнсы-дэтэктывы».
12.25, 18.45 Серыял «Не нарадзіся прыгожай».
13.20, 19.45 Серыял «Кухня».
14.30 «Моду народу».
15.30 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект.
16.10, 23.10 Трылер «Анёл ці дэман».
17.05 «Вулічная магія». Рэаліці-шоу.
22.00 Спортлато 6 з 49, КЕНО.
0.05 Серыял «Як я сустрэў вашу маму».

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35, 13.55, 18.45, 21.00 «Калейдаскоп».
7.55 «Адкрытая кніга». Драма. Фільм другі. 1-я серыя.
9.00, 20.00 «Колы Краіны Саветаў. Былі і небыліцы». Дак. фільм «У пошуках рухальнай сілы».
9.40 «Чырвоны веласіпед». Камедыя.
10.45 «Святло далёкай зоркі». Памяці піяніста, прафесара, заслужанага артыста БССР Міхаіла Бергера.
11.15 «Прыгоды Шэрлака Холмса і доктара Ватсана». Серыял. «Смяротная схватка».
12.20 Лайза Мінелі: Liza's at The Palace.
14.10 «Час кіно».
14.20 «Хрыстос прызямліўся ў Гародні». Драма.
15.45 «Маналог мастака». Дак. фільм.
16.05 «Манія Жызелі». Драма.
17.35 «Адкрытая кніга». Драма. Фільм другі. 1-я серыя.
19.00 «Выбары-2016».
20.40 «Калыханка».
21.15 «Шчыра Ваш...» Камедыя.
22.40 «SVET». Дак. фільм.

Беларусь 5

8.00 PRO спорт. Вынікі.
8.40 Час футбола.
9.25 Алімпійскія гульні. Рыа-2016. Выбранае.
13.25 Плаванне. Кубак свету. Парыж.
15.45 Хакей. КХЛ. «Лакаматыў» (Яраслаўль) — «Дынама» (Масква).
17.45 Спорт-кадр.
18.15, 23.05 PRO спорт. Навіны.
18.25 Плаванне. Кубак свету. Берлін.
20.55 Авертайм.
21.25 Гандбол. SEHA-ліга. «Вардар» (Македонія) — БГК імя Мяшкова (Беларусь).
23.15 Пляжны футбол. Еўраліга. Суперфінал. Іспанія — Беларусь.

АНТ

6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00 (з субцітрамі), **8.30, 9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.05, 8.05 «Наша раніца».
9.05 «Жыць здарова!»
10.25 «Кантрольная закупка».
11.05, 13.05, 16.15, 18.15 (з субцітрамі), **21.00** Навіны спорту.
11.10 «Модны прыгавор».
12.20 «Таблетка».
13.10 «Мужчынскае/Жаночае».
14.10 «Сам-насам з усімі».
15.00, 16.20 «Час пакажа».
16.55 Серыял «Вой, ма-мачкі!..»
18.20 Серыял «Татавы дочкі».
18.50 «Няхай гавораць».
20.00 Час.
21.05 Серыял «Нюхач».
22.55 Маст. фільм «Гульня ў хованкі».
0.40 Начныя навіны.

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Меншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою».
7.40, 20.10, 22.55 «СТБ-спорт».
8.30, 23.40 «Тайны Чапман».
9.30 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы».
10.40 «Сямейныя драмы».
11.35 «Не хлусі мне!»
12.35, 18.05 «Званая вячэра».
13.50 Драма «Велікан».
15.45 «Вадзіць па-руску».
16.50 «Цэнтральны рэгіён».
17.35 «Следакі». Серыял.
19.00 Выступленні кандыдатаў у дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь шостага склікання.
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 «Выбары 2016». Дэбаты.
20.30 «Тэрыторыя памылак».
22.10 «Глядзець усім!»
23.00 «Простыя пытанні» з Ягорам Хрусталёвым.
23.20 «Аўтапанарама».
0.35 «Зграя». Серыял.

МІР

6.00 М/ф.
7.00 «Добрай раніцы, свет!»
9.00 Серыял «Смерць шпіёнам».
12.30 «Цяжар абеду».
13.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
13.15, 19.20 Серыял «Веру не веру».
16.20, 2.55 Дак. серыял «Зямля. Тэрыторыя загадак».
16.50 «Сакрэтныя матэрыялы».
17.20, 3.20 Серыял «Невідзімкі».
22.00 Маст. фільм «Блюз ападаючага лісця».
23.45 Ток-шоу «Слова за словам».
0.40 Маст. фільм «Скарб».
2.30 Дак. серыял «Іншы свет».
4.55 Маст. фільм «Вяселле».

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 «Пакой смеху».
12.15 Серыял «Запіскі экспедытара тайнай канцылярыі-2».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.30 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу.
15.30 «Прамы эфір».
17.30 Серыял «Заўсёды гавары «заўсёды».
19.10, 20.50 Серыял «Каменская».
22.05, 23.10 Серыял «Усё толькі пачынаецца».

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00 «Новая раніца».
8.30 «Студыя Юліі Высоцкай».
9.00 Серыял «Вяртанне Мухтара».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
10.25 Серыял «Дэльта».
12.00 Суд прысяжных.
13.20, 22.10 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
13.45 «Тайны следства».
14.15 Серыял «Кодэкс гонару».
15.05 Серыял «Я працую ў судзе».
16.25, 19.35 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў».
18.00 «Гаворым і паказваем». Ток-шоу.
20.30 Серыял «Шаман. Новая пагроза».
22.30 «Вынікі дня».
23.00 Серыял «Марскія д'ябы».

8 канал

7.00, 14.25, 19.20, 21.05, 23.50 «Надвор'е».
7.05, 16.00 Мультпарад.
7.20, 14.30 Камедыя «Супернянь».
8.45, 18.10 Серыял «Сапраўдны дэтэктыў».
9.40 Серыял «На дарозе».
10.30 «Мой любімы гадаванец».
11.00 Меладрама «Панесеныя морам».
12.30 Драма «Дзве жанчыны».
14.15, 16.45, 18.00, 19.10, 21.00 «Хатняя крама».
16.30 «Дзецям пра зверанят».
17.00 Серыял «Серангун Роўд».
19.25 Серыял «Чорны спіс».
20.50 «Вечарніца».
21.10 «Даведнік па краінах і кантынентах».
21.20 Драма «Хлопчык у паласатай піжаме».
22.55 Серыял «Баншы».

АТЫ-БАТЫ, У САЛДАТЫ

Многія тэлевізійныя праграмы разам са сваімі стваральнікамі летам адпачываюць. Тэлевізійны варыянт тэлевіктарыны «Размаўляем па-беларуску» — таксама. Таму да верасня ў эфіры тэлеканала «Беларусь-3» будуць ісці паўторы папулярнай праграмы. Але ж стваральнікі паклапаціліся пра тых, хто не збіраецца прыпыняцца ў вывучэнні беларускай мовы і падрыхтавалі арыгінальныя версіі друкаваных выпускаў. Ці ведалі вы, што:

Чырвонай шапкі не мінуць. Паходзіць прымаўка з XIX стагоддзя, бо менавіта тады ў царскім войску насілі такія ўборы, і насунуць на вочы чырвоную шапку ў фальклоры азначала пайсці на вайсковую службу. І рэкрутчына, і ўведзеная ад 1874 года воінская павіннасць даліся ў знакі не толькі потам, але і крывёю, і былі для юнакоў суровым выпрабаваннем. Салдачынын немагчыма было пазбегчы, а сама служба доўжылася 25 гадоў. Ішлі ў войска маладыя хлопцы, а вярталіся дахаты сівыя мужчыны, якіх нават родная маці не пазнавала. Раней салдачына была сапраўдным пеклам, і пра яе нашы продкі з уздыхам казалі: чырвонай шапкі не мінуць.

Для тых, хто думае пра свой удзел у тэлепраграме, нагадаем: каб ажыццявіць мару, неабходна зайсці на сайт http://tvrgomel.by або http://3belarus.by і праз банер «Размаўляем па-беларуску» запоўніць заяўку на каманду з трох чалавек. Паўторы выпускаў тэлевіктарыны — у ранішнім эфіры «Беларусь-3» кожную суботу.

Ірына АСТАШКЕВІЧ. *iost@zviazda.by*

ВТБ

6.00, 17.00 «Лаві момант».
6.30, 17.30, 4.30 Скетч-шоу «Даеш моладзь».
7.00 М/ф «Смяшарыкі».
7.15 М/ф «Фіксікі».
7.45 М/ф «Маша і мядзведзь».
8.00, 13.40 «Ералаш».
8.30, 18.00 Серыял «Тата нарваст».
9.30, 19.10 Серыял «Васьмідзясятыя 6».
10.40 Серыял «Збеглыя сваякі».
11.20, 23.20, 4.00 «Уральскія пельмені».
12.00 Серыял «Кухня 5».
14.20 Серыял «Апошні з Магікян 3».
15.00, 20.20 Серыял «Святлафор 6».
16.10, 5.00 «Турбаміксер».
21.30 Серыял «Кухня 6».
0.00, 3.30 Скетч-шоу «6 кадраў».
0.30, 3.00 «Дурні і дарогі».
1.00 Серыял «Бязмоўны сведка».

Культура

6.30 «Еўраньюс».
10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Навіны культуры.
10.20, 23.50 «Каломба». Серыял.
12.00 «Пісьмы з правінцыі». Петразаводск.
12.30, 22.10 «Старажытныя скарбы М'янмы». Дак. серыял.
13.25 Родам з дзяцінства. «Каток і скрыпка». «Хлопчык і голуб». «Трамвай у іншыя гарады». Маст. фільмы.
15.10 «Танга. Аргенцінская страсць». Дак. серыял.
16.05 «260 гадоў Расійскаму Дзяржаўнаму Акадэмічнаму тэатру драмы ім. А.С. Пушкіна — Александрынскаму тэатру. Спектакль «Пакуль б'ецца сэрца». Запіс 1977 года.
18.45 Жыццё цудоўных ідэй. «Закон хімічнай гармоніі».
19.15 «Добрай ночы, малыя!»
19.45 «Больш чым каханне». Валянцін Сяроў і Вольга Трубнікава.
20.30 Родам з дзяцінства. «Чырвоны шар». «Белагрывы». Маст. фільмы.
21.40 «Тры тайны адвайката Плявакі». Дак. фільм.
23.00 Сведкі часу. «Людміла Штэрн: Іосіф Бродскі — паэт без п'едэстала». Дак. фільм. Частка 1-я.
23.45 Мастсавет.
1.25 «Лявон Лазараў. Крок у вечнасць». Дак. фільм.
1.55 С. Рахманінаў. Опера «Алека».
2.50 «Франц Фердынанд». Дак. фільм.

Настальгія

6.00 «Зямля — Паветра». «Ленінград». 2001 год.
7.15, 7.50, 9.20, 11.35, 12.55, 14.30, 15.40, 17.00, 19.10, 20.30, 21.40, 23.00, 0.55, 1.35, 5.10 Музычная настальгія.
7.40 «Сядзі і глядзі». Музычна-парадыйная праграма. 1994 год.
8.30 «Гэта было нядаўна, гэта было даўно...» А. Шырвінт, М. Дзяржавін.
9.30 Маст. фільм «Маленькая Вера».
12.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Майк Навуменка». 2005 год.
13.30, 19.30 Маст. фільм «Госця з будучыні».
15.00, 21.00 «Мінулы час».
16.00, 22.00 «Народжаныя ў СССР».
18.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Дзеці палітычнай эліты». 2005 год.
23.15 «Гэта было нядаўна, гэта было даўно...» Генадзь Хазанаў. 1996 год.
0.00 «Тэма» з У. Лісцьевым: «Усерасійскі рэферэндум аб даверы Б.М. Ельцыну». **1993** год.
1.10 «Голас народа». 1991 год. (Маналогі ў «будцы галоснасці»).
2.30 «Час пік» з У. Лісцьевым. 1995 год.
3.00 «Быў час». 2009 год.
4.00 Маст. фільм «Не баліць галава ў дзятла».
5.25 «Рок-н-рол ТБ». 1993 год.

EuroSport 1

4.00, 8.30, 15.30, 18.00, 22.15, 2.15 Тэніс. US Open.
8.00, 12.30, 15.00, 17.30 Тэніс. US Open. Агляд гульнявога дня.
13.00 Футбол. Чэмпіянат MLS. Найлепшыя моманты.
13.30 Веласпорт. «Вуэльта».
22.00, 2.00 Тэніс. «Гейм, сэт і Матс».

Кінакамедыя

1.00 Меладрама «Каханне і іншыя акалічнасці».
2.55 Камедыя «Поўнае перазварэнне».
4.30, 14.00, 14.50, 15.30 Скетчкам «Паміж намі».
5.10 Камедыя «Як па масле».
6.50 Камедыя «Доля анёлаў».
8.40 Камедыя «Машына часу ў джакузі».
10.25 Камедыя «Паміж анёлам і чортам».
12.25 Камедыя «Уцекачы».
14.15, 15.05 «Камедыянты (Шоу)».
16.00 Камедыя «Выпадковы муж».
17.45 Камедыя «Вох, ужо гэтыя бацькі».
19.30 Камедыя «Дзікая штучка».
21.15 Камедыя «Джым з Пікадзілі».
23.00 Камедыя «Кухар на колах».

ТБ3

6.00 М/ф.
7.45 «Доктар I...»
8.15, 19.00, 1.45 «Гісторыя кахання». Серыял.
9.50, 4.00 «Судовыя страсці». Дак. серыял.
11.35 «Сляпая».
12.35 «Варажбітка».
13.40 «Тайныя знакі».
14.35 «Шафа».
15.25 «Здзелка».
15.55 «Ежа, я люблю цябе».
16.50, 21.45 «Рэвізора».
17.55 «Тайны следства». Серыял.
20.50, 0.55 «Жанна, пажані».
22.45, 5.30 «Зоркі і містыка».
23.25 «Звышнатуральнае». Серыял.
0.10 «Сакрэтныя матэрыялы». Серыял.
3.15 «Нераскрытыя тайны».

ТБ1000

6.10 Камедыя «Сцюарт Літл 2».
7.40 Прыгоды «Кінг Конг».
10.50 Меладрама «Справа ў табе».
12.30 Драма «Добрай ночы, Месяц».
14.10 Драма «Тэрэза Д».
16.10 Фантастыка «Гатака».
18.10 Баявік «Хлопчыкі-налётчыкі».
20.10 Трылер «Ідэнтыфікацыя».
22.10 Трылер «Айчым».
0.10 Драма «Марыя — каралева Шатландыі».
2.20 Камедыя «Смерць на пахаванні».
4.10 Трылер «Пакой страху».

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Камедыя «Граф Монтэнегра».
8.30 Драма «Клас карэкцыі».
10.20 Трагікамедыя «Масква ніколі не спіць».
12.20 Фантастыка «Дазнанне пілота Піркса».
14.20 Камедыя «Неваляшка».
16.20 Прыгоды «Пуцёўка ў жыццё».
18.20 Баявік «Шлях».
20.20 Драма «Выратаванне».
22.20 Камедыя «Мужчына ў маёй галаве».
0.40 Драма «Палонны».
2.20 Камедыя «Ад 180 і вышэй».
4.20 Драма «Клінч».

National Geographic

6.00 80-я. Найвялікшыя тэхнічныя навінкі.
6.50, 7.40, 14.20, 15.30, 21.45, 1.40, 4.05 Навуковыя недарэчнасці.
7.10, 13.55 Гульні розуму.
8.25, 14.40, 21.00, 0.55, 3.20 Сапраўдны геній.
9.10, 17.45 Ліхтугі за мяжой.
10.00, 18.30 Выратавацы кожнага.
10.50, 19.25 Рэстрэпа. Аванпост у Афганістане.
11.35 Золата Юкана.
12.20, 16.10, 23.20 Расследаванні авіякатастроф.
13.10, 20.10 80-я. Дзесяцігоддзе, якое стварыла нас.
17.00, 0.10 Эвакуацыя Зямлі.
22.30, 2.25 Морган Фрыман. Гісторыі пра Бога.

Discovery

8.00 Што было далей?
9.00, 14.00 Як гэта ўстроена?
9.30, 14.30 Як гэта зроблена?
10.00 Склады.
11.00, 7.10 Выжыць разам.
12.00 Хуткія і гучныя.
13.00, 6.20 Эфект Карбанара.
16.00, 2.55 Махінатары.
23.00 У пагоні за класікай.
0.00 Вулічныя гонкі.
1.00 Інжынерыя немагчымага.
2.00, 4.40 Гаражнае золата.
3.50 Маланкавыя катастрофы.
4.15 Сапраўдныя аферысты.
5.30 Поўны фарсаж.

■ Тэлесеткі

МАЛЬТА, ЧАКАЙ НАС!

Сёння стане вядома, хто прадставіць Беларусь на дзіцячым песенным конкурсе «Еўрабачанне-2016». Фінал нацыянальнага адбору ў форме гала-канцэрта адбудзецца ў Белтэлерадыёкампаніі і будзе трансліявацца а 22 гадзіне ў прамым эфіры на тэлеканалах «Беларусь 1» і «Беларусь 24», а таксама на афіцыйным сайце холдынга www.tvr.by.

Нагадаем, па выніках папярэдняга праслухоўвання ў фінал адборачнага тура трапілі 8 юных артыстаў і 2 калектывы. За музычную пуцёўку на «Еўрабачанне» спаборнічаюць прадстаўнікі сталічнага рэгіёна (Алена Цітова, Юлія Мажылоўская, Стэфанія Сакалова, гурт «Нясумны ўзрост», Марыя Жыліна, Зінаіда Купрыяновіч і Аляксандр Мінёнак), Магілёўшчыны (Марыя Магільная і Вольга Канавалава) і Віцебшчыны (шоу-гурт «So-Ni-Ka»). Сяброўскую і творчую падтрымку канкурсанты атрымаюць ад леташняга беларускага ўдзельніка дзіцячага «Еўрабачання» Руслана Асланава, які адмыслова для канцэрта падрыхтаваў песню з рэпертуару славутага гурта «Aerosmith». Акрамя таго, шанц паказаць сябе ў тэлеэфіры атрымалі некалькі ўдзельнікаў сёлетняга адбору, якія, хоць і не прайшлі ў фінал, але былі заўважаны і адзначаны прафесійным журы: Асоль Амброзяк, Паліна Русецкая, Аляксандра Лакціёнава, Беата Кабірава, Ігар Мураўкін, ансамбль «Заранак».

Хто з прэтэндэнтаў, акрамя безумоўнага таленту, артыстызму і прагі да перамогі, валодае яшчэ здольнасцю прыцягваць удачу і заваёўваць сэрцы публікі і суддзяў, даведаемся ўжо ўвечары.

Вікторыя ЗАХАРАВА ■

Серада, 31 жніўня

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 0.20 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 19.40, 23.40 Зона Х.
9.10, 22.00 Серыял «След».
10.00, 13.00, 16.00 90 секунд.
11.00, 20.00 Серыял «Жаночы доктар».
12.10, 16.30 Серыял «Самейныя меладрамы-6».
13.20 Дзень у вялікім горадзе.
14.20 Дзіцячы доктар.
15.15, 18.40 Навіны рэгіёна.
15.25 Серыял «Паміж намі, дзяўчынкамі».
17.35 Беларуская часінка.
19.20, 0.00 Сфера інтарэсаў.
21.00 Панарама.
21.45 Актуальнае інтэрв'ю.
0.35 Дзень спорту.
0.50 Серыял «Дзявочае паляванне».

Беларусь 2

7.00 Тэлераніца.
9.00, 20.55 Тэлебарометр.
9.05, 17.35 Серыял «Мая цудоўная нянька».
10.10 «Анлайн». Скетчкам.
10.40, 21.10 Дэтэктыў «Такая работа».
11.30, 22.10 «Экстрасэнсы-дэтэктывы».
12.40, 18.50 Серыял «Не нарадзіся прыгожай».
13.35, 19.45 Серыял «Кухня».
14.35 «Моду народу».
15.30 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект.
16.15, 23.15 Трылер «Анёл ці дэман».
17.10 «Вулічная магія». Рэаліці-шоу.
22.00 Спортлато 5 з 36, КЕНО.
0.10 Серыял «Як я сустрэў вашу маму».

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35, 12.25, 18.45, 21.00 «Калейдаскоп».
7.50, 12.40 «Размаўляем па-беларуску». Тэлевіктарына.
8.00, 17.25 «Адкрытая кніга». Драма. Фільм другі.
9.20, 20.00 «Колы Краіны Саветаў. Былі і небыліцы». Дак. фільм «Легенда сярэдняга класа».
10.00 «Святло далёкай зоркі». Памяці актрысы тэатра і кіно, рэжысёра, педагога, народнай артысткі БССР Зінаіды Браварскай.
10.25 «Манія Жызелі». Драма.
12.00 «Святыні Беларусі». Спаса-Праабражэнскі храм (г. Полацк).
12.50 «Шчыра Ваш...» Камедыя.
14.10 «...Не рвуся я к славе...» Канцэрт, прысвечаны 75-годдзю з дня нараджэння Уладзіміра Мулявіна.
15.20 «Шынель». Драма.
16.30, 22.40 «Апаленыя ўладай. Драма Андрэя Андрэевіча». Дак. фільм.
19.00 «Выбары-2016».
20.40 «Калыханка».
21.15 «Тайны мадам Вонг». Прыгоды.

Беларусь 5

8.00, 18.15, 23.05 PRO спорт. Навіны.
8.10 Авертайм.
8.40 Спорт-кадр.
9.15 Гандбол. SEHA-ліга. «Вардар» (Македонія) — БГК імя Мяшкова (Беларусь).
10.45 Футбол. Беларусбанк — чэмпіянат Беларусі. ФК «Мінск» — «Нёман» (Гродна).
12.40 Алімпійскія гульні. Рыа-2016. Абранае.
15.15, 18.25 Плаванне. Кубак свету. Берлін.
17.55 Козел пра футбол.
20.25 Футбол. Таварыскі матч. Нарвегія — Беларусь.

22.25 Слэм-данк.
23.15 «На шляху да ЧС-2018». Відэачасопіс.

АНТ

6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00 (з субцітрамі), **8.30, 9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.05, 8.05 «Наша раніца».
9.05 «Жыць здорава!»
10.25 «Кантрольная закупка».
11.05, 13.05, 16.15, 18.15 (з субцітрамі), **21.00** Навіны спорту.
11.10 «Модны прыгавор».
12.20 «Таблетка».
13.10 «Мужчынскае/Жаночае».
14.10 «Сам-насам з усімі».
15.00, 16.20 «Час пакажа».
16.55 Серыял «Вой, ма-мачкі!..»
18.20 Серыял «Татавы дочкі».
18.50 «Няхай гавораць».
20.00 Час.
21.05 Серыял «Нюхач».
22.55 Маст. фільм «Звычайны цуд».
1.15 Начныя навіны.

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Мінштучна».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою».
7.40, 20.10, 22.55 «СТБ-спорт».
8.30, 23.00 «Тайны Чапман».
9.30 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы».
10.40 «Сямейныя драмы».
11.35 «Не хлусі мне!»
12.35, 18.05 «Званая вячэра».
13.50 «Тэрыторыя памылак».
15.35 «Вадзіць па-руску».
16.10 «Аўтапанарама».
16.50 «Простыя пытанні» з Ягорам Хрусталёвым.
17.10 «Ведай нашых!»
17.35 «Следакі». Серыял.
19.00 Выступленні кандыдатаў у дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь шостага склікання.
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 «Выбары-2016». Дэбаты.
20.30 «Сакрэтная тэрыторыя».
22.20 «Глядзець усім!»
23.50 «Зграя». Серыял.

МІР

6.00 М/ф.
7.00 «Добрай раніцы, свет!»
9.00 Серыял «Смерць шпіёнам».
12.30 «Цяжар абеду».
13.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
13.15, 19.20 Серыял «Веру не веру».
16.20 Дак. серыял «Зямля. Тэрыторыя загадак».
16.50 «Сакрэтныя матэрыялы».
17.20, 3.05 Серыял «Невідзімкі».
22.00 Маст. фільм «Упакавання».
23.45 Ток-шоу «Слова за слова».
0.40 Маст. фільм «Блюз ападаючага лісця».
2.40 Дак. серыял «Іншы свет».
4.30 Маст. фільм «Музычная гісторыя».

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 «Уся Расія».
12.15 Серыял «Запіскі экспедытара тайнай канцылярыі-2».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.30 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу.
15.30 «Прамы эфір».
17.30 Серыял «Заўсёды гавары «заўсёды».
19.10, 20.50 Серыял «Каменская».
22.05, 23.10 Серыял «Усё толькі пачынаецца».

1.20 Выбары ў Дзяржаўную думу Федэральнага сходу Расійскай Федэрацыі. Дэбаты.

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00 «Новая раніца».
8.30 «Студыя Юліі Высоцкай».
9.00 Серыял «Вяртанне Мухтара».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
10.25 Серыял «Дэльта».
12.00 Суд прысяжных.
13.20, 22.10 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
13.45 «Тайны следства».
14.15 Серыял «Кодэкс гонару».
15.05 Серыял «Я працую ў судзе».
16.25, 19.35 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў».
18.00 «Гаворым і паказваем». Ток-шоу.
20.30 Серыял «Шаман. Новая пагроза».
22.30 «Вынікі дня».
23.00 Серыял «Марскія д'яблы».

8 канал

7.00, 14.25, 19.20, 21.05, 23.55 «Надвор'е».
7.05, 16.00 Мультпарад.
7.20, 14.30 Камедыя «Вяселле па абмене».
8.45, 17.40 Серыял «Сапраўдны дэтэктыў».
9.45 Серыял «На дарозе».
10.30 «Адшукваецца адпачынак».
11.00 Драма «Недатыкальныя».
12.45 Меладрама «Лёгкія паводзіны».
14.20, 15.55, 18.40, 19.15, 21.00 «Хатняя крама».
16.30 «Дзецям пра звяранят».
16.45 Серыял «Серангун Роўд».
18.45 «Мой любімы гадаванец».
19.25 Серыял «Чорны спіс».
20.50 «Вечарніца».
21.10 Драма «Адплата».
23.00 Серыял «Баншы».

ВТБ

6.00, 17.00 «Лаві момант».
6.30, 17.30, 4.30 Скетч-шоу «Даеш моладзь».
7.00 М/ф «Смяшарыкі».
7.15 М/ф «Фіксікі».
7.45 М/ф «Маша і мядзведзь».
8.00, 13.40 «Ералаш».
8.30, 18.00 Серыял «Тата навырастае».
9.30, 19.10 Серыял «Васьмідзясятыя 6».
10.40 Серыял «Збеглыя сваякі».
11.20, 23.20, 4.00 «Уральскія пельмені».
12.00, 21.30 Серыял «Кухня 6».
14.20 Серыял «Апошні з Магікян 3».
15.00, 20.20 Серыял «Святлафор 6».
16.10, 5.00 «Турбаміксер».
0.00 Еўрапейскі покерны турнір.
0.50 Серыял «Бязмоўны сведка».
3.00 «Дурні і дарогі».
3.30 Скетч-шоу «6 кадраў».

Культура

6.30 «Еўраньюс».
10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Навіны культуры.
10.20, 23.50 «Каломба». Серыял.
11.55 «Пісьмы з правінцыі». Горна-Алтайск.
12.30, 22.10 «Старажытныя скарбы М'янмы». Дак. серыял.
13.15 «Эзоп». Дак. фільм.
13.25 Родам з дзяцінства. «Дзяўчынка на шары». Маст. фільм.
14.30 «Тры тайны адвакага Плявакі». Дак. фільм.
15.10 «Танга. Аргенцінская страсць». Дак. серыял.
16.10 «260 гадоў Расійскаму Дзяржаўнаму Акадэмічнаму тэатру драмы ім. А.С. Пушкіна — Александрынскаму тэатру. Спектакль «Маленькія трагедыі». Запіс 1971 года.
17.15 «Мікалай Сіманаў. Герой не нашага часу». Дак. фільм.
17.55 Юрый Башмет і камерны ансамбль «Салісты Масквы». Канцэрт у Вялікай зале Берлінскай філармоніі.
18.45 Жыццё цудоўных ідэй. «Тайны блакітнага экрана».
19.15 «Добрай ночы, малыя!»
19.45 «65 гадоў Аляксею Учыцелю. «Астравы».
20.30 Родам з дзяцінства. «Каток і скрыпка». «Хлопчык і голуб». «Трамвай у іншыя гарады». Маст. фільмы.
21.55 Сусветныя скарбы.
22.10 Прыступкі цывілізацыі. «Загадка вострава Пасхі». Дак. фільм.
23.00 Сведкі часу. «Людміла Штэрн: Іосіф Бродскі — паэт без п'едэстала». Дак. фільм. Частка 2-я.
23.45 Мастсавет.
1.25 «Дом Мастацтваў». Дак. фільм.
1.55 «Гой ты, Русь, мая родная...» Музычна-паэтычная кампазіцыя.

Настальгія

6.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Майк Навуменка». 2005 год.
6.55, 8.30, 9.40, 11.00, 13.10, 14.30, 15.40, 17.00, 19.00, 20.30, 21.40, 23.00, 1.15, 1.50, 3.20, 5.35 Музычная настальгія.
7.30, 13.30, 19.30 Маст. фільм «Госця з будучыні».
9.00, 15.00, 21.00 «Мінулы час».
10.00, 16.00, 22.00 «Народжаныя ў СССР».
12.00 «Быў час» з Аляксандрам Палітбюро: «Дзеці палітычнай эліты». 2005 год.
17.15 «Гэта было нядаўна, гэта было даўно...» Генадзь Хазанаў. 1996 год.
18.00 «Спяем, сябры!» з Наталляй Казялковай. 2005 год.
0.00 «Зямля — Паветра». «Ленінград». 2001 год.
1.40 «Сядзі і глядзі». Музычна-парадыйная праграма. 1994 год.
2.30 «Гэта было нядаўна, гэта было даўно...» А. Шырвінт, М. Дзяржавін.
3.30 Маст. фільм «Маленькая Вера».

EuroSport 1

4.00, 8.30, 13.30, 19.00, 22.15, 2.15 Тэніс. US Open.
8.00, 14.45, 17.30 Тэніс. US Open. Агляд гульнявога дня.
9.30, 12.30, 15.15, 16.00 Веласпорт. «Вуэльта».
10.30 Матаспорт. Піт-стоп.
11.00 Аўтаспорт. Серыя Renault.
11.30 Ралі. За кулісамі ERC.
12.00 Аўтаспорт. Серыя Blancpain.
15.45, 18.45 Веласпорт. «Вуэльта»-экстра.
22.00, 2.00 Тэніс. «Гейм, сэт і Матч».

Кінакамедыя

1.00 Камедыя «Душэўная кухня».
2.45 Камедыя «Утаймаванне свавольнага».
4.35 Меладрама «Чужое вяселле».
6.10 Камедыя «Вундэркінды».
8.10 Камедыя «Настаўнік года».
10.05 Камедыя «Вяселле па абмене».
11.45 Прыгоды «Дачка Д'Артаньяна».
14.00, 14.50, 15.30 Скетчкам «Паміж намі».
14.15, 15.05 «Камедыянты (Шоу)».
16.00 Меладрама «Ажанюся з першай сустрэчнай».
17.45 Камедыя «Вох, ужо гэты адпачынак».
19.30 Камедыя «Бясплатныя узоры».
21.00 Камедыя «Багіня».
22.50 Камедыя «Машына часу ў джакузі».

ТБ3

6.00 М/ф.
7.40 «Доктар І...»
8.10, 18.50, 1.35 «Гісторыя кахання». Серыял.
9.45, 3.45 «Судовыя страсці». Дак. серыял.
11.30 «Сляпая».
12.30 «Варажбітка».
13.35, 5.15 «Тайныя знакі».
14.30 «Шафа».
15.20 «Здзелка».
15.55 «Жанна, пажані».
16.50, 21.35 «Рэвізора».
17.50 «Тайны следства». Серыял.
20.40, 0.45 «Блокбастары».
22.40 «Зоркі і містыка».
23.15 «Звышнатуральнае». Серыял.
0.00 «Сакрэтныя матэрыялы». Серыял.
3.00 «Нераскрытыя тайны».

ТБ1000

6.10, 18.10 Баявік «Хлопчыкі-налётчыкі».
8.10 Трылер «Айчым».
10.10 Драма «Марыя — каралева Шатландыі».
12.20 Трылер «Ідэнтыфікацыя».
14.10 Прыгоды «Апошняя Мімзі Сусвету».
16.10 Трылер «Пакой страху».
18.20 Камедыя «Смерць на пахаванні».
20.10 Меладрама «50 першых пацалункаў».
22.10 Трылер «Нічога асабістага».
0.20 Фэнтэзі «Як злавіць монстра».
2.10 Трылер «Урачысты фінал».
4.10 Драма «Кінутая на волю лёсу».

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Камедыя «Мужчына ў маёй галаве».
8.30 Драма «Выратаванне».
10.30 Драма «Палонны».
12.00 Камедыя «За двума зайцамі».
13.40 Камедыя «Па вуліцах камоду вадзілі...»
14.55 Камедыя «Ад 180 і вышэй».
16.40 Драма «Клінч».
18.30 Трылер «Індыга».
20.20 Камедыя «Пах верасу».
22.20 Трылер «Клетка».
0.20 Баявік «Стрытрэйсеры».
2.30 Драма «Дзённік яго жонкі».
4.40 Драма «24 гадзіны».

National Geographic

6.00 80-я. Найвялікшыя трагедыі.
6.50, 14.10 Гульні розуму.
7.10, 10.20, 14.30, 18.40, 4.50 Навуковыя недарэчнасці.
8.50, 14.50, 21.00, 0.50, 3.15 Незвычайныя промыслы.
9.30, 17.55 Сапраўдны геній.
11.05, 19.30 Трагедыя «Чэленджара».
11.50 Золата Юкана.
12.35, 16.20, 23.20 Расследаванні авіякатастроф.
13.20, 20.10 80-я. Дзесяцігоддзе, якое стварыла нас.
17.10, 0.10 Эвакуацыя Зямлі.
22.30, 2.20 Морган Фрыман. Гісторыі пра Бога.

Discovery

8.00 Эфект Карбанара.
9.00, 14.00, 21.30 Як гэта ўстроена?
9.30, 14.30, 21.00 Як гэта зроблена?
10.00, 17.00 Гаражнае золата.
11.00, 7.10 Выжыць у дзікіх умовах.
12.00 Поўны фарсаж.
13.00, 6.20 Космас навываrat.
15.00, 5.30 Калекцыянеры аўто.
16.00, 19.00, 2.55 Махінатары.
18.00 Вулічныя гонкі.
20.00 У пагоні за класікай.
22.00 Бітвы за кантэйнеры.
23.00 Паляўнічыя на склады.
0.00, 2.00, 4.40 Паляўнічыя на рэліквіі.
1.00 Склады.
4.15 Сапраўдныя аферысты.

Усходні гараскоп на

АВЕН. Не спрабуйце змагацца з абставінамі. Проста плывіце па цячэнні, бо гэта — найлепшае рашэнне ў сітуацыі, якая склалася. У аўторак не плануйце доўгатэрміновых спраў, звязаных з нерухомасцю. Размаўляючы з калегамі па рабоце ў пятніцу, пераканайцеся, што вас правільна разумеюць. Гэта дапаможа пазбегнуць цяжкасцяў у будучыні. У нядзелю не варта ўпірацца і адстойваць сваё ідэі. Прыслухайцеся да блізкіх людзей, і вы зразумееце, што іменна робіце не так.

ЦЯЛЕЦ. Лунанне ў аблоках карысна для душы, дазваляе расслабіцца і адпачыць. Але калі вы не творчая натура, то адарванасць ад зямных клопатаў на працягльі час (а часам нават і на кароткі) прыводзіць да не вельмі добрых вынікаў. Пачынаючы з панядзелка, настройцеся на перамены ў жыцці. Важна паступова вучыцца таму, чаго вам не хапае. Серада прынясе спакой і ўнутранае прымірэнне. У чацвер варта падрыхтавацца сябе да сюрпрызаў, фартуна можа звярнуць на вас увагу. Не паддавайцеся сумным думкам, ганіце сум прэч ад сябе. Бо кіслая фізіяномія — гэта апошняе, што вам цяпер трэба. У канцы тыдня даўнія мары нарэшце пачнуць ажыццяўляцца дзякуючы вашаму цярпенню і працаздольнасці.

БЛІЗНЯТЫ. Паспрабуйце быць больш канкрэтнымі ў сваіх марах і жаданнях. Тады яны маюць рэальны шанц ажыццявіцца ў хуткім часе. Будзьце маральна гатовыя да магчымых перамен. Прычым не толькі ў планах, але і ў рэальным жыцці. Смела прыступайце да выканання якіх заўгодна складаных задач, не сумнявайцеся — поспех прыйдзе. Неабходна будзе праявіць уменне трымаць язык за зубамі (каб не сказаць лішняга і па неасцярожнасці нікога не пакрыўдзіць). Панядзелак — добры дзень для пастаноўкі перад сабой новых мэтаў. У гэты дзень вас можа чакаць прыемны сюрпрыз. У выхадныя атрымаецца добра адпачыць у прыемнай кампаніі.

РАК. Нармальную хаду падзей могуць парушыць нечаканасці, якія, зрэшты, цалкам можна было прадбачыць. Будзьце напагатове, але нічога не рабіце, пакуль не разберацеся што да чаго. Няма ніякай гарантыі, што ваша боязь пацвердзіцца, цалкам верагодна, што ўсё абыдзецца. Непажадана звязвацца з якімі-небудзь сумніўнымі праектамі і рызыкаваць сваім дабрабытам. Залішняя самаўпэўненасць можа прывесці таксама і да непаразуменняў з калегамі па працы. Цяпер спрыяльны час для завяршэння старых спраў і для новых цікавых пачынанняў. Адносіны з блізкімі людзьмі палепшацца.

ЛЕЎ. На гэтым тыдні вам, хутчэй за ўсё, давядзецца цэлымі днямі разграбаць старыя праблемы. Занадта шмат назапасілася таго, што перашкаджае вам спакойна рухацца далей. Галоўнае — не запускаць бягучых спраў, інакш да канца тыдня гэты груз стане непасільным. Пачатак тыдня можа зблытаць усе планы і задумы, але ўжо да выхадных наступіць прасвятленне і з'явіцца вольны час. У чацвер надайце больш увагі родным, асабліва дзецям. Выхадныя спрыяльныя для сяброўскіх зносін.

ДЗЕВА. Сітуацыя на рабоце будзе складвацца ўдала. Будзеце адчуваць небывалую ўпэўненасць ва ўласных сілах, што, безумоўна, пойдзе вам на карысць. Атрымаеце шанц умацаваць свой аўтарытэт. Менавіта таму на гэтым тыдні добра пачынаць новыя справы, ды і даводзіць да ладу пачатыя таксама. У вас будзе дастаткова сіл і ўплыву, каб усё зрабіць найлепшым чынам. Да серады неабходна сабрацца з сіламі і прыняць важнае рашэнне, якое паўплывае на далейшы лёс. У пятніцу вас можа наведаць цікавая ідэя, паспрабуйце яе зафіксаваць. Субота ўдалая для паходаў па крамах і паездак за горад.

наступны тыдзень

ШАЛІ. На пачатак тыдня запланаваны ўздым сіл і баявога духу. Нягледзячы на вялікія магчымасці, не варта распыляць свае сілы на ўсё адразу, старайцеся дзейнічаць абдумана і пакрокава, пачынаючы з самага важнага і рэальнага. Паспрабуйце не даваць нікому ніякіх абяцанняў, выканаць іх у тэрмін і ў поўным аб'ёме будзе вельмі няпроста. У аўторак варта сур'ёзна задумацца пра будучыню, многія творчыя задумы пачнуць ажыццяўляцца. У чацвер і ў пятніцу будзьце больш уважлівымі з блізкімі людзьмі, яны могуць чакаць вашай падтрымкі. У нядзелю сустрэча з сябрамі астанецца прыемнай і карыснай. Спрыяльны час і для сямейных зносін.

СКАРПІЁН. На гэтым тыдні верагодныя пазітыўныя змены ў прафесійнай і асабістай сферах вашага жыцця. Перамога дастанецца хутка, і вам трэба будзе асэнсаваць свой поспех, каб пры выпадку мець магчымасць паўтарыць яго. Першая палова тыдня поўная перамоваў і сустрэч. Ваш аўтарытэт расце, вас могуць запрасіць выкладаць або кансультаваць. Не рабіце паспешных высноў, бо ў другой палове тыдня вы будзеце схільныя думаць у цёмных тонах, і таму вашы рашэнні і ацэнка інфармацыі могуць быць не аб'ектыўнымі. Выхадныя паспрабуйце правесці далей ад мітусні і старонніх людзей.

СТРАЛЕЦ. Інфармацыя, якая паступіць у пачатку тыдня, можа быць недакладнай і скажонай, таму паспрабуйце быць уважлівымі. Не варта брацца за тыя справы, якія вам не пад сілу. Перш чым вырашаць узніклую праблему, пажадана параіцца з блізкімі, паспрабуйце не мітусіцца, засяродзьцеся, і ўсё ў вас атрымаецца. Не варта рабіць паспешных або рызыкоўных дзеянняў. Навуковая або творчая праца можа прывесці да добрых вынікаў. У канцы тыдня варта чакаць прыемных падзей у эмацыянальнай сферы.

КАЗЯРОГ. Вельмі спрыяльны і паспяховы тыдзень. Вы можаце разлічваць на падтрымку з боку блізкіх вам людзей, у тым ліку і матэрыяльную. Добры час для пабудовы планаў на будучыню, але яны павінны быць рэальнымі, а не фантастычнымі. Час мяняць свае погляды на жыццё і пазбаўляцца ад старых стэрэатыпаў. Не бойцеся брацца за новыя доўгатэрміновыя праекты, варта пашырыць замежныя кантакты. Сябры будуць побач, яны дапамогуць у прасоўванні па службовай лесвіцы. Але і вы паспрабуйце быць ім карысныя.

ВАДАЛЕЙ. Працягвайце аналізаваць сітуацыю, якая склалася, і ўвасабляць свае планы ў рэальнасць. Добраўпарадкуйце ўсе, што даўно патрабуе вашай увагі. У тым ліку і свае думкі. Гэта дапаможа праліць святло на прычыны таго, што адбываецца. Каб пазбегнуць магчымых непрыемнасцяў, паспрабуйце не раздражняцца па дробязях, паводзіць сябе сабрана і спакойна. Тыдзень спрыяльны для духоўнага ўдасканалення, паспрабуйце хоць бы зрэдку пра гэта ўспамінаць. Не пападайцеся на вуды авантурыстаў — нічога, акрамя расчаравання і засмучэння, яны вам не прынясуць.

РЫБЫ. Тыдзень, пры вашым на тое жаданні, будзе працякаць без асаблівых клопатаў і ўскладненняў. Панядзелак прадуктыўны для вырашэння важных задач і правядзення дзелавых сустрэч. Падумайце пра пашырэнне вобласці прымянення сваіх магчымасцяў. Ёсць шанц завесці новыя знаёмствы і ўладкавацца на больш высокааплатную работу. Дамашнія праблемы лепш вырашаць адразу, па меры іх з'яўлення, інакш яны будуць цягнуць вас назад. Удзяліце ўвагу сваім пачуццям. Паспрабуйце разабрацца ў тым, што адбываецца, зрабіць самааналіз — гэта дазволіць выйсці з цяжкай і знешне тупіковай сітуацыі.

Чацвер, 1 верасня

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 0.30 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 19.40, 23.55 Зона Х.
9.10, 22.15 Серыял «След».
10.00, 13.00, 16.00 90 секунд.
11.00, 20.00 Серыял «Жаночы доктар».
12.10, 16.30 Серыял «Сямейныя меладрамы-6».
13.20 Дзень у вялікім горадзе.
14.20 Дзіцячы доктар.
15.15, 18.40 Навіны рэгіёна.
15.25 Серыял «Паміж намі, дзяўчынкамі».
17.35 Беларуская часінка.
19.20, 0.10 Сфера інтарэсаў.
21.00 Панарама.
21.45 Буйным планам.
0.45 Дзень спорту.
1.00 Серыял «Дзявочае паляванне».

Беларусь 2

7.00 Тэлераніца.
9.00, 20.55 Тэлебарометр.
9.05, 17.35 Серыял «Мая цудоўная нянька».
10.05 Кіпень.
10.25, 21.10 Дэтэктыў «Такая работа».
11.20, 22.10 «Экстрасэнсы-дэтэктывы».
12.25, 18.45 Серыял «Не нарадзіся прыгожай».
13.20, 19.45 Серыял «Кухня».
14.30 «Паненка-сялянка». Рэаліці-шоу.
15.30 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект.
16.10, 23.15 Трылер «Анёл ці дэман».
17.10 «Анлайн». Скетчкам.
22.05 Спортлато 6 з 49, КЕНО.
0.15 Серыял «Як я сустрэў вашу маму».

Беларусь 3

7.00 «Дабраранак».
7.35, 11.40, 18.45, 21.00 «Калейдаскоп».
7.50 «Размаўляем па-беларуску». Тэлевіктарына.
8.00, 17.40 «Адкрытая кніга». Драма. Фільм другі.
9.05, 20.00 «Колы Краіны Саветаў. Былі і небыліцы». Дак. фільм «Зорка» па імені «Волга».
9.45 «Святло далёкай зоркі». Памяці спевака, народнага артыста Беларусі Валерыя Глушакова.
10.15 «Тайны мадам Вонг». Прыгоды.
11.55 «Дым Айчыны». Драма.
13.25 «Сіла веры».
13.50 «Подых навальніцы». Драма.
16.05 «Кіно і час». Калектывізацыя ў БССР.
16.45, 22.35 «Гісторыя КДБ. Абмены». Кёхер — Шчаранскі.
19.00 «Выбары-2016».
20.40 «Калыханка».
21.15 «Экзамен на дырэктара». Драма.

Беларусь 5

8.00, 18.30, 21.55 Pro спорт. Навіны.
8.10 Плаванне. Кубак свету. Берлін.
10.15 Футбол. Таварыскі матч. Нарвегія — Беларусь.
12.15 Алімпійскія гульні. Рыа-2016. Абранае.
14.55, 22.05 Хакей. Алімпійская кваліфікацыя. Славенія — Польшча.
17.10 Козел пра футбол.
17.30 «На шляху да ЧС-2018». Відэачасопіс.
18.00 Слэм-данк.
18.35 Авертайм. Спецыяльны выпуск.
18.55 Хакей. Алімпійская кваліфікацыя. Данія — Беларусь. (У перапынку — Авертайм).
21.20 Фактар сілы.

АНТ

6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00 (з субцітрамі), **8.30, 9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.05, 8.05 «Наша раніца».
9.05 «Жыць здорава!»
10.25 «Кантрольная закупка».
11.05, 13.05, 16.15, 18.15 (з субцітрамі), **21.00** Навіны спорту.
11.10 «Модны прыгавор».
12.20 «Таблетка».
13.10 «Мужчынскае/Жаночае».
14.10 «Сам-насам з усімі».
15.00, 16.20 «Час пакажа».
16.55 Серыял «Вой, ма-мачкі!..»
18.20 Серыял «Татавы дочкі».
18.50 «Няхай гавораць».
20.00 Час.
21.05 «Трэба разабрацца».
21.30 Серыял «Нюхач».
23.15 Драма «Апошні кароль Шатландыі».
1.20 Начныя навіны.

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою».
7.40, 20.10, 22.55 «СТБ-спорт».
8.30, 23.40 «Тайны Чапман».
9.30 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы».
10.40 «Сямейныя драмы».
11.35 «Не хлусі мне!»
12.35, 18.05 «Званая вячэра».
13.50 Маст. фільм «Ключ без права перадачы».
15.40 «Вадзіць па-руску».
16.10 «Скардзіцца дазваляецца».
16.50 «Мінск і мінчане».
17.35 «Следакі». Серыял.
19.00 Выступленні кандыдатаў у дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь шостага склікання.
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 «Выбары-2016». Дэбаты.
20.30 «Дзіўная справа».
22.20 «Глядзець усім!»
23.00 «Простыя пытанні» з Ягорам Хрусталёвым.
23.20 «Аўтапанарама».
0.35 «Зграя». Серыял. Заключная серыя.

МІР

6.00 М/ф.
7.00 «Добрай раніцы, свет!»
9.00, 0.40 Маст. фільм «Куфар Марыі Медычы».
10.50 Маст. фільм «Упакаваныя».
12.30 «Цяжар абеду».
13.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
13.15, 19.20 Серыял «Веру не веру».
16.20, 2.40 Дак. серыял «Зямля. Тэрыторыя загадак».
16.50 «Сакрэтныя матэрыялы».
17.20, 3.05 Серыял «Невідзімкі».
22.00 Маст. фільм «Маша і мора».
23.45 Ток-шоу «Слова за слова».
2.15 Дак. серыял «Іншы свет».
4.35 Маст. фільм «Трактарысты».

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 «Уся Расія».
12.15 Серыял «Запіскі экспедытара тайнай канцылярыі-2».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.30 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу.
15.30 «Прамы эфір».
17.30 Серыял «Заўсёды гавары «заўсёды».
19.10, 20.50 Серыял «Каменская».
22.05, 23.10 Серыял «Усё толькі пачынаецца».
1.20 Выбары ў Дзяржаўную думу Федэральнага сходу Расійскай Федэрацыі. Дэбаты.

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00 «Новая раніца».
8.30 «Студыя Юліі Высоцкай».
9.00 Серыял «Вяртанне Мухтара».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
10.25 Серыял «Дэльта».
12.00 Суд прысяжных.
13.20, 22.10 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
13.45 «Тайны следства».
14.15 Серыял «Кодэкс гонару».
15.05 Серыял «Я працую ў судзе».
16.25, 19.35 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў».
18.00 «Гаворым і паказваем». Ток-шоу.
20.30 Серыял «Шаман. Новая пагроза».
22.30 «Вынікі дня».
23.00 «НЗ. Расследаванне».
23.20 Серыял «Марскія д'яблы».

8 канал

7.00, 14.25, 19.20, 21.05, 23.55 «Надвор'е».
7.05, 16.00 Мультпарад.
7.20, 14.30 Камедыя «Парады яе бацькі».
8.45, 18.05 Серыял «Сапраўдны дэтэктыў».
9.40 Серыял «На дарозе».
10.30 Кінаблакнот.
10.45 Драма «Адплата».
12.35 Камедыя «Невыносная жорсткасць».
14.15, 16.50, 18.00, 21.00 «Хатняя крама».
16.20 «Мой любімы гадаванец».
17.00 Серыял «Серангун Роўд».
19.10 «Фэшн is my прафэшн».
19.25 Серыял «Чорны спіс».
20.50 «Вечарніца».
21.10 «Даведнік па краінах і кантынентах».
21.20 Трылер «Ключ ад усіх дзвярэй».
23.05 Серыял «Баншы».

ВТБ

6.00, 17.00 «Лаві момант».
6.30, 17.30, 4.30 Скетч-шоу «Даеш моладзь».
7.00 М/ф «Смяшарыкі».
7.15 М/ф «Фіксікі».
7.45 М/ф «Маша і мядзведзь».
8.00, 13.40 «Ералаш».
8.30, 18.00 Серыял «Тата навыраст».
9.30, 19.10 Серыял «Васьмідзясятыя 6».
10.40 Серыял «Збеглыя сваякі».
11.20, 23.20, 4.00 «Уральскія пельмені».
12.00, 21.30 Серыял «Кухня 6».
14.20 Серыял «Апошні з Магікян 3».
15.00, 20.20 Серыял «Святлафор 6».
16.10, 5.00 «Турбаміксер».
0.00, 3.30 Скетч-шоу «6 кадраў».
0.30, 3.00 «Дурні і дарогі».
1.00 Серыял «Бязмоўны сведка».

Культура

6.30 «Еўраньюс».
10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Навіны культуры.
10.15, 1.55 Дзень ведаў. «Назіральнік». Спецвыпуск.
11.15, 22.50 Рэпартажы з будучыні. «Разумныя дамы». Дак. фільм.
12.00 «Расклад на паслязаўтра». Маст. фільм.
13.25 Academia. Выбранае. Леў Зялёны. «Экзапланеты».
14.15 Рэпартажы з будучыні. «Разумная вопратка». Дак. фільм.
15.10 Academia. Выбранае. Аляксандр Ужанкоў. «Цудоўны» раман «Майстар і Маргарыта».
15.55 «Разумныя лекі». Дак. фільм.
16.20 Academia. Выбранае. Мікалай Караноўскі. «Геалагічныя катастрофы: мінулае, сучаснасць, прагноз».
17.10 Дзіцячы хор Расіі, Валерый Гергіеў і Сімфанічны аркестр Марыінскага тэатра. Канцэрт у Марыінскім-2.
18.35 Рэпартажы з будучыні. «Хома Кібарг». Дак. фільм.
19.15 «Добрай ночы, малыя!»
19.45 Academia. Выбранае. Леанід Маціх. «Хто баіцца вольных муляраў?»
20.30 Родам з дзяцінства. «Расклад на паслязаўтра». Маст. фільм.
21.55 «Лінія жыцця». Лаўрэат Нобелеўскай прэміі Жарэс Алфёраў.
23.45 Мастсавет.
23.50 «Настаўнік». Маст. фільм.
1.35 Сусветныя скарбы.

Настальгія

6.00 «Быў час» з Аляксандрам Паліткоўскім: «Дзеці палітычнай эліты». 2005 год.
7.10, 8.30, 9.40, 11.00, 13.00, 14.30, 15.40, 17.00, 19.00, 20.30, 21.40, 0.55, 2.30, 3.40, 5.00 Музычная настальгія.
7.30, 13.30, 19.30, 1.30 Маст. фільм «Госця з будучыні».
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час».
10.00, 16.00, 22.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР».
11.15 «Гэта было нядаўна, гэта было даўно...» Генадзь Хазанаў. 1996 год.
12.00 «Спяем, сябры!» з Наталляй Казялковай. 2005 год.
18.00 «Бітламанія» з Дзмітрыем Дзібровым. 2008 год.
23.00 «Песня-77».
0.00 «СевАлогія» з Севам Наўгародцавым: «Майк Навуменка». 2005 год.

EuroSport 1

4.00, 8.30, 11.00, 13.30, 19.00, 22.15, 2.15 Тэніс. US Open.
8.00, 12.00, 14.30 Тэніс. US Open. Агляд гульнявога дня.
9.30, 12.30, 15.00, 16.00 Веласпорт. «Вуэльта».
10.30 Аўтаспорт. Серыя Renault.
15.45, 18.45 Веласпорт. «Вуэльта»-экстра.
22.00, 2.00 Тэніс. «Гейм, сэт і Матс».

Кінакамедыя

0.35 Камедыя «Доля анёлаў».
2.25 Камедыя «Вялікі Стэн».
4.30, 14.00, 14.50, 15.30 Скетчкам «Паміж намі».
5.05 Меладрама «Каханне і іншыя акалічнасці».
6.55 Камедыя «Паміж анёлам і чортам».
8.55 Камедыя «Уцекачы».
10.35 Камедыя «Дзікая штучка».
12.20 Камедыя «Джым з Пікадзілі».
14.15, 15.05 «Камедыянты (Шоу)».
16.15 Камедыя «Леа і Беа».
19.30 Камедыя «Бармэн».
21.10 Камедыя «Няхай жыве Францыя!»
22.55 Камедыя «Настаўнік года».

ТБ3

6.00 М/ф.
7.30 «Доктар І...»
8.00, 19.00, 1.50 «Гісторыя кахання». Серыял.
9.35, 4.00 «Судовыя страсці». Дак. серыял.
11.20 «Сляпая».
12.20 «Варажбітка».
13.25 «Тайныя знакі».
14.25 «Шафа».
15.20 «Здзелка».
15.50 «Блокбастары».
16.50, 21.45 «Рэвізора».
17.55 «Тайны следства». Серыял.
20.50, 1.00 «Паненка-сялянка».
22.50, 5.30 «Зоркі і містыка».
23.30 «Звышнатуральнае». Серыял.
0.15 «Сакрэтныя матэрыялы». Серыял.
3.15 «Нераскрытыя тайны».

ТБ1000

6.10, 17.40 Фантастыка «Пачатак».
8.40 Трылер «Нічога асабістага».

10.50 Фэнтэзі «Як злавіць монстра».
12.30 Меладрама «50 першых пацалункаў».
14.20 Драма «Кінутая на волю лёсу».
16.05 Трылер «Урачысты фінал».
20.10 Камедыя «Прыгоды Падзінгтана».
22.10 Драма «Нябачны бок».
0.25 Трылер «Версія».
2.35 Камедыя «Мары здзяйсняюцца!»
4.25 Драма «Абяцанне».

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Трылер «Клетка».
8.20 Камедыя «Пах верасу».
10.20 Баявік «Стрытрэйсеры».
12.20 Дэтэктыў «Дзесяць негрыцянят».
14.40 Драма «Дзённік яго жонкі».
16.40 Драма «24 гадзіны».
18.20 Камедыя «Спартак і Калашнікаў».
20.20 Камедыя «Усё ўключана 2».
22.20 Меладрама «Пасылка з Марса».
0.30 Баявік «З Дона выдачы няма».
2.20 Драма «Клас карэкцыі».
4.20 Камедыя «Граф Монтэнегра».

National Geographic

6.00 80-я. Найвялікшыя спартсмены.
6.50, 13.10 Гульні розуму.
7.10, 13.35, 5.30 Навуковыя недарэчнасці.
7.35, 10.45, 14.00, 21.00, 0.55, 4.00 Золата Юкана.
8.20, 14.45, 17.05, 21.45, 1.40, 4.50 Непакорлівы востраў.
9.10 Незвычайныя промыслы.
11.35, 15.30, 19.30, 23.20 Расследаванні авіякатастроф.
12.20, 20.10 80-я. Дзесяцігоддзе, якое стварыла нас.
16.20, 0.10, 3.15 Уварванне на Зямлю.
18.40 Карставыя варонкі.
22.30, 2.25 Морган Фрыман. Гісторыі пра Бога.

Discovery

8.00 Космас навыварат.
9.00, 15.00, 21.30 Як гэта ўстроена?
9.30, 21.00 Як гэта зроблена?
10.00 Паляўнічыя на рэлíквіі.
11.00, 5.30 Голыя і напалоханыя.
12.00, 4.40 Заваёўванне новых земляў.
13.00 Калекцыянеры аўто.
14.00, 7.10 Портэр-Рыдж.
15.30, 20.00, 2.00 Махінатары.
16.30 Фабрыка ўнікальных аўто.
17.30, 3.50 Залатая ліхаманка.
18.30 Паляўнічыя на зброю.
19.30 Бітва за нерухомасць.
22.00 Рэальныя дальнабойшчыкі.
23.00 Паляванне на труфелі.
0.00 Смяротны ўлоў.
1.00, 6.20 Салдаты няўдачы.
1.30, 6.45 Забойныя дылемы.
2.55 Гаражнае золата.

Кінадаты

«Муля, не нервуй мяне!»

27 жніўня спаўняецца 120 гадоў з дня нараджэння Фаіны Ранеўскай

У прэсе яе часта называюць «адной з найвялікшых рускіх актрыс XX стагоддзя» і «каралевай другога плана», калегі-акцёры і рэжысёры ўспамінаюць не толькі веліч не пастаці і таленту, але і няпросты характар і драматычны лёс. У народзе як проста любяць — як тры дзясяткі фільмаў з удзелам Фаіны Георгіеўны Ранеўскай, так і мноства мудрых, дасціпных і вострых, часам да цынізму, крылатых выразаў яе аўтарства. Расказаць пра яе ў некалькіх словах немагчыма, таму прыгадаем усяго некалькі адметных фактаў з біяграфіі вялікай актрысы.

Ранеўская (Фельдман) нарадзілася ў Таганрогу ў даволі заможнай яўрэйскай сям'і, прычым **з беларускімі каранямі**. Бацька яе, Гірш Хаімавіч, паходзіў з мястэчка Смілавічы Мінскай губерні, а маці, Мілка Рафаілаўна — з Лепеля (Віцебская губерня).

Першы фільм з удзелам Ранеўскай «Пышка» (1934) спадабаўся нават парыжскім аматарам кіно, у прыватнасці, яго высока ацаніў пісьменнік Рамен Ралан. А вось **апошняй работай** актрысы ў кінематографе стала агучванне Фрэкен Бок у мультфільме «Карлсан вярнуўся» (1970). Дарэчы, спачатку Ранеўская адмовілася ад агучвання, бо ёй катэгарычна не падабаўся намаляваны з яе персанаж. Актрысе здавалася, што мультыплікатары наўмысна зрабілі «домамучыцельніцу» непрыгожай, і рэжысёру ледзь удалося яе пераканаць у адваротным.

У фільме «**Папялушка**» Ранеўская, якая выдатна сыграла мачаху, насамрэч не нашмат старэйшая за сваю экранную падчарку: Фаіне Георгіеўне на час здымак было 50 гадоў, а Папялушцы — Яніне Жэймо — амаль 40!

Наогул актрыса сыграла да крыўднага мала **галоўных роляў** у тэатры і амаль ніводнай — у кіно, у асноўным, як вынікае з афіцыйнага ліста Дзяржкіно СССР, з-за «ярка выяўленых семіцкіх рысаў».

Ранеўская, хоць і вырасла ў **шматдзетнай сям'і** (у яе было тры браты і сястра), сама так і не стварыла сям'ю і не нарадзіла дзяцей. Пра няспраўджанае мацярынства актрыса вельмі шкадавала, таму лічыла ўнука сваёй найлепшай сяброўкі Паўлы Вульф таксама і сваім унукам і апякала яго шмат гадоў.

Фраза з фільма «Падкідыш» (1939) — «**Муля, не нервуй мяне!**» — Ранеўскую літаральна пераследавала ўсё жыццё. Нават на ўручэнні ордэна Леніна ў 1976 годзе не хто-небудзь, а Леанід Брэжнеў замест прывітання сказаў: «А вось ідзе наша Муля, не нервуй мяне!» Праўда, потым выбачыўся і патлумачыў, што фраза сама сарвалася з вуснаў — з прычыны вялікай любові да актрысы.

Ранеўская славілася **нястрыманасцю на язык** і злоўжывала нецэнзурнай лексікай. Паводле ўспамінаў блізкіх, адзінай асобай, пры якой актрыса сабе ніколі гэтага не дазваляла і ператкваралася ў выкшталцоную арыстакратку, была яе добрая сяброўка паэтка Ганна Ахматава.

Нягледзячы на шалёную папулярнасць, апошнія гады жыцця Ранеўская **правяла ў адзіноце**, у кампаніі адзінай жывой істоты — падабранага ёй на вуліцы дварняка Хлопчыка. Яго постаць, дарэчы, упрыгожвае і магілу славутай актрысы ў Маскве ■

Пятніца, 2 верасня

Беларусь 1

6.00, 7.20, 8.15 Добрай раніцы, Беларусь!
7.00, 8.00, 9.00, 12.00, 15.00, 19.00, 23.45 Навіны.
7.05, 8.05 Навіны эканомікі.
7.10, 8.10, 19.20 Зона Х.
9.10 Серыял «След».
10.00, 13.00, 16.00 90 секунд.
11.00, 20.00 Серыял «Жаночы доктар».
12.10, 16.30 Серыял «Сямейныя меладрамы-6».
13.20 Дзень у вялікім горадзе.
14.25 Дзіцячы доктар.
15.15, 18.40 Навіны рэгіёна.
15.25 Меладрама «Паміж намі, дзяўчынкамі».
17.30 Terra incognita. Беларусь невядомая.
18.10 Тайны следства.
21.00 Панарама.
21.45 Нашы.
22.00 Меладрама «Вальс-бастон».
0.05 Дзень спорту.
0.15 Серыял «Дзявочае паляванне».

Беларусь 2

7.00 Тэлераніца.
9.00, 20.55 Тэлебарометр.
9.05, 17.35 Серыял «Мая цудоўная нянька».
10.10 Капейка ў капейку.
10.45 Дэтэктыў «Такая работа».
11.40 Рэпарцёр.
12.30, 18.50 Серыял «Не нарадзіся прыгожай».
13.25, 19.50 Серыял «Кухня».
14.30 «Паненка-сялянка». Рэаліці-шоу.
15.30 «Пін_код». Інтэрактыўны маладзёжны праект.
16.10, 23.30 Трылер «Анёл ці дэман».
17.10 «Анлайн». Скетчкам.
21.10 «Бітва экстрасэнсаў. XII».
22.00 Спортлато 5 з 36, КЕНО.
0.30 Серыял «Як я сустрэў вашу маму».

Беларусь 3

7.00 «Дабранак».
7.35, 12.00, 18.45, 21.00 «Калейдаскоп».
7.50, 12.15 «Размаўляем па-беларуску». Тэлевіктарына.
8.00, 17.40 «Адкрытая кніга». Драма. Фільм другі. Заключная серыя.
9.05, 20.00 «Колы Краіны Саветаў. Былі і небыліцы». Дак. фільм «Грузавік усяе Русі».
9.45 «Святло далёкай зоркі». Памяці кампазітара, лаўрэата Дзяржаўнай прэміі Беларусі Уладзіміра Дамарацкага.
10.10 «Экзамен на дырэктара». Драма.
11.30 «Сіла веры».
12.20 «Неверагоднае перамяшчэнне». Фільм — дзецям.
13.55 «Легенды беларускай эстрады». «Застанься са мною...» Ансамбль «Сябры».
14.20 Анталогія «Славянскага базару». «Славянскі базар у Віцебску-1996».
15.15 «СССР — музыка пад забаронай». Група «Кіно».
15.45 «Камертон». Дырыжор і мастацкі кіраўнік сімфанічнага аркестра Брэсцкага музычнага каледжа Людміла Жабінская.
16.10 «Дым Айчыны». Драма.
19.00 «Выбары-2016».
20.40 «Калыханка».
21.15 «Мелодыі лета-2016». «Суседзі».
22.10 «Час кіно».
22.20 «Апошняя вайна». Драма.

Беларусь 5

7.50, 18.25, 21.30 Pro спорт. Навіны.
8.00 Хакей. Алімпійская кваліфікацыя. Данія — Беларусь.
9.55, 23.50 Пляжны футбол. Кваліфікацыя да чэмпіянату свету-2017. Беларусь — Турцыя.
11.05 Хакей. Алімпійская кваліфікацыя. Славенія — Польшча.
13.00 Алімпійскія гульні. Рыа-2016. Выбранае.
14.55 Хакей. Алімпійская кваліфікацыя. Славенія — Данія.
17.10 Фактар сілы.
17.50 Піт-стоп.
18.35 Авертайм. Спецыяльны выпуск.
18.55 Хакей. Алімпійская кваліфікацыя. Беларусь — Польшча. (У перапынку — Авертайм.)
21.40 Футбол. Кваліфікацыя да Еўра-2017. U-21. Беларусь — Нідэрланды.

АНТ

6.00, 6.30, 7.00, 7.30, 8.00 (з субцітрамі), **8.30, 9.00** (з субцітрамі), **11.00, 13.00, 16.00, 18.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
6.05, 8.05 «Наша раніца».
9.05 «Жыць здорава!»
10.25 «Кантрольная закупка».
11.05, 13.05, 16.15, 18.15 (з субцітрамі), **21.00** Навіны спорту.
11.10 «Модны прыгавор».
12.20 «Таблетка».
13.10 «Мужчынскае/Жаночае».
14.10 «Час пакажа».
16.20 Камедыя «Дзеці панядзелка».
18.20 Серыял «Татавы дочкі».
18.55 «Поле цудаў».
20.00 Час.
21.05 «Тры акорды». Фінал.
23.00 Маст. фільм «Каралі вуліц 2: горад матораў».
0.30 «Легенды Live. Depeche Mode».
1.05 Начныя навіны.

СТБ

6.00, 7.30, 10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
6.10, 17.25 «Міншчына».
6.20, 7.45 «Раніца. Студыя добрага настрою».
7.40, 20.10, 22.55 «СТБ-спорт».
8.30, 23.40 «Тайны Чапман».
9.30 «Самыя шакіруючыя гіпотэзы».
10.40 «Сямейныя драмы».
11.35 «Не хлусі мне!»
12.35, 18.05 «Званая вячэра».
13.50 «Дзіўная справа».
15.35 «Вадзіць па-руску».
16.10 «Аўтапанарама».
16.50 «Простыя пытанні» з Ягорам Хрусталёвым.
17.10 «Ведай нашых!»
17.35 «Следакі». Серыял.
19.00 Выступленні кандыдатаў у дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь шостага склікання.
20.00 «Сталічныя падрабязнасці».
20.15 Меладрама «Чужы білет».
22.05 «Глядзець усім!»
23.00 Фільм жахаў «Крык».
0.50 «Зорны рынг». Дайджэст.

МІР

6.00, 5.00 М/ф.
7.00 «Добрай раніцы, свет!»
9.00, 1.00 «Любімыя акцёры».
9.35, 22.45 Маст. фільм «Звычайны цуд».
12.30 «Цяжар абеду».
13.00, 16.00, 19.00 Навіны (бягучы радок).
13.15 Серыял «Веру не веру».
16.20 «Сакрэтныя матэрыялы».
17.20, 2.00 Серыял «Невідзімкі».
19.20 Серыял «Каханне са зброяй».
1.30 Дак. серыял «Іншы свет».
3.30 Маст. фільм «Сэрцы чатырох».

РТР—Беларусь

7.00 «Раніца Расіі».
11.00, 14.00, 17.00, 20.00 Весткі.
11.30 «Уся Расія».
12.15 Серыял «Запіскі экспедытара тайнай канцылярыі-2».
13.50, 16.50, 19.50, 23.00 Навіны — Беларусь.
14.30 «Пра самае галоўнае». Ток-шоу.
15.30 «Прамы эфір».
17.30 Серыял «Заўсёды гавары «заўсёды».
19.10, 20.50 Серыял «Каменская».

22.05, 23.10 Серыял «Усё толькі пачынаецца».
1.20 Выбары ў Дзяржаўную думу Федэральнага сходу Расійскай Федэрацыі. Дэбаты.

НТБ—Беларусь

5.55 «Астрапрагноз».
6.00 «Новая раніца».
8.30 «Студыя Юліі Высоцкай».
9.00 Серыял «Вяртанне Мухтара».
10.00, 13.00, 16.00, 19.00 Сёння.
10.25 Серыял «Дэльта».
12.00 Суд прысяжных.
13.20 Агляд. Надзвычайнае здарэнне.
13.45 «Тайны следства».
14.15 Серыял «Кодэкс гонару».
15.05 Серыял «Я працую ў судзе».
16.25 Серыял «Вуліцы разбітых ліхтароў».
18.00 «Гаворым і паказваем». Ток-шоу.
19.35 «Экстрасэнсы супраць дэтэктываў».
21.05 Баявік «Міраж».
22.35 «Большасць». Ток-шоу.
23.45 «Крутыя нулявыя».

8 канал

7.00, 14.25, 19.20, 21.05, 23.55 «Надвор'е».
7.05, 16.00 Мультпарад.
7.20, 14.30 Камедыя «8 першых спатканняў».
8.45, 18.10 Серыял «Сапраўдны дэтэктыў».
9.40 Серыял «На дарозе».
10.30 «Кінаблакнот».
11.00 Фантастыка «Каўбоі супраць прышэльцаў».
12.55 Камедыя «Добрая жанчына».
14.20, 16.25, 18.00, 19.10, 21.00 «Хатняя крама».
16.30 «Адшукваецца адпачынак».
17.00 Серыял «Серангун Роўд».
19.25 Серыял «Чорны спіс».
20.50 «Вечарніца».
21.10 Трылер «На кручку».
23.05 Серыял «Баншы».

ВТБ

6.00, 17.00, 3.30 «Лаві момант».
6.30, 17.30, 23.30, 2.00, 4.30 Скетч-шоу «Даеш моладзь».
7.00 М/ф «Смяшарыкі».
7.15 М/ф «Фіксікі».
7.45 М/ф «Маша і мядзведзь».

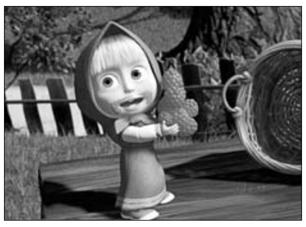

8.00, 13.40 «Ералаш».
8.30, 18.00 Серыял «Тата навыраст».
9.30 Серыял «Васьмідзясятыя 6».
10.40 Серыял «Збеглыя сваякі».
11.20, 19.10, 0.00, 4.00 «Уральскія пельмені».
12.00 Серыял «Кухня 6».
14.20 Серыял «Апошні з Магікян 3».
15.00, 20.20 Серыял «Святлафор 6».
16.10, 5.00 «Турбаміксер».
18.40, 4.00 Скетч-шоу «6 кадраў».
21.30 Баявік «Васабі».
1.00 Скетч-шоу «Валера ТБ».
2.30 Скетч-шоу «Мільёны ў сетцы».

Культура

6.30 «Еўраньюс».
10.00, 15.00, 19.30, 23.30 Навіны культуры.
10.20 «Настаўнік». Маст. фільм.
12.05 «Пісьмы з правінцыі». Уфа (Башкартастан).
12.35 «Загадка вострава Пасхі». Дак. фільм.
13.30 Родам з дзяцінства. «Маленькі прынц». Маст. фільм.
14.40, 16.50, 2.40 Сусветныя скарбы.
15.10 «Танга. Аргенцінская страсць». Дак. серыял.
16.10 «Доктар Трапезнікаў. Выжыць, а не памерці...» Дак. фільм.
17.05 «Захавальнікі спадчыны». Дак. фільм.
17.55 Гістарычныя канцэрты. Артура Бенедэці Мікеланджэлі.
19.00 Смеханастальгія.
19.45, 1.55 «Шукальнікі». «Загадка рускага Настрадамуса».
20.30 «90 гадоў з дня нараджэння Яўгена Лявонава. «Астравы».
21.10 «Данская аповесць». Маст. фільм.
22.40 Да 75-годдзя з дня нараджэння пісьменніка. «Жыццё нялёгкае... Ваш Сяргей Даўлатаў». Дак. фільм.
23.45 Мастсавет.
23.50 «Культ кіно». «Капітал». Маст. фільм.

Настальгія

6.00 «Спяем, сябры!» з Наталляй Казялковай. 2005 год.
7.00, 8.30, 9.40, 11.00, 13.00, 14.30, 15.40, 19.00, 20.30, 21.40, 1.10, 2.30, 3.40, 5.00 Музычная настальгія.
7.30, 13.30, 19.30, 1.30 Маст. фільм «Госця з будучыні».
9.00, 15.00, 21.00, 3.00 «Мінулы час».
10.00, 16.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР».
12.00 «Бітламанія» з Дзмітрыем Дзібровым. 2008 год.
17.00 «Песня-77».
18.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1963. 1-я частка. 2010 год.
22.00 «Колба часу».
23.00 «Кінапанарама» з Э. Разанавым: «Майстры савецкага кіно». 1-я частка. 1982 год.
0.00 «Быў час» з Аляксандрам Палітскоўскім: «Дзеці палітычнай эліты». 2005 год.
5.15 «Гэта было нядаўна, гэта было даўно...» Генадзь Хазанаў. 1996 год.

EuroSport 1

4.00, 8.30, 10.30, 13.30, 19.00, 22.15, 2.15 Тэніс. US Open.
8.00, 12.00, 14.30 Тэніс. US Open. Агляд гульнявога дня.
9.30, 12.30, 15.00, 16.00 Велаcпорт. «Вуэльта».
15.45, 18.45 Велаcпорт. «Вуэльта»-экстра.
22.00, 2.00 Тэніс. «Гейм, сэт і Матс».

Кінакамедыя

0.55 Камедыя «Вундэркінды».
2.55 Камедыя «Душэўная кухня».
4.40 Камедыя «Кухар на колах».
6.45 Прыгоды «Дачка Д'Артаньяна».
9.00 Камедыя «Вяселле па абмене».
10.40 Камедыя «Бясплатныя ўзоры».
12.10 Камедыя «Багіня».
14.00, 14.50, 15.30 Скетчкам «Паміж намі».
14.15, 15.05 «Камедыянты (Шоу)».
16.00 Камедыя «Уцекачы».
17.45 Камедыя «Дзіўныя сваякі».
19.30 Камедыя «Укол парасонам».

21.15 Камедыя «Няўлоўная чацвёрка».
23.35 Меладрама «Дзённік кар'ерысткі».

ТБ3

6.00 М/ф.
7.45 «Доктар І...»
8.15, 19.00, 2.20 «Гісторыя кахання». Серыял.
9.45, 3.45 «Судовыя страсці». Дак. серыял.
11.30 «Сляпая».
12.30 «Варажбітка».
13.35, 5.15 «Тайныя знакі».
14.30 «Шафа».
15.20 «Здзелка».
15.50 «Магія ежы».
16.50 «Рэвізора».
17.55 «Жыццё як цуд».
20.50 «Прыкінься маёй жонкай». Камедыя.

22.55 «Гучная справа».
23.50 «Каліфрэнія». Серыял.
0.20 «Дракула». Фільм жахаў.

ТБ1000

6.10, 18.10 Камедыя «Мая жудасная нянька».
8.10 Драма «Нябачны бок».
10.25 Трылер «Версія».
12.40 Камедыя «Прыгоды Падзінгтана».
14.25 Драма «Абяцанне».
16.10 Камедыя «Мары здзяйсняюцца!»
20.10 Драма «Прынцэса Манака».
22.10 Трылер «Вострaў праклятых».
0.35 Камедыя «А вось і яна».
2.15 Драма «Марыя — каралева Шатландыі».
4.25 Трылер «Айчым».

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Меладрама «Пасылка з Марса».
8.30 Камедыя «Усё ўключана 2».
10.20 Баявік «З Дона выдачы няма».
12.10 Трагікамедыя «Нябёсы запаветныя».
14.25 Драма «Клас карэкцыі».
16.10 Камедыя «Граф Монтэнегра».
18.10 Трагікамедыя «Масква ніколі не спіць».
19.50 Дак. фільм «Канец выдатнай эпохі. Пра фільм і не толькі...»
20.20 Драма «Канец выдатнай эпохі».
22.20 Камедыя «Прыстойныя людзі».
0.10 Драма «Пушкін: апошняя дуэль».
2.20 Камедыя «Мужчына ў маёй галаве».
4.45 Драма «Палонны».

National Geographic

6.00, 22.30, 2.25 Морган Фрыман. Гісторыі пра Бога.
6.50, 13.10 Гульні розуму.
7.10, 13.35, 5.30 Навуковыя недарэчнасці.
7.35, 14.00 Ліхтугі за мяжой.
9.10, 10.45, 17.05 Золата Юкана.
10.00, 17.50 Непакорлівы вострaў.
11.35, 15.30, 19.30, 23.20 Расследаванні авіякатастроф.
12.20, 20.10 80-я. Дзесяцігоддзе, якое стварыла нас.
16.20, 21.00, 0.10, 3.15 Увараванне на Зямлю.
18.40 Касмічнае падарожжа «Хабла».
21.45, 1.40, 4.50 Эвакуацыя Зямлі.

Discovery

8.00 Фабрыка ўнікальных аўто.
9.00, 15.00, 21.30 Як гэта ўстроена?
9.30, 21.00 Як гэта зроблена?
10.00, 18.30 Паляўнічыя на зброю.
11.00, 5.30 Выжыванне без купюр.
12.00, 4.40 Заваёўванне новых земляў.
13.00, 2.55 Паляўнічыя на зброю.
14.00, 7.10 Пяцёрка найлепшых.
15.30, 20.00, 2.00 Махінатары.
16.30 Мяцежны гараж.
17.30, 3.50 Залатая ліхаманка.
19.30 Бітва за нерухомасць.
22.00 Аляска: сям'я з лесу.
23.00 Лясны патруль.
0.00 Стаць мужчынам.
1.00, 6.20 Салдаты няўдачы.
1.30, 6.45 Забойныя дылемы.

Субота, 3 верасня

Беларусь 1

6.25 Існасць.
6.50, 22.25 Меладрама «Маё новае жыццё».
8.30 Буйным планам.
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 Клуб рэдактараў.
9.50 Серыял «Сваты-5».
11.00 50 рэцэптаў першага.
12.10 Дача.
12.50 Здароўе.
13.45 Дэтэктыў «Камунальны дэтэктыў».

15.15 Краіна.
16.25 Меладрама «З чыстага ліста».
18.15, 21.40 Меладрама «Гаспадыня вялікага горада».
21.00 Панарама.
1.35 Дзень спорту.

Беларусь 2

7.00 Серыял «Класная школа».
7.55 «Арол і рэшка. Шопінг». Трэвел-шоу.
8.55, 20.55 Тэлебарометр.
9.00 Серыял «Шчаслівыя разам 2».
10.55 Анімацыйны фільм «Шрэк 2».
12.30 Капейка ў капейку.
13.10 «Вялікая ілюзія на Кіпры».
13.45 «Паненка-сялянка». Рэаліці-шоу.
14.45 «Моду народу».
15.45 «Бітва экстрасэнсаў. XII».
17.55 «Чалавек-невідзімка». Рэаліці-шоу.
19.00 «Здзіві мяне 3». Талент-шоу.
21.10 Трылер «Паскарэнне».
22.00 Спортлато 6 з 49, КЕНО.
23.05 «Lady Блог». Модны праект.
23.40 Камедыя «Сардэчна запрашаем у Zомбілэнд».

Беларусь 3

8.00, 10.05, 16.35 ,21.00 «Калейдаскоп».
8.15, 13.35, 16.50 «Размаўляем па-беларуску». Тэлевіктарына.
8.20 «Неверагоднае перамяшчэнне». Фільм — дзецям.
9.50 «Свет казак».
10.20 «Ідзі і глядзі». Драма.
12.40 «Падполле супраць Абвера». Дак. серыял.
14.05 «Час кіно».
14.15 «Мелодыі Вярыйскага квартала». Камедыя.
15.50, 21.15 «Засакрэчанае каханне. Руская прыгажуня». Дак. фільм.
16.55 «Купальская ноч». Камедыя.
18.10 «Навукаманія».
18.35 «Настальгія». Драма.
20.40 «Калыханка».
22.00 «Сіла, захапленне і забойства». Меладрама.
23.30 «Бард-парад».

Беларусь 5

7.20, 22.55 PRO спорт. Навіны.
7.30 Хакей. Алімпійская кваліфікацыя. Славенія — Данія.
9.25 Футбол. Кваліфікацыя да Еўра-2017. U-21. Беларусь — Нідэрланды.
11.15 Хакей. Алімпійская кваліфікацыя. Беларусь — Польшча.
13.10 Пляжны футбол. Кваліфікацыя да чэмпіянату свету-2017. Беларусь — Турцыя.
14.25 Міні-футбол. Чэмпіянат Беларусі. 1-ы тур. «Сталіца» (Мінск) — «Фортэ» (Магілёў).
16.10 Пляжны футбол. Кваліфікацыя да чэмпіянату свету-2017. Беларусь — Сербія.
17.20 Піт-стоп.
17.55 «На шляху да ЧС-2018». Відэачасопіс.
18.25 Баскетбол. Кваліфікацыя да ЧЕ-2017. Мужчыны. Беларусь — Польшча.
20.15 Плаванне. Кубак свету. Масква.
23.05 Лёгкая атлетыка. Міжнародны турнір. Берлін.

АНТ

7.00 «Суботняя раніца».
8.00, 9.00 (з субцітрамі), **16.00** (з субцітрамі), **20.30** Нашы навіны.
9.05 М/с «Смяшарыкі. Новыя прыгоды».
9.25 «Здароўе».
10.25 «Смак».
11.00 «Ідэальны рамонт».
11.50 Маст. фільм «Розыгрыш».
13.25 Трагікамедыя «Асенні марафон».

15.00 «Яўген Лявонаў. «Я кароль, дарагія мае!»
16.15 (з субцітрамі), **21.00** Навіны спорту.
16.20 «Тэорыя змовы».
17.20 «Маршрут пабудаваны».
17.55 «Хто хоча стаць мільянерам?»
18.55 «КВЗ». Прэм'ер-ліга.
21.05 «Сёння вечарам».
22.35 «Спектакль...» Сольны канцэрт Паліны Гагарынай.
0.05 Маст. фільм «Слушныя хады».

СТБ

6.05 «Фірменная гісторыя». Серыял.
7.40 Меладрама «Чужы білет».
9.30 «Ежа багоў».
10.30, 13.30, 16.30, 19.30, 22.30 «24 гадзіны».
10.40 «Далёкія сваякі».
11.00 «Мінск і мінчане».
11.35 «Участак лейтэнанта Качуры». «Смяротны танец». 1—2 серыі.
13.50, 0.40 Меладрама «Трамвай у Парыж».
15.50 «Вялікі горад».
16.50 «Наша справа».
17.05 Канцэрт Міхаіла Задорнава.
17.50 Камедыя «Белыя Росы».
20.00 «СТБ-спорт».
20.10 «Вялікія тайны».
22.55 «Крапавы берэт». Серыял. Заключныя серыі.

МІР

6.00, 8.20, 3.20 М/ф.
7.55 «Саюзнікі».
9.00 «Вой, мамачкі!»
9.30 «Мой лепшы сябар».
10.00, 16.00 Навіны (бягучы радок).
10.15 «Здабытак рэспублік».
10.45, 23.05 Маст. фільм «Пакроўскія вароты».
13.15 «Цяжар абеду».
13.45 Маст. фільм «Адкрытае мора: Новыя ахвяры».
16.15 Серыял «Было каханне».
1.35 Маст. фільм «Вясёлая моладзь».

РТР—Беларусь

7.00 «Пакой смеху».
7.40 Маст. фільм «Багатая Маша».
11.00, 14.00, 20.00 Весткі.
11.25 Маст. фільм «Сіцылійская абарона».
13.00, 15.15 «Гумар! Гумар! Гумар!»
15.40 Маст. фільм «Барыста».
19.00 «Карціна свету».
19.55 Надвор'е на тыдзень.
20.35 Маст. фільм «У палоне падману».
22.15 Урачыстае адкрыццё Міжнароднага конкурсу маладых выканаўцаў «Новая хваля-2016».
0.25 Маст. фільм «Домакіраўнік».

НТБ—Беларусь

5.45 «Астрапрагноз».
5.50, 8.20 Серыял «Дарожны патруль».
8.00, 10.00, 16.00 Сёння.
8.40 «Вуснамі немаўляці».
9.25 «Урачэбныя тайны плюс».
10.25 «Галоўная дарога».
11.05 «Ежа жывая і мёртвая».
12.00 «Кватэрнае пытанне».
13.10 «Я худзею».
14.15 Серыял «Кодэкс гонару».
16.20 НТБ-Бачанне. «Дзеткі».
17.15 «Героі нашага часу».
18.05 «Следства вялі...»
19.00 «Цэнтральнае тэлебачанне».
20.00 «Новыя рускія сенсацыі».
20.50 «Ты не паверыш!»
21.45 «Салтыкоў-Шчадрыншоу».
22.40 Маст. фільм «Воўчы востраў».
0.10 «Крутыя нулявыя».

8 канал

9.00, 15.55, 19.55, 21.15, 23.40 «Надвор'е».
9.05 М/ф.
9.40 Серыял «Сапраўдны дэтэктыў».
10.40 «Даведнік па краінах і кантынентах».
10.50, 16.00, 19.00, 21.00 «Хатняя крама».
11.05 Серыял «На дарозе».
14.30 Мультпарад.
16.30 «Лэдзі-дэтэктыў».
17.30, 19.10, 20.00 Серыял «Навальнічны час».
20.45 «Вечарніца».
21.05 «Фэшн is my прафэшн».
21.20 Трылер «Снайпер».

ВТБ

6.00, 9.30, 5.30 «Лаві момант».
6.30 «Паспець за 24 гадзіны».
7.30 «Ералаш».
8.00 М/ф «Тры каты».
8.15 М/ф «Маша і мядзведзь».
8.30 М/ф «Гадкае качаня».
10.00, 1.00 «Турбаміксер».
12.00 Рэаліці-шоу «Новае жыццё».
13.00, 23.30 Скетч-шоу «Валера ТБ».
14.00, 23.00, 4.30 Скетч-шоу «6 кадраў».
15.00 Баявік «Васабі».
17.00 «Уральскія пельмені».
18.30 Серыял «Апошні з Магікян 3».
20.30 Прыгоды «Вакол свету за 80 дзён».
0.30 Скетчкам «Студэнты».
3.30 «Дурні і дарогі».
4.00 Скетч-шоу «Даеш моладзь».

Культура

6.30 «Еўраньюс».
10.00 «Звычайны канцэрт з Эдуардам Эфіравым».
10.30 Да 90-годдзя з дня нараджэння Яўгена Лявонава. «Данская аповесць». Маст. фільм.
12.00 «Астравы». Яўген Лявонаў.
12.40 Пернікавы домік. «Манастырскае мастацтва».
13.10 «Крылатая палярная зорка». Дак. фільм.
14.05 Выпускны вечар Акадэміі рускага балета ім. А Я. Ваганавай у Марыінскім тэатры.
16.10, 1.55 Па слядах тайны. «НЛА. Прышэльцы ці суседзі?»
17.00 Навіны культуры.
17.30 «75 гадоў з дня нараджэння пісьменніка. «Жыццё нялёгкае... Ваш Сяргей Даўлатаў». Дак. фільм.
18.20 «Прыгоды Цератопса». Дак. фільм.
19.15 Да 90-годдзя з дня нараджэння Яўгена Лявонава. «Звычайны цуд». Маст. фільм.
21.40 «Рамантыка раманса». Беларускі дзяржаўны ансамбль «Песняры».
22.40 Да 65-годдзя Аляксея Учыцеля. «Космас як прадчуванне». Маст. фільм.
0.10 Д. Брыджуотэр, Я. Андэрсан, Б. Лагрэн і Сімфанічны аркестр венскага радыё ў канцэрце з Вены «Дух Моцарта».
2.40 Сусветныя скарбы.

Настальгія

6.00 «Бітламанія» з Дзмітрыем Дзібровым. 2008 год.
7.00, 8.30, 9.40, 13.00, 14.30, 15.40, 18.40, 19.10, 20.20, 0.55, 2.30, 3.40, 5.00 Музычная Настальгія.
7.30, 13.30, 1.30 Маст. фільм «Госця з будучыні».
9.00, 15.00, 3.00 «Мінулы час».
10.00, 4.00 «Народжаныя ў СССР».
11.00 «Песня-77».
12.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1963. 1-я частка. 2010 год.
16.00 «Колба часу».
17.00 «Кінапанарама» з Э. Разанавым: «Майстры савецкага кіно». 1-я частка. 1982 год.
18.00 «Тэма» з У. Лісцьевым: «Праблема грошай». 1993 год.
18.50 «Час пік» з У. Лісцьевым. 1995 год.
19.20 «Вясёлыя рабяты». 1990 год. 2-я частка.
20.30 «Гэта было нядаўна, гэта было даўно...» Аркадзь Райкін. 1996 год.
21.00 «Быў час». 2009 год.
22.00 Маст. фільм «Жнівень, які збягае».
23.20 «Рок-н-рол ТБ». 1993 год.
0.00 «Спяем, сябры!» з Натальляй Казялковай. 2005 год.

EuroSport 1

4.00, 8.30, 10.30, 19.00, 22.15, 2.15 Тэніс. US Open.
8.00, 11.15, 14.30 Тэніс. US Open. Агляд гульнявога дня.
9.30, 11.45, 13.00 Велаcпорт. «Вуэльта».
12.45, 18.45 Велаcпорт. «Вуэльта»-экстра.
22.00, 2.00 Тэніс. «Гейм, сэт і Матс».

Кінакамедыя

1.10 Камедыя «Жудасны Генры».
2.50 Камедыя «Выпадковы муж».
4.30, 14.00 Скетчкам «Паміж намі».
4.50 Камедыя «Дзіўныя сваякі».
6.35 Меладрама «Ажанюся з першай сустрэчнай».
8.15 Камедыя «Джым з Пікадзілі».
10.00 Камедыя «Няўлоўная чацвёрка».
12.20 Камедыя «Вяселле па абмене».
14.00 Скетчкам «Паміж намі».
14.35 Камедыя «Леа і Беа».
17.40 Камедыя «Дзікая штучка».
19.30 Камедыя «Бясплатныя ўзоры».
21.00 Камедыя «Бармэн».
22.45 Камедыя «Укол парасонам».

ТБ3

6.00 М/ф.
10.10 «Хронікі маскоўскага побыту».
11.00 «Доказ віны».
11.35, 1.00 «Цудоўнае стагоддзе». Серыял.
15.15 «Монстры на канікулах». Анімацыйны фільм.
16.35 «Блокбастары».
17.35, 4.15 «Алігарх ТБ».
18.10 «Хэллоў, Раша!»
19.05 «Масква — не Масква». Меладрама.
21.00 «Прывідны гончшык». Фэнтэзі.
23.05 «Каліфрэнія». Серыял.
23.35 «Сакрэтныя матэрыялы». Серыял.

4.40 «Я і мая фобія».

ТБ1000

6.10, 18.10 Трылер «Ідэнтыфікацыя».
8.10, 22.10 Трылер «Востраў праклятых».
10.30 Камедыя «А вось і яна».
12.10 Драма «Прынцэса Манака».
14.10 Трылер «Айчым».
16.10 Драма «Марыя — каралева Шатланды».
20.10 Меладрама «Спадарыня пакаёўка».
0.10 Камедыя «Закаханы Шэкспір».
2.20 Фэнтэзі «Як зладзіць монстра».
4.00 Трылер «Нічога асабістага».

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Дак. фільм «Канец выдатнай эпохі. Пра фільм і не толькі...»
6.50 Драма «Канец выдатнай эпохі».
8.35 Камедыя «Прыстойныя людзі».
10.15 Драма «Пушкін: апошняя дуэль».
12.15 Прыгоды «Што ў Сенькі было».
13.40 Камедыя «Утаймавальнікі веласіпедаў».
15.00 Камедыя «Мужчына ў маёй галаве».
17.05 Драма «Палонны».
18.35 Драма «Выратаванне».
20.20 Драма «Легенда №17».
22.40 Камедыя «Вяселле па абмене».
0.20 Баявік «Крыжаносец».
2.20 Трылер «Клетка».
4.30 Камедыя «Пах верасу».

National Geographic

6.00 Морган Фрыман. Гісторыі пра Бога.
6.50, 13.10 Гульні розуму.
7.10, 13.30, 5.30 Навуковыя недарэчнасці.
10.00 Дзікі тунец.
10.45 Золата Юкана.
11.35, 23.20 Расследаванні авіякатастроф.
12.20 80-я. Дзесяцігоддзе, якое стварыла нас.
14.00 Міжнародны аэрапорт Дубай.
19.25 Космас. Прастора і час.
21.00, 0.55, 4.00 Хасельхоф супраць Берлінскай сцяны.
21.45, 1.40, 4.50 Зона 51. Сакрэтныя файлы ЦРУ.
22.35, 2.30 Карставыя варонкі.
0.10, 3.15 Уварванне на Зямлю.

Discovery

8.00 Смяротны ўлоў.
9.00, 2.00 Першапраходцы.
10.00 Амерыканскі Тарзан.
11.00, 4.40 Паляўнічыя на рэліквіі.
12.00 Бітвы за кантэйнеры.
13.00 Паляўнічыя на склады.
14.00 Махінатары.
15.00, 2.55, 6.20 У пагоні за класікай.
16.00, 5.30 Вулічныя гонкі.
17.00 Пешшу ўздоўж Ніла.
21.00 Трасы Калыма.
22.00, 7.10 Як працуюць машыны.
23.00 Мегаперавозкі.
0.00 Паляванне на труфелі.
1.00 Лясны патруль.
3.50 Тэлескоп.

9 фактаў пра...

ДЫРЫЖАБЛІ

Дзякуючы французскаму дзеяслову са значэннем «кіраваць» у нашай мове з'явіліся як мінімум два словы. Адно з іх — дырыжор — чалавек, які кіруе музыкамі, а другое — дырыжабль — кіраваны аэрастат.

1. Дырыжаблем называюць лятальны апарат, лягчэйшы за паветра, аэрастат з рухавіком. Рухавік і дазваляе дырыжаблю рухацца незалежна ад напрамку паветраных патокаў. Да дырыжабляў чалавецтва, якое марыла аб небе, абыходзілася паветранымі шарамі-мангальфьерамі.

2. Вынаходнікам дырыжабля лічаць французскага матэматыка Жана Батыста Мары Шарля Менье. Ён прыдумаў усё: форму эліпсоіда, тры прапелеры для кіравання, якія павінны былі круціць уручную аж 80 чалавек, дзве абалонкі — каб зміняць аб'ём газу, і, адпаведна, вышыню палёту.

3. Ажыццявіў ідэі Менье іншы чалавек, таксама француз — інжынер Анры Жыфар. Ён сканструяваў першы ў свеце дырыжабль з паравым рухавіком магутнасцю ў тры конскія сілы. У верасні 1852 года Жыфар падняўся на ім над Парыжскім іпадромам і праляцеў каля 30 кіламетраў з сярэдняй хуткасцю 10 км/г. Ад гэтага палёту і адлічваюць эру маторнай авіяцыі і эру дырыжабляў.

4. Яшчэ праз дваццаць гадоў на падобны лятальны апарат усталёвалі рухавік унутранага згарання — гэта зрабіў нямецкі інжынер Паўль Хенлейн.

5. Дырыжабль Жыфара прынята называць мяккім дырыжаблем. У такіх сістэмах корпус з матэрыі служыць таксама абалонкай для газу. Цыялкоўскі адзначаў недахопы такіх дырыжабляў: немагчымасць трымаць вышыню, высокая верагоднасць пажараў, дрэнная гарызантальная кіруемасць. Калі ў ніжнюю частку абалонкі ўсталяваць металічную ферму, то атрымаецца паўцвёрды дырыжабль — такой была знакамітая «Італія» Умберта Нобіле.

6. Цыялкоўскі крытыкаваў мяккія дырыжаблі не галаслоўна, бо яшчэ ў 80-х гадах XIX стагоддзя ён распрацаваў праект вялікага грузавога дырыжабля цвёрдай канструкцыі з металічнай абшыўкай.

7. Прыдуманае ў Расіі ажыццявілі ў Германіі. На ўласныя сродкі граф Цэпелін пабудаваў дырыжабль цвёрдай сістэмы і асабіста выпрабаваў яго. Да Першай сусветнай вайны дырыжаблі графа, якія ў яго гонар назвалі «цэпелінамі», сталі сродкам перамяшчэння.

8. У вайну цэпеліны бамбілі Лондан, пасля яе заканчэння — чаўнакамі маталіся цераз Атлантыку, а адзін нават здзейсніў кругасветны пералёт. Падвёў цэпеліны вадарод, які выкарыстоўвалі замест гелія: пасля выбуху і пажару дырыжабля «Гіндэнбург», празванага «нябесным «Тытанікам», цэпеліны сышлі ў гісторыю.

9. У СССР першы дырыжабль пабудавалі ў 1923 годзе. Потым пры галоўным упраўленні Галоўпаветрафлота стварылі «Дырыжаблябуд» і запрасілі ў канструктары Нобіле. Той справіўся і стварыў паўцвёрды савецкі дырыжабль «СССР В-5». Потым стварылі «СССР В-6», і ён нават усталяваў сусветны рэкорд працягласці палёту ■

СКАРБ ПАД ЛОЖКАМ

Рыбак з філіпінскага вострава Палаван знайшоў жамчужыну, якая будзе прэтэндаваць на званне самай вялікай у свеце і, як мяркуецца, можа каштаваць каля 100 мільёнаў долараў, піша Malaysian Digest. Мужчына вылавіў яе 10 гадоў таму, але нават не ўяўляў сабе сапраўднага кошту.

Жыхар горада Пуэрта-Прынсеса знайшоў велізарны каштоўны камень у 2006 годзе падчас шторму — яго лодка зачапілася за гіганцкае перламутравае ўтварэнне. Ён схаваў жамчужыну вагой 34 кілаграмы пад ложкам і лічыў сваім талісманам. Філіпінец вырашыў паказаць камень іншым людзям, толькі калі яго хаціна згарэла. Рыбак аднёс знаходку ў муніцыпальнае ўпраўленне па пытаннях турызму. «Мы былі ўражаны. Трэба, каб гемолагі дапамаглі нам сертыфікаваць яе. Цяпер мы чакаем пацвярджэння аўтэнтычнасці ад Гемалагічнага інстытута», — расказалі ў офісе па турызме.

Знаходка рыбака ў пяць разоў пераўзыходзіць габарытамі і вагой жамчужыну, якая лічылася рэкардсменкай да яе. Раней самым вялікім перламутравым каменем была прызнана сямікілаграмовая «жамчужына Алаха» (вядомая як «жамчужына Лаа Цзы»), таксама знойдзеная на Філіпінах. Улады горада хацелі б пакінуць камень у Пуэрта-Прынсесе, зрабіць яго славутасцю і прыцягнуць больш адпачывальнікаў. Malaysian Digest не ўдакладняе, ці атрымае гаспадар жамчужыны якую-небудзь плату за знаходку.

Жамчужына такіх памераў не падобна на класічны шар, як звычайныя невялікія каменьчыкі-«сваякі», яна нагадвае хутчэй велізарны перламутравы кубак, і там не менш можа вельмі шмат каштаваць.

КРЫЛАТЫ ГЕНЕРАЛ ГВАРДЫІ

І гэта не гіпербала — каралеўскі пінгвін па імені Нільс Улаф, які жыве ў заапарку Эдынбурга, стаў брыгадным генералам Каралеўскай гвардыі Нарвегіі.

На цырымоніі прысутнічала больш за 50 нарвежскіх гвардзейцаў, якія прыбылі на Каралеўскі эдынбургскі парад ваенных аркестраў. Гвардзейцы салютавалі Улафу, а ён строга агледзеў шыхт. У генерала нават ёсць свой пагон. Генерал Нільс Улаф — ужо трэці пінгвін у заапарку Эдынбурга, якога так завуць. Усё пачалося ў 1972 годзе, калі пінгвіна, падоранага Нарвегіяй Шатландыі, прапанавалі зрабіць сімвалам Каралеўскай гвардыі. Аўтарам ідэі быў гвардзеец Нільс Эгелієн. Ён даў пінгвіну сваё імя, а Улафам птушка стала ў гонар караля Нарвегіі Улафа V. Кожны раз, калі гвардыя прыязджае ў заапарк, пінгвіну прысуджаюць чарговае воінскае званне. Першы Нільс Улаф даслужыўся да сяржанта, ён памёр у 1987 годзе. Наступная птушка атрымала такое ж імя і атрымала ў спадчыну званне. Такім чынам трэці Нільс Улаф зноў даслужыўся да генерала. У 2008 годзе яго пасвяцілі ў рыцары.

Іван КУПАРВАС

Нядзеля, 4 верасня

Беларусь 1

6.50 Меладрама «Маё новае жыццё».
8.30 Народная раніца.
9.00, 12.00, 15.00 Навіны.
9.10 «Арсенал».
9.40 Серыял «Сваты-5».
10.55 «50 рэцэптаў першага».
12.10 Навіны. Цэнтральны рэгіён.
12.35 Меладрама «Вальс-бастон».
14.25 Каробка перадач.
15.15 Твой горад.
15.30 Вакол планеты.
16.15 Зона Х. Вынікі тыдня.
16.45 Тайны следства.
17.15 Меладрама «Дом спячых прыгажунь».
20.35 Навіны надвор'я.
21.00 Галоўны эфір.
22.10 Меладрама «З чыстага ліста».
0.00 Дэтэктыў «Камунальны дэтэктыў».

Беларусь 2

7.05 Серыял «Класная школа».
7.35 «Здзіві мяне 3». Талент-шоу.
9.15, 21.10 Тэлебарометр.
9.20 «Вялікая ілюзія на Кіпры».
9.55 Элементарыум.
10.30 Кулінарны эксперымент.
11.10 Хачу ў тэлевізар!
11.20 Ваша лато. Пяцёрачка.
11.50 Серыял «Шчаслівыя разам 2».
13.45 «Паненка-сялянка». Рэаліці-шоу.
14.40 «Моду народу».
15.30 Прыгоды «Дзеці шпіёнаў-4».
17.10 Анімацыйны фільм «Шрэк 2».
18.45 Трылер «Паскарэнне».
20.30 Два рублі.
21.45, 22.10 Серыял «Косці».
22.05 Спортлато 5 з 36, КЕНО.

Беларусь 3

8.00, 12.20, 19.15, 21.00 «Калейдаскоп».
8.15 «Размаўляем па-беларуску». Тэлевіктарына.
8.20, 22.20 «Траянскі конь». Камедыя.
10.20 «Бард-парад».
11.00 «Наперад у мінулае».
11.30 Хіт-парад «Сто песень для Беларусі».
12.40 «Музеі Беларусі». Музей беларускага кнігадрукавання. Музей-бібліятэка Сімяона Полацкага.
13.10 «Святыні Беларусі». Касцёл Праабражэння Гасподняга. Фарны касцёл (г. Навагрудак).
13.35 «Настальгія». Драма.
15.40 «Мелодыі лета-2016».
«Суседзі».
16.30 «Паляванне на Гітлера». Дак. фільм.
17.15 «Час кіно».
17.20 «Апошняя вайна». Драма.
19.35 «Прыгоды Шэрлака Холмса і доктара Ватсана». Серыял. «Паляванне на тыгра».
20.40 «Калыханка».
21.20 «Наперад у мінулае». Сапраўдныя песні. Юбілейны канцэрт, прысвечаны выхаду 200-й песні. Першая сотня.

Беларусь 5

7.50, 21.15 PRO спорт. Навіны.
8.00 Пляжны футбол. Кваліфікацыя да чэмпіянату свету-2017. Беларусь — Сербія.
9.15 Баскетбол. Кваліфікацыя да ЧЕ-2017. Мужчыны. Беларусь — Польшча.
10.55, 12.00, 12.50, 15.10 Мінскі паўмарафон. Прамыя ўключэнні.
11.25 Слэм-данк.
12.20 Фактар сілы.
12.55 Хакей. Алімпійская кваліфікацыя. Польшча — Данія. (У перапынку — Мінскі паўмарафон.)
15.30 Міні-футбол. Чэмпіянат Беларусі. 1-ы тур. «Сталіца» (Мінск) — «Фортэ» (Магілёў).
16.35 Авертайм. Спецыяльны выпуск.
16.55 Хакей. Алімпійская кваліфікацыя. Беларусь — Славенія. (У перапынку — Авертайм.)
19.20 Пляжны футбол. Кваліфікацыя да чэмпіянату свету-2017. Італія — Беларусь.
20.40 Футбол. Ліга чэмпіёнаў УЕФА. Відэачасопіс.
21.25 Плаванне. Кубак свету. Масква.

АНТ

7.00 «Нядзельная раніца».
8.00, 9.00 (з субцітрамі), **16.00** (з субцітрамі) Нашы навіны.
9.05 «Нядзельная пропаведзь» (з субцітрамі).
9.20 М/с «Смяшарыкі. ПІН-код».
9.35 «Бесталковыя нататкі».
9.55 «Пакуль усе дома».
10.45 «Фазэнда».
11.15 «Святлана Кручкова. «Я навучылася проста, мудра жыць...»
12.15, 16.20 Камедыя «Вялікі перапынак».
16.15 Навіны спорту (з субцітрамі).
17.00 «Героі «Вялікага перапынку».
18.00 Юбілейны вечар Раймандa Паўлса.
20.00 Контуры.
21.05 «Голас». Новы сезон.
23.00 Камедыя «Мяснік, кухар і мечаносец».

СТБ

6.20 «Фірменная гісторыя». Серыял.
8.00 «Скардзіцца дазваляецца».
8.20, 17.05 «Аўтапанарама».
8.50 Камедыя «Белыя Росы».
10.30, 13.30, 16.30 «24 гадзіны».
10.40 «Далёкія сваякі».
11.00 «Вялікае снеданне».
11.40 «Участак лейтэнанта Качуры». «Смяротны танец». Заключныя серыі.
13.40, 1.25 Маст. фільм «Дзіўныя дарослыя».
15.10 «Самая карысная праграма».
16.00 «Цэнтральны рэгіён».
16.50 «Наша справа».
17.35 «Ваенная тайна».
19.30 «Тыдзень».
20.25 Урачыстае адкрыццё Дня беларускага пісьменства. Святочны канцэрт «Беларусь — спрадвечная песня».
22.15 Меладрама «Павадыр».
0.00 «Соль». Музычнае шоу.

МІР

6.00 «Мільён пытанняў пра прыроду».
6.15 «Даведнік».
6.45 М/ф.
8.30 «Беларусь сёння».
9.00 «Культ/Турызм».
9.30 «Няма праблем».
10.00, 16.00 Навіны (бягучы радок).
10.15 Серыял «Каханне са зброяй».
13.40 «Ведаем рускую».
14.25 «Тусуйся, шоубіз!»
15.00 Урачыстая цырымонія адкрыцця Сусветных гульняў качэўнікаў-2016.
16.15, 22.00 Серыял «Атрад».
21.00 «Разам».
0.05 Серыял «Было каханне».

РТР—Беларусь

7.00 «Пакой смеху».
7.40 Маст. фільм «Пяты паверх без ліфта».
11.00, 14.00 Весткі.
11.20 Фестываль дзіцячай мастацкай гімнастыкі «Аліна».
13.00, 14.15 «Смяяцца дазваляецца».
15.00 Маст. фільм «На ўсё жыццё».
16.40 Маст. фільм «Мая мама супраць».
20.00 Весткі тыдня.
21.30 Ток-шоу «Што адбываецца».
22.30 Маст. фільм «Ад свята да свята».
0.10 «Нядзельны вечар з Уладзімірам Салаўёвым».

НТБ—Беларусь

6.00 «Астрапрагноз».
6.05, 8.20 Серыял «Дарожны патруль».
8.00, 10.00, 16.00 Сёння.
8.50 «Стрынгеры НТБ».
9.25 Ядзім дома.
10.25 «Першая перадача».
11.05 «Цуд тэхнікі».
12.05 «Дачны адказ».
13.15 «НашСпажыўНагляд».
14.15 Серыял «Кодэкс гонару».
16.20 «Вялікія бацькі».
17.05 «Сакрэт на мільён».
19.00 «Акцэнты тыдня».
19.50 Баявік «Вышукальнік».
23.15 «Крутыя нулявыя».

8 канал

9.00, 15.05, 18.55, 23.35 «Надвор'е».
9.05 Мультпарад.
10.00 «Адшукваецца адпачынак».
10.30 «Мой любімы гадавáнец».
11.00, 14.55, 18.45, 21.00 «Хатняя крама».
11.15 Серыял «Камісар Рэкс».
12.00 Камедыя «Прышэльцы на гарышчы».
13.25 Меладрама «Як выйсці замуж за мільярдэра».
15.10 Драма «Прывід».
17.05 Серыял «Чыста англійскае забойства».
19.00 Трылер «Асада».
20.50 «Вечарніца».
21.05 Камедыя «Сэрцаедкі».
23.10 М/ф для дарослых.

ВТБ

6.00, 4.00 Скетч-шоу «Даеш моладзь».
6.30 «Здаецца! З рамонтам».
7.30, 16.10 «Ералаш».
8.00 М/ф «Тры каты».
8.15 М/ф «Маша і мядзведзь».
8.30 М/ф «Гадкае качаня».
9.00 «Мой тата круцейшы!»
10.00, 0.50 «Турбаміксер».
12.00 «Паспець за 24 гадзіны».
13.00 Серыял «Збеглыя сваякі».
15.00, 19.30 «Уральскія пельмені».
16.30, 23.10, 4.30 Скетч-шоу «6 кадраў».
17.00 Прыгоды «Вакол свету за 80 дзён».
21.00 Баявік «Куленепрабівальны».
23.30, 5.30 «Дурні і дарогі».
0.00 Еўрапейскі покерны турнір.
3.30 «Лаві момант».
5.30 «Дурні і дарогі».

Культура

6.30 «Еўраньюс».
10.00 «Звычайны канцэрт з Эдуардам Эфіравым».
10.35 «Звычайны цуд». Маст. фільм.
12.55 «Легенды сусветнага кіно». Іна Гулая.
13.25 «Агатавы капрыз Імператрыцы». Дак. фільм.
13.50 «Прыгоды Цератопса». Дак. фільм.
14.45 Геніі і ліхадзеі. Генрых Брокар.
15.15 «260 гадоў Расійскаму Дзяржаўнаму Акадэмічнаму тэатру драмы ім. А.С. Пушкіна — Александрынскаму тэатру. Спектакль «Рэвізор». Запіс 2004 года.
17.25 «Валерый Фокін. Манаўлогі рэжысёра». Дак. фільм.
18.20 «Пешшу...» Масква сучасная.
18.50, 1.55 «Шукальнікі». «Нязменны вартавы, або Дзевяць гадоў пад зямлёй».
19.35 «Бібліятэка прыгод».
19.50 «Піраты Ціхага акіяна». Маст. фільм.
22.10 Міжнародны фестываль балета «Dance Open». Гала-канцэрт зорак сусветнага балета.
23.50 «Крылатая палярная зорка». Дак. фільм.
0.40 «Take 6» у Маскве.
1.40 «Шкарлупа вялікага гарада». М/ф для дарослых.
2.40 Сусветныя скарбы.

Настальгія

6.00 «Да і пасля...» з Уладзімірам Малчанавым. Год 1963. 1-я частка. 2010 год.
7.10, 8.30, 9.40, 12.40, 13.10, 14.20, 18.40, 20.40, 23.30, 0.55, 2.30, 3.40 Музычная настальгія.
7.30, 1.30 Маст. фільм «Госця з будучыні».
9.00, 3.00 «Мінулы час».
10.00 «Колба часу».
11.00 «Кінапанарама» з Э. Рязанавым: «Майстры савецкага кіно». 1-я частка. 1982 год.
12.00 «Тэма» з У. Лісцьевым: «Праблема грошай». 1993 год.
12.50 «Час пік» з У. Лісцьевым. 1995 год.
13.20 «Вясёлыя рабяты». 1990 год. 2-я частка.
14.30 «Гэта было ндаўна, гэта было даўно...» Аркадзь Райкін. 1996 год.
15.00 «Быў час». 2009 год.
16.00 Маст. фільм «Жнівень, які збягае».
17.20 «Рок-н-рол ТБ». 1993 год.
18.00 «Акулы пяра». Сяргей Мазаеў.
19.00 «Зямля — Паветра». Валерый Меладзэ. 2003 год.
20.30 «Сядзі і глядзі». Музычна-парадыйная праграма. 1994 год.
21.00 Маст. фільм «Новыя прыгоды янкі пры двары караля Артура».
0.00 «Бітламанія» з Дзмітрыем Дзібровым. 2008 год.
5.00 «Песня-77».

EuroSport 1

4.00, 13.15, 19.00, 22.15, 2.15 Тэніс. US Open.
8.00, 14.45 Тэніс. US Open. Агляд гульнявога дня.
8.30, 11.45 Аўтаспорт. Серыя WTCC.
10.30 Аўтаспорт. Этап чэмпіянату свету па гонках на вынослівасць.
12.30 Аўтаспорт. Суперкубак Porsche.
15.15, 18.45 Веласпорт. «Вуэльта»-экстра.
15.30 Веласпорт. «Вуэльта».
22.00, 2.00 Тэніс. «Гейм, сэт і Матс».

Кінакамедыя

0.30 Камедыя «Вох, ужо гэтыя дзеці».
2.10 Камедыя «Вох, ужо гэтыя бацькі».
3.45 Камедыя «Вох, ужо гэтыя адпачынак».
5.25 Камедыя «М + Ж».
6.55 Камедыя «Уцекачы».
8.30 Камедыя «Настаўнік года».
10.30 Меладрама «Чужое вяселле».
12.15 Камедыя «Машына часу ў джакузі».
14.10 Меладрама «Дзённік кар'ерысткі».
15.45 Скетчкам «Паміж намі».
16.00 Прыгоды «Дачка Д'Артаньяна».
18.15 Камедыя «Джым з Пікадзілі».
20.00 Камедыя «Багіня».
21.50 Камедыя «Няхай жыве Францыя!»
23.35 Камедыя «Паміж анёлам і чортам».

ТБ3

6.00 М/ф.
9.20 «Паненка і кулінар».
9.55 «Далёка і яшчэ далей».
10.55, 2.05 «Тайны следства». Серыял.
14.35 «Жонка. Гісторыя кахання».
16.00 «Рэвізора».
19.55 «Без падману».
20.50 «Робін Гуд». Прыгоды.
23.40 «Асцярожна, махляры!»
0.10 «Каліфрэнія». Серыял.
0.40 «Сакрэтныя матэрыялы». Серыял.
5.15 «Нераскрытыя тайны».

ТБ1000

6.10, 18.20 Меладрама «50 першых пацалункаў».
8.10 Трылер «Вострай праклятых».
10.10 Камедыя «Закаханы Шэкспір».
12.25 Меладрама «Спадарыня пакаёўка».
14.20 Трылер «Нічога асабістага».
16.30 Фэнтэзі «Як злавіць монстра».
20.10 Камедыя «Кухар на колах».
22.10 Меладрама «Трэцяя персона».
0.35 Баявік «Інкасатар».
2.10 Трылер «Версія».
4.30 Камедыя «Прыгоды Падзінгтана».

ТБ1000 Рускае кіно

6.20 Драма «Легенда №17».
8.40 Камедыя «Вяселле па абмене».
10.20 Баявік «Крыжаносец».
12.20 Дэтэктыў «Гульня ўсур'ёз».
14.20 Драма «Вырataванне».
16.20 Камедыя «Пах верасу».
18.20 Баявік «Стрытрэйсеры».
20.20 Драма «Кіно пра Аляксеева».
22.20 Камедыя «Ушчэнт».
0.20 Баявік «Мальтыйскі крыж».
2.20 Камедыя «Усё ўключана 2».
4.20 Меладрама «Пасылка з Марса».

National Geographic

6.00 Морган Фрыман. Гісторыі пра Бога.
6.50, 13.10 Гульні розуму.
7.10, 13.30, 5.30 Навуковыя недарэчнасці.
10.00 Дзікі тунец.
10.45 Золата Юкана.
11.35, 16.20, 23.20, 0.55, 4.00 Расследаванні авіякатастроф.
12.20 80-я. Найвялікшыя спартсмены.
14.00 Міжнародны аэрапорт Дубай.
21.45, 1.40, 4.50 Жах у нябёсах.
22.35, 2.25 Крытычная сітуацыя.
0.10 Эвакуацыя Зямлі.
3.15 Уварванне на Зямлю.

Discovery

8.00 Стаць мужчынам.
9.00, 14.00 Першапраходцы.
10.00, 4.40 Лясны патруль.
11.00, 21.00 Паляванне на труфелі.
12.00, 20.00 Рэальныя дальнабойшчыкі.
13.00, 1.00 Аляска: сям'я з лесу.
15.00 Мегаперавозкі.
16.00 Як працуюць машыны.
17.00, 5.30 Смяротны ўлоў.
22.00 Каларада на мяжы гібелі.
0.00 Не спрабуйце паўтарыць.
2.00 Махінатары.
2.55 Паляўнічыя на склады.
3.50 Амерыканскі Тарзан.

НА КОНКУРС АПАВЯДАННЯЎ

Раіса Сцяпанаўна Васільева нарадзілася ў Мазыры. Шмат гадоў працавала настаўніцай матэматыкі. Вось так: сінус, бісектрыса, тэарэма і — метафара, ямб, катрэн... Здавалася б, таму, хто ўсё сваё жыццё прысвяціў дакладным навукам, наўрад ці стане цікава спасцігаць сумніўныя законы зусім іншай прафесіі, дзе цяжка абысціся без уласнай фантазіі і ўяўлення. Але Раіса Сцяпанаўна сваім прыкладам даказала адваротнае і, развітаўшыся са школай, актыўна пачала пісаць вершы і прозу. Адно з яе апавяданняў мы і прапануем увазе нашых шаноўных чытачоў.

Алесь БАДАК.

ДАРУЙ, ПРАБАЧ, МАЁ КАХАННЕ...

Жыццё наша такое кароткае і такое доўгае — як на гэта паглядзіш.

Так ці інакш, але ўчынкаў за час жыцця зроблена такое мноства, што падумаць страшна. Усялякіх: і добрых і не вельмі добрых. А ўжо благіх... як падумаеш добра, то ў вялікі абярэмак не ўбярэш.

За некаторыя ты ўжо спаўна расквітаўся ў свой час. А некаторыя застаюцца вісець цяжкім грузам аж да канца жыцця. І не даюць спакою, муляюць і муляюць, шкрабуць і шкрабуць цябе знутры, выклікаючы хваляванне сэрца, а адчуванне сораму полымем чырвані пакрывае твар.

І нікуды ты не схаваешся, бо гэта, мабыць, Божы суд цябе судзіць, вечна нагадваючы, які ты часам быў «добры» на працягу свайго жыцця. І як бы ты ні спрабаваў хоць на маленечкую частачку зменшыць сваю віну, неяк упэўніць сябе, што ты быў вымушаны абставінамі зрабіць так, а не інакш, усё роўна ўнутраны голас не супакоіцца, будзе даводзіць, што ты хлусіш сабе.

Вось за адзін такі свой учынак і пакутуе Вольга Цітаўна ўсё жыццё.

Гэта зараз яна Вольга Цітаўна — сталая жанчына, якая прайшла ўжо ўсе жыццёвыя этапы. А ў тыя пасляваенныя гады была яна маладзенечкай дзяўчынкай Волечкай.

Маладосць ёсць маладосць. І хто ў гэтым узросце не закахаўся? У свой час і Волечка сустрэла сваё каханне.

Спачатку яна толькі насміхалася з цыбатага сарамлівага хлопца, які прыходзіў да яе сястры па падручнікі (яны разам вучыліся). Ды незаўважна адчула ў сабе патрэбу бачыць яго кожны дзень. Яшчэ не верачы самой сабе, час ад часу кідала позірк на сцяжынку з надзеяй, што вось зараз на ёй з`явіцца той, каго супраць волі сваёй чакала пабачыць. Тады ж сэрцайка яе адчула, што і яна неабыякавая для яго, што і яго позіркі не-не ды затрымліваюцца на ёй.

І вось аднойчы, можна сказаць, нечакана, іх позіркі сустрэліся. Абое збянтэжыліся, пачырванелі, адчулі нейкі ўнутраны штуршок, нібы хтосьці спрабаваў нахіліць іх адзін да аднаго.

Імгненне — і знешні выгляд не нагадваў пра тое, што адбылося нешта неардынарнае. Але знутры праскочылі іскрынкі такога напружання, няйначай адбыўся атамны выбух.

У рэшце рэшт, Волечка адчула на сабе такі ўмольны позірк Валодзі (так звалі хлопца), які як бы казаў: «Выйдзі мяне праводзіць, інačай я памру!» Яна і сама даўно чакала таго знаку.

Праз дзве сустрэчы яны зразумелі, што кахаюць, кахаюць моцна і на ўсё жыццё. Але вось тое, што такое вялікае шчасце прыходзіць не да кожнага, што яго трэба берагчы, як вялікі падарунак з неба, іх маладым розумам было недасягальна.

Яны кахалі. Іх нішто не хвалявала. Здавалася, што ніздзе няма ніякіх перашкод для іхняга такога моцнага і шчырага пачуцця. Волечка з Валодзем да світання гулялі па вуліцах невялікага гарадка, у якім жылі. Часам сядзелі на абрывістым схіле рэчкі, па якой плылі буксіры, сплаўляючы плыты. Агні гэтых начных працаўнікоў асвятлялі бераг і траплялі на закаханых, якія, прытуліўшыся адзін да аднаго, мабыць, нічога не бачылі і не чулі, акрамя грукату сваіх сэрцаў.

Аднойчы Валодзя з Волечкай сядзелі на лавачцы ў ціхім закуточку парку. Нечакана Волечка дастала з кішэні прыгожую-прыгожую насоўку, якая была аздоблена карункамі з жоўтых нітак. «Валодзя, гэта я табе падрыхтавала падарунак, каб ты пра мяне заўсёды памятаў і ведаў, што я цябе вельмі кахаю».

Пабачыўшы такі падарунак, Валодзя аж уздрыгануўся і абедзвюма рукамі адхіліў яго. «Што ты, што ты! Хіба ты не ведаеш, што насоўка ў падарунак — знак разлукі? Ды яшчэ з жоўтымі карункамі».

«І ты верыш у нейкія забабоны? Бяры! Я ж табе ад шчырага сэрца, на памяць», — супакоіла Волечка.

Не ведала тады Волечка, што гэтую горкую разлуку праз колькі часу яна і падорыць свайму каханаму Валодзю.

Прыйшоў час развітацца. Лёс раскідаў іх у розныя бакі. Развіталіся і пакляліся, што каханне іх вечнае, што нішто і ніхто іх не разлучыць. І, нават, прызначылі час сустрэчы.

Але адбылося непапраўнае... Праз непрацяглы час на жыццёвым шляху Волечкі сустрэўся добры хлопец, які закружыў ёй галаву і звёз некуды далёка. Нельга сказаць, што яна так лёгка адкінула ўбок сваё каханне. Не, спачатку ёй цяжка было адчуваць, што не Валодзя будзе ісці з ёю разам па жыцці. Але перамагло тое, што побач быў малады, прыгожы, вельмі абыходлівы, перспектыўны хлопец. А Валодзя?.. Дзе той Валодзя? І дзяўчына здалася.

Можна сказаць, што яна не прагадала. Сямейнае жыццё яе ўдалося. І зараз, у вельмі сталым узросце, Вольга Цітаўна разам са сваім на ўсё жыццё абраным чалавекам. Ёсць у іх і дзеці, і ўнукі. Ёсць і шчасце. Але тое далёкае каханне ў маладосці не выкрасліць з сэрца. То і не дзіва: гэта быў знак аднекуль зверху.

А вось што не зберагліся тое каханне, Вольга Цітаўна віны з сябе ніколі не здымала.

Таму і дасюль шчыміць сэрца пры ўспамінах. Калі-нікалі дастане яна ўпотай з пакунка фота свайго даўняга каханага, глядзіць яму ў вочы і просіць, просіць прабачэння.

Раіса ВАСІЛЬЕВА

■ Неасабісты суб'ектыў

ГАННА НА ШЫІ

Як з нармальных дзяцей гультаі атрымліваюцца

Дачка суседзяў не паступіла ва ўніверсітэт — не хапіла балаў. Сядзяць цяпер усёй сям'ёй кожны вечар і... не, не будуюць планы, куды маладой здаровай дзяўчыне ўладкавацца працаваць ці якую прафесію атрымаць, — гаруюць. Лічаць сямейны бюджэт, рыхтуюцца эканоміць, бацька, выкладчык каледжа, успамінае студэнцкае мінулае і падумвае, ці не пайсці куды грузчыкам падпрацоўваць... Бо вырашылі, што гэты год іхняя Ганначка пасядзіць дома, рыхтуючыся да чарговага штурму факультэта міжнародных адносін (і ніякага іншага!), а калі раптам зноў не атрымаецца, дык за год ужо збяруцца грошы, каб забяспечыць ёй навучанне хаця б на платным аддзяленні таго жаданага факультэта. Бо нікім іншым як дыпламатам Ганна сябе не бачыць, а бацькі ж не будуць таптаць мару адзінай любімай дачушкі.

Ганна актыўна «рыхтуецца». Спіць да абеду, з'ядае сняданак, які маці, сыходзячы на работу, ставіць пад дзве падушкі, каб не астыў, садзіцца за камп'ютар, за якім і праводзіць увесь астатні дзень. Увечары, гадзін у дзевяць, мы з ёй часта сустракаемся — я вяртаюся з работы, а яна якраз выходзіць са сваёй кватэры: каля пад'езда ўжо чакае кампанія моладзі. Яны будуць «галівудзіць» недзе да ночы, а раніцай бацькі будуць хадзіць на пальчыках і размаўляць шэптам, каб іхняя стомленая прынцэса выспалася. Увечары маці, прыйшоўшы з работы, перамые гару нямытага посуду, які «прынцэса» назбірала за дзень, будзе варыць на заўтра абед, пыласосіць кватэру. Бацька пасля работы згайсае на лецішча, прывязе «прынцэсе» сумкі вітамінаў. Яны, наіўныя, шчыра вераць, што калісьці іх Анюта, вывучыўшыся іх стараннямі і зрабіўшы ашаламляльную кар'еру, забяспечыць ім бесклапотную сытую старасць...

І мая маладзенькая суседка — зусім не адзінкавы прыклад. Як расказала нядаўна яе маці, у ганнінай кампаніі толькі пару чалавек паступілі вучыцца або пайшлі працаваць (напрыклад, падвучыўшыся, касірамі ў супермаркет насупраць — там пастаянна нехта «патрабуецца»). «Ну, гэта тыя, у каго бацькі мала зарабляюць, у іх іншага выйсця няма», — паблажліва разважала суседка. Большасць жа няспраўджаных студэнтаў малітвамі і намаганнямі бацькоў «рыхтуюцца паступаць на наступны год».

Што з гэтага атрымаецца пасля? Канешне, хтосьці сапраўды здзейсніць сваю мару, будзе старанна вучыцца, атрымае жаданую прафесію, добра ўладкуецца ў жыцці на радасць бацькам. Гэта ў ідэале. А больш верагодна будзе так: платнае навучанне (якое ні да чога не абавязвае: цябе не пазбавяць стыпендыі за дрэнныя адзнакі), свабодны дыплом (які дае не толькі шырокія магчымасці працаўладкавання, але і выдатнае тлумачэнне, калі работа раптам «не знаходзіцца»). У выніку — дваццаціпяцігадовае «дзіця» сядзіць дома (шукае работу —«падыходзячы варыянт»), гуляе да раніцы, спіць да абеду, ранкам бацькі ходзяць на пальчыках, а пад дзвюма падушкамі томіцца сняданак (каб не астыў). Нічога новага. Усе ўжо прывыклі, пэўна, так яно і трэба.

Я ведаю аднаго такога «Ілью Мурамца», вельмі неблагога хлопца. Паступіў на платны факультэт, на праграміста. Грошай у бацькоў, каб заплаціць за вучобу, не было, і бацька паехаў на заробкі ў Расію, аж но на Чукотку. Так і ездзіў, пакуль сын вучыўся. Ездзіць і дагэтуль, хоць нашчадак тры гады як закончыў універсітэт. Бо дыпламаваны праграміст не можа знайсці работу: там не яго профіль, там — патрэбен стаж работы, там — мала плацяць, там — не так на яго паглядзелі. А навошта хвалявацца і напружвацца: дах над галавой ёсць, паесці клапатлівая маці наварыць. Спатрэбіліся новыя джынсы — зляпіць каму праграму на заказ — купіць (галава ж варыць нядрэнна). Тры з паловай тысячы сярэдняя зарплата ў сферы IT? Ён па-за гэтай статыстыкай. Яму столькі не трэба. А падатак на ўтрыманства заплаціць бацька, прыехаўшы з чарговай камандзіроўкі...

Нядаўна з вуснаў кіраўніка дзяржавы прагучала: не зарабляць у краіне можа толькі лянівы. Але праблема ў тым, што сёння бацькоўская апека і неблагі дабрабыт нярэдка гэтых самых лянівых і культывуюць. І ніякія меры ні на якім узроўні не дапамогуць. Пакуль самі сабе не прызнаемся, што, аберагаючы дзяцей ад фізічнай працы, не цікавячыся не толькі кім яны хочуць быць, а тым — наколькі яны здольныя быць тымі, кім хочуць, мы гадуем тых самых патэнцыяльных гультаёў. Якія не будуць зарабляць ні для краіны, ні нават для саміх сябе. І тут справа не ў наяўнасці або адсутнасці сістэмы прафарыентацыі ў той жа школе. Штосьці незаўважна «перашчоўкнула» ў сістэме выхавання менавіта ў сям'і. Нікога не здзіўляе, што дарослыя дзеткі сядзяць на шыі ў бацькоў «у пошуку сябе», нідзе не працуюць, або праз пень-калоду вучацца на платных аддзяленнях, не робячы ні кроку, ні паўкроку, каб перавесціся на бюджэт, не кажучы ўжо пра тое, каб паспрабаваць зарабіць якую капейчыну, — гэта лічыцца нармальным. І ніяк не караецца нават фінансава — у гэтых дзетак і адзежа, і гаджэты ледзь не апошніх мадэляў — бацькі са скуры гатовыя вылузуцца, каб было не горш чым у людзей. Не разумеючы, што тым самым штурхаюць тых, дзеля каго гатовы і жыццё аддаць, у балота гультайства і бяздзеяння, якое зацягвае нават самых лепшых. Выбраўца з гэтай дрыгвы цяжка, патрэбны сіла волі і мэта, а адкуль і тое, і другое возьмуцца, калі тата з мамай нават не далі пакаштаваць, што гэта такое...

Учора Ганна бацькам заявіла: маўляў, можа, дыпламатыя — гэта не маё. Пайду я лепш у актрысы. Разпланаваны бацька прапанаваў ёй адточваць майстэрства ўжо зараз — паспрабаваць сябе ў ролі дворніка. Скандал у суседзяў быў яшчэ той. Суседка пасля да мяне прыходзіла: цікавілася, можа, яшчэ ў якія каледжы прыём не скончыўся. Здаецца, ужо нідзе набору няма. Позна спахапіліся. Хаця... Можа, сама што ні ёсць своечасова.

Алена ЛЯЎКОВІЧ. *alena@zviazda.by*

■ Ці чулі?

Паслухаць пласцінку і...

Фота novgazeta.by.

У Навагрудку цяпер можна пажыць у нумары, у якім спыняўся Уладзімір Высоцкі

Легендарны спявак і акцёр наведваў Навагрудчыну ў 1969 годзе, падчас здымак фільма па раманах Алеся Адамовіча «Вайна пад стрэхамі» і «Сыны ідуць у бой». Ён спыняўся ў мясцовым гатэлі ў нумары 320 (цяпер гэта нумар 322). Зусім нядаўна гэтыя пакоі адкрыліся як тэматычныя, прысвечаныя спеваку.

— Уладзімір Высоцкі — вядомая асоба, таму вырашана было зрабіць у гатэлі яго пакой, — адзначае **дырэктар дома-музея Адама Міцкевіча Мікалай ГАЙБА,** які ўдзельнічаў ва ўрачыстым адкрыцці. — На той час гэта быў адзіны нумар люкс у гатэлі, на два пакоі. Цяпер у спальні размяшчаюцца фотаздымкі з партрэтамі Высоцкага, а ў першым пакоі на сцяне зроблены фотакалаж з яго выявамі ў розных ролях, фрагментамі яго розных вершаў.

У пакоі стаіць ранейшы тэлефонны апарат і прайгравальнік пласцінак. У колішнім выглядзе захаваўся і санвузел — тая самая блакітная, прадаўгаватая плітка ляжыць на падлозе. Усё вытрымана ў стылістыцы 1960-х гадоў.

«Людзі на Навагрудчыне захоўваюць выразкі з газет, прысвечаныя Высоцкаму, яго фотаздымкі з Марынай Уладзі, якая таксама прыязджала на нашу зямлю, — адзначае спадар Мікалай. — Значыць, у іх ёсць сапраўдная цікавасць да гэтага творцы».

Пра вялікую сімпатыю Мікалая Гайбы да творчай асобы акцёра і паэта асабліва сведчыць той факт, што ў 1983 годзе, будучы ў войску, ён уласнаручна на машынцы ў пяці экзэмплярах перадрукаваў кнігу Высоцкага «Нерв». Яна выйшла ў 1982 годзе ў маскоўскім выдавецтве «Современник» і на той час была рэдкасцю. Захоўвае яе ў сваёй калекцыі ён і па сённяшні дзень. Таксама ў спадара Мікалая маецца кніга перакладаў вершаў Высоцкага на беларускую мову, пра якую мала хто ведае.

Нумар Уладзіміра Высоцкага ў навагрудскім гатэлі не будзе проста мемарыяльным. У яго можна засяляцца. І ўжо знайшліся ахвотныя, якія жадаюць спецыяльна прыехаць, каб пажыць у такіх адмысловых пакоях. Пакуль што кошт на гэты нумар застаецца такім жа, як і на аналагічныя нумары.

Ніна ШЧАРБАЧЭВІЧ. *nina@zviazda.by*

Навагрудскі раён

ОБЪЯВЛЕНИЕ О ПОВТОРНЫХ ТОРГАХ

Наименование (описание), местонахождение и стоимость имущества

Лот №1. Автомобиль Toyota Avensis Verso, регистрационный номер 3094 ЕВ-2, 2011 года выпуска. Первоначальная стоимость – 21 010 рублей 30 копеек.

Лот №2. Автомобиль Toyota Land Cruiser 120, регистрационный номер 7771 ВЕ-2, 2008 года выпуска. Первоначальная стоимость – 28 908 рублей 12 копеек.

Собственник (владелец) имущества	**ООО «СоМеТ» УНП 391427842**
Местонахождение (адрес) имущества	**г. Орша, ул. Марата, 214**
Информация об обременениях	**Без обременений**
Место (адрес), дата и время проведения торгов	**г. Орша, ул. Островского, 36, каб. 1 19 сентября 2016 года в 11.00**
Справочная информация	Отдел принудительного исполнения Оршанского района и г. Орши 211030, г. Орша, ул. Островского, 36 Главный специалист – Маханькова Анастасия Александровна, тел. 80216543202, 80296161412. Начальник отдела – Павлюченкова Наталья Евгеньевна, 80216543213, 80336878924
Условия и порядок проведения торгов	1. Подать письменную заявку на участие в торгах и дать подписку об отсутствии препятствий для приобретения имущества, предусмотренных законодательством. 2. Внести задаток в размере 10 процентов от стоимости имущества (по каждому лоту) на депозитный счет отдела принудительного исполнения Оршанского района и г. Орши №3642903000794 ОАО «АСБ Беларусбанк», код 647, УНП 30002505, **не позднее 11.00 16.09.2016 г.** Минимальная величина первого шага – 5% стоимости каждого лота. В соответствии с ч. 3 ст. 401 ХПК Республики Беларусь возмещение затрат на организацию и проведение торгов осуществляется участником, выигравшим торги.

РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о проведении открытого аукциона по продаже имущества (санатория «Лазурный»), принадлежащего ОАО «Агат-электромеханический завод», расположенного по адресу: Минская обл., Минский р-н, Ждановичский с/с, район д. Ждановичи

Лот № 1

1. Главный корпус с инв. № 600/С-120425 (Здание специализированное для лечебно-профилактических и санаторно-курортных целей). 2. Внутриплощадочные сети водопровода с инв. № 30001011. 3. Внутриплощадочные сети канализации с инв. № 30002010. 4. Внутриплощадочные сети электроснабжения с инв. № 30003011. 5. Внутриплощадочные тепловые сети с инв. № 30004009. 6. Внутриплощадочные сети связи с инв. № 30006007. 7. Резервуары с инв. № 10301074. 8. Дюкер через «Дроздовское водохранилище» (толстостенная труба D 800, 450 м п.) с инв. № 10301075. 9. Малые архитектурные формы и лестницы с инв. № 10301076. 10. Озеленение внутриплощадочной территории (плодовые деревья) с инв. № 10301077. 11. Благоустройство территории с устройством асфальтобетонных подъездных путей и площадок (камень декоративный) с инв. № 10301078. 12. Светопрозрачное металлическое ограждение (ограждение из профильных труб) с инв. № 20007043. 13. Наружное освещение с установкой 28 фонарей с инв. № 30003012. 14. Беседка деревянная с инв. № 70024271. 15. Беседка деревянная с инв. № 70024272. 16. Цветник природная чаша с инв. № 70024280. 17. Хвойное растение туя с инв. № 70024281. 18. Живая изгородь из бюрючины с инв. № 70024282. 19. Цветник «Альпийская горка» с инв. № 70024283. 20. Многолетнее растение спирия вангутта с инв. № 70024284. 21. Сплит-система POLAIR SM 222s (холодильная камера в столовой) с инв. № 70024303. 22. Стелла-указатель с инв. № 70024304. 23. Игровой комплекс «Верхолаз» с инв. № 20007046.

Начальная цена с НДС, бел. руб.:	**Задаток, бел. руб.:**	**Шаг аукциона:** 5%
4 655 292,00 (46 552 920 000)*	232 764,60 (2 327 646 000)*	

()* – Цена указана в денежных знаках образца 2000 г. Инвентарные номера ОС указаны согласно данным бухгалтерского учета.

ЗЕМЕЛЬНЫЕ УЧАСТКИ

Земельный участок площадью 1,6797 га с кадастровым номером 623681700001000272. Описание права, ограничения (обременения) прав: водоохранная зона. На земельном участке расположены иные объекты, которые не выставляются на аукцион.
Земельный участок площадью 0,5822 га с кадастровым номером 623681700001000271. Описание права, ограничения (обременения) прав: водоохранные зоны.
Переход права на земельные участки осуществляется в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь.

ОБРЕМЕНЕНИЯ

Два договора аренды для размещения антенн и оборудования систем сотовой связи на неопределенный срок.

УСЛОВИЯ

Победитель аукциона либо в случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано только одним участником и он согласен приобрести Объект по начальной цене, увеличенной на 5% (пять процентов) – Претендент на покупку, должен заключить с Продавцом договор купли-продажи Объекта в течение 3 (трех) календарных дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.
Победитель аукциона (Претендент на покупку) перечисляет денежные средства Продавцу в течение 5 (пяти) календарных дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.
Победитель аукциона (Претендент на покупку) оплачивает Организатору аукциона вознаграждение в размере 0,7% (Ноль целых семь десятых процента) от цены продажи Объекта в течение 3 (трех) банковских дней со дня подписания протокола о результатах аукциона.
Иное имущество, не включенное в состав Объекта, будет вывезено Продавцом в течение 30 дней после заключения договора купли-продажи Объекта.
На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя аукциона.

Аукцион состоится 27.09.2016 в 14.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3 этаж, каб. 4.

Порядок оформления участия в аукционе содержится на сайте Организатора аукциона **ino.by**.
Задаток перечисляется на р/с 3012154337010 в ОАО «БПС-Сбербанк» ЦБУ №703, 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, д. 4а, код 369. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в аукционе по продаже имущества ОАО «Агат-электромеханический завод» (санатория «Лазурный») Лот № 1, **проводимом 27 сентября 2016 г.**
Заявления на участие и необходимые документы принимаются в рабочие дни с 8.30 до 12.00, с 13.30 до 16.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, 11, каб. 6. Окончание приема заявлений – **23.09.2016 в 10.00.**
Все желающие могут предварительно ознакомиться с Объектом. Контактное лицо для осмотра Объекта: Короляш Виктор Эдуардович, 8 (017) 267-62-92, 8 (029) 199-10-49, 8 (029) 501-86-30.
Организатор аукциона или Продавец вправе снять лот с торгов до объявления его проданным без объяснения причин снятия.

☎ Организатор аукциона: 8 (017) 306-00-57, 8 (029) 356-90-03, 8 (029) 550-09-52 • www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

Извещение о проведении открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего ЧПТУП «Альбус», находящегося по адресу: Витебская область, г. Браслав, пер. Песчаный, д. 8

№ лота	Наименование лота	Начальная цена продажи, руб. (без уплаты НДС)	Шаг аукциона, %	Задаток, руб. (10% от начальной цены)
1	**Капитальное строение-здание специализированое для производства текстильных, швейных и кожаных изделий (швейный цех) площадью 924,44 кв.м, инв. № 210/С-11122**	75 362,00	5	7 536,20

Имущество, входящее в состав лота, расположено на земельном участке 0,2281 га, кадастровый номер 220850100002000002.

Аукцион состоится 07.10.2016 года в 14.00 по адресу: Витебская область, г. Браслав, ул. Садовая, 6/1.

Организатор аукциона – управляющий ЧПТУП «Альбус» Бахуревич Е. В. тел.(8-029) 3608384.

Для участия в аукционе необходимо:

1.**Оплатить задаток** на расчетный счет р/с 3012034245019 в ЦБУ №205 филиала №214 ОАО «АСБ Беларусбанк», код 660 УНП 390506973.

2. **По 03 октября 2016 г. включительно до 16.00 подать заявление** на участие в аукционе и другие документы в соответствии с законодательством по адресу: 230025, г. Гродно-25, а/я 13.

К заявлению прилагаются следующие документы:

- заверенная банком копия платежного поручения о внесении суммы задатка на расчетный счет, указанный в извещении (информационном сообщении);

- индивидуальным предпринимателям – копия (без нотариального засвидетельствования) свидетельства о государственной регистрации; юридическим лицам – доверенность, выданная представителю юридического лица (кроме случаев, когда юридическое лицо представляет его руководитель), а также копия (без нотариального засвидетельствования) свидетельства о государственной регистрации юридического лица;

- иностранным юридическим лицам, иностранной организации, не являющейся юридическим лицом, созданной в соответствии с законодательством иностранных государств, иностранным государством и их административно-территориальными единицами в лице уполномоченных органов, международной организацией – легализованные в установленном порядке копии учредительных документов, выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть подготовлена в течение шести месяцев до подачи заявления на участие в торгах) либо иное эквивалентное доказательство статуса юридического лица в соответствии с законодательством страны происхождения, документ о финансовой состоятельности, выданный обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией;

- представителю иностранного инвестора – легализованная в установленном порядке доверенность, документы о финансовой состоятельности иностранного инвестора, выданные обслуживающим банком или иной кредитно-финансовой организацией без нотариального засвидетельствования;

- представителю гражданина Республики Беларусь или индивидуального предпринимателя – доверенность.

При подаче документов на участие в аукционе граждане Республики Беларусь, иностранные граждане, физические лица (граждане Республики Беларусь и лица без гражданства), постоянно проживающие за пределами Республики Беларусь , в том числе представители юридических лиц Республики Беларусь, представители иностранных инвесторов предъявляют паспорт или иной документ, удостоверяющий личность.

В случае если аукцион признан не состоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником, объекты аукциона продаются этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на 5%.

Участник аукциона имеет право до начала аукциона письменно отозвать свое заявление на участие в нем. Неявка участника аукциона на аукцион признается отказом от участия в аукционе. В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается продавцом в течение пяти рабочих дней со дня проведения аукциона.

Победителем аукциона будет признан участник, предложивший более высокую цену. Лицо, являющееся победителем аукциона, **обязано:** подписать протокол о результатах аукциона; заключить договор купли-продажи в срок не позднее 10 рабочих дней от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретаемое имущество в сроки, определенные в договоре; возместить затраты на организацию и проведение аукциона в течение 3 банковских дней с момента подписания протокола.

Задаток, уплаченный участником аукциона, ставшим победителем, будет учтен в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи.

Дополнительная информация по телефону организатора аукциона: 8029-360-8384.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА ПО ПРОДАЖЕ ИМУЩЕСТВА ОАО «БПХО» С ПОНИЖЕНИЕМ НАЧАЛЬНОЙ ЦЕНЫ ПРОДАЖИ НА 20 ПРОЦЕНТОВ

№ п/п	Наименование лота	Местонахождение	Начальная цена продажи, с учетом НДС, руб., коп.	Задаток 20%, руб., коп.
1	**Лот № 1** капитальные строения:			
1.1	*Склад материалов* с инвентарным номером 110/С-86173, площадью 1018,0 кв.м, назначение – здание специализированное складов, хранилищ	Брестская область, г. Барановичи, ул. Фабричная, 11Б, на земельном участке с кадастровым номером 141000000006002697 площадью 2,0622 га	**146 898,05**	**29 379,61**
1.2	*Склад разнородных материалов* с инвентарным номером 110/С-86155, площадью 1978,0 кв.м, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ	Брестская область, г. Барановичи, ул. Фабричная, 11В/1, на земельном участке с кадастровым номером 141000000006002697 площадью 2,0622 га	**256 645,25**	**51 329,05**
1.3	*Здание склада кислородных баллонов* с инвентарным номером 110/С-102689, площадью 98,7 кв.м, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения, хранилищ	Брестская область, г. Барановичи, ул. Фабричная, 11Б/3, на земельном участке с кадастровым номером 141000000006002697 площадью 2,0622 га	**11 787,55**	**2 357,51**
1.4	*Арочный склад* с инвентарным номером 110/С-86200, площадью 823,0 кв.м, назначение – здание специализированное складов, хранилищ	Брестская область, г. Барановичи, ул. Фабричная, 11В, на земельном участке с кадастровым номером 141000000006002697 площадью 2,0622 га	**105 726,72**	**21 145,34**
1.5	*Здание склада электротоваров и прочего* с инвентарным номером 110/С-102691, площадью 479,1 кв.м, назначение – здание специализированное складов, торговых баз, баз материально-технического снабжения	Брестская область, г. Барановичи, ул. Фабричная, 11Б/2, на земельном участке с кадастровым номером 141000000006002697 площадью 2,0622 га	**74 898,14**	**14 979,63**
1.6	*Здание проходной центрального склада* с инвентарным номером 110/С-102690, площадью 101,6 кв.м, назначение – здание административно-хозяйственное	Брестская область, г. Барановичи, ул. Фабричная,11Б/1, на земельном участке с кадастровым номером 141000000006002697 площадью 2,0622 га	**31 435,68**	**6 287,14**
1.7	*Благоустройство складов ОМТС* с инвентарным номером 110/С-111838, площадью 14179,0 кв.м	Брестская область, г. Барановичи, ул. Фабричная, 7, на земельном участке с кадастровым номером 141000000006002697 площадью 2,0622 га	**553 883,81**	**110 776,76**
1.8	*Забор №7* с инвентарным номером 110/С-111826, площадью 392,8 кв.м	Брестская область, г. Барановичи, ул. Фабричная, 7, на земельном участке с кадастровым номером 141000000006002697 площадью 2,0622 га	**9 537,22**	**1 907,44**
1.9	*Опора уличного освещения с кабельной линией КЛ 0,4 кВ от ЯК склада материалов и станцией управления* с инвентарным номером 110/С-111888, назначение – сооружение специализированное энергетики	Брестская область, г. Барановичи, ул. Фабричная, 7, на земельном участке с кадастровым номером 141000000006002697 площадью 2,0622 га	**3 000,86**	**600,17**
1.10	*Трубопровод сетевой воды от ТК-3Б до центрального склада* с инвентарным номером 110/С-111714, протяженностью 347,5 м, назначение – сооружение специализированное энергетики	Брестская область, г. Барановичи, ул. Фабричная, 7, на земельном участке с кадастровым номером 141000000006002697 площадью 2,0622 га	**6 669,79**	**1 333,96**
1.11	*Участок канализационной сети склада разнородных материалов до КК-113* с инвентарным номером 110/С-111719, протяженностью 21,8 м, назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства	Брестская область, г. Барановичи, ул. Фабричная, 13В, на земельном участке с кадастровым номером 141000000006002697 площадью 2,0622 га	**129,98**	**26,00**
1.12	*Участок канализационной сети от здания проходной центрального склада до КК-108* с инвентарным номером 110/С-111718, протяженностью 55,8 м, назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства	Брестская область, г. Барановичи, ул. Фабричная, 7, на земельном участке с кадастровым номером 141000000006002697 площадью 2,0622 га	**333,02**	**66,60**
1.13	*Трубопровод безнапорный ливневой канализации от КЛ-29 до КЛ-27* с инвентарным номером 110/С-111646, протяженностью 111,9 м, назначение –сооружение специализированное коммунального хозяйства	Брестская область, г. Барановичи, ул. Фабричная, 7, на земельном участке с кадастровым номером 141000000006002697 площадью 2,0622 га	**405,50**	**81,10**
1.14	*Трубопровод артезианской воды от кольца низкого давления от ВК-22 до проходной склада* с инвентарным номером 110/С-111726, протяженностью 49,8 м, назначение – сооружение специализированное водохозяйственного назначения	Брестская область, г. Барановичи, ул. Фабричная, 7, на земельном участке с кадастровым номером 141000000006002697 площадью 2,0622 га	**135,46**	**27,09**
1.15	*Трубопровод пожаротушения от ВК-22В к складу разнородных материалов* с инвентарным номером 110/С-111842, протяженностью 99,0 м, назначение – сооружение специализированное водохозяйственного назначения	Брестская область, г. Барановичи, ул. Фабричная, 7, на земельном участке с кадастровым номером 141000000006002697 площадью 2,0622 га	**319,01**	**63,80**
1.16	*Кабельная линия КЛ 0,4 кВ от РП скважина №4 до РП склада разнородных материалов,* инвентарный номер 050005	Брестская область, г. Барановичи, ул. Фабричная, 7	**75,07**	**15,01**
1.17	*Кран козловой ККТ-50,* инвентарный номер 413546 по бухгалтерскому учету ОАО «БПХО»		**4 929,12**	**985,82**
	ИТОГО по лоту № 1:		**1 206 810,23**	**241 362,05**

Аукцион состоится 27 сентября 2016 в 14.00 по адресу: 225410, г. Барановичи, ул. Фабричная, 7, каб. 503, 5 этаж.

Организатор аукциона: открытое акционерное общество «Барановичское производственное хлопчатобумажное объединение» (ОАО «БПХО», г. Барановичи, ул. Фабричная, 7.

Заявления и документы на участие в аукционе принимаются в рабочие дни с 9.00 до 12.00 и с 14.00 до 16.00 по адресу: г. Барановичи, ул. Фабричная, 7, каб. 602. Последний день подачи заявлений на участие в аукционе – **22.09.2016**.

Задаток вносится до подачи заявления на участие в аукционе на р/с 3012605450052 в отделении ОАО «АСБ Беларусбанк», код 150501245, получатель платежа – ОАО «БПХО», УНП 200166488.

Шаг торгов – 5 процентов.

Победителем аукциона признается участник, предложивший наивысшую цену. Срок заключения договора купли-продажи – не позднее 10 рабочих дней со дня подписания (утверждения) протокола о проведении аукциона. Сроки оплаты за предмет аукциона устанавливаются при заключении договора купли-продажи с продавцом.

Победитель (единственный участник) аукциона в течение 3 рабочих дней после дня проведения аукциона (утверждения протокола) возмещает затраты на организацию и проведение аукциона в соответствии с Соглашением.

Дополнительную информацию можно получить у организатора аукциона: (80163): 47-63-80, 47-64-93, 47-64-85.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	**ЗАО «Центр промышленной оценки»,** г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	**ОАО «Белинвестбанк»,** г. Минск, пр-т Машерова, 29

Предмет аукциона

Лот №1. Блок гаражей, общ. пл. 212,8 кв.м, инв. № 610/С-3384, адрес: Минская обл., Борисовский р-н, **г. Борисов**, ул. Герцена. Составные части и принадлежности: блок из 4 гаражей с подвалом, с диспетчерской. Земельный участок для обслуживания гаражей хранения служебного транспорта, общ. пл. 0,0138 га на праве постоянного пользования. Начальная цена с НДС 20% – **30 474,08 бел. руб. (304 740 768 бел. руб.)**

Лот №2. Помещение пристройки банка, общ. пл. 106,1 кв.м, инв. № 350/D-274217, адрес: Гомельская обл., **г. Гомель**, ул. Советская, 97/5. Начальная цена с НДС 20% – **70 679,58 бел. руб. (706 795 776 бел. руб.)**

Лот №3. Гараж, общ. пл. 66,7 кв.м, инв. № 420/С-311, адрес: Гродненская обл., Лидский р-н, **г. Лида**, пер. 1-Й А. Невского, д. 3. Земельный участок, общ. пл. 0,0154 га предоставлен на праве постоянного пользования для обслуживания гаражей служебного автотранспорта. Начальная цена с НДС 20% – **15 334,09 бел. руб. (153 340 896 бел. руб.)**

Лот №4. Административное помещение, общ. пл. 46,5 кв.м, инв. № 500/D-7077022, адрес: **г. Минск**, ул. Мельникайте, д. 2, пом. 7. Начальная цена с НДС 20% – **136 259,89 бел. руб. (1 362 598 848 бел. руб.)**

Лот №5. Административное помещение, общ. пл. 4,8 кв.м, инв. № 500/D-7077023, адрес: **г. Минск**, ул. Мельникайте, д. 2, пом. 8. Начальная цена с НДС 20% – **13 975,37 бел. руб. (139 753 728 бел. руб.)**

Лот №6. 57/100 долей в праве собственности на здание магазина «Ветеран», общ. пл. 284 кв.м, инв. № 613/С-325, адрес: Минская обл., Крупский р-н, **г. Крупки**, ул. Зайцева, д.5. Земельный участок: 57/100 долей в праве постоянного пользования на участок, общ. пл. 0,0640 га предоставлены для обслуживания здания магазина «Ветеран». Ограничения (обременения) прав: водоохранная зона р. Бобр, площадь 0,0640 га. Начальная цена с НДС 20% – **79 484,93 (794 849 328 бел. руб.). Арендатор.** Подробная информация на сайте организатора аукциона www.cpo.by

Лот №7. Административное здание банка, трехэтажное, кирпичное здание, общ. пл. 944,4 кв.м, инв. № 640/С-27649, адрес: Минская обл., Слуцкий р-н, **г. Слуцк**, ул. Строителей, д. 5А. Земельный участок общ. пл. 0,1632 га предоставлен на праве постоянного пользования для обслуживания зданий и сооружений. Начальная цена с НДС 20% – **632 773,82 бел. руб. (6 327 738 240 бел. руб.). Арендатор.** Подробная информация на сайте организатора аукциона www.cpo.by

Лот №8. Гаражи №№3, 4, общ. пл. 105,2 кв.м, инв. № 350/D-304504, адрес: Гомельская обл., **г. Гомель**, ул. Советская, 126. Начальная цена с НДС 20% – **24 068,70 бел. руб. (240 686 976 бел. руб.)**

Лот №9. Здание служебных гаражей на 3 бокса, общ. пл. 88,7 кв.м, инв. № 342/С-125324, адрес: Гомельская обл., Светлогорский р-н, **г. Светлогорск**, ул. Мирошниченко, 25А. Начальная цена с учетом НДС 20% – **16 498,70 бел. руб. (164 987 040 бел. руб.)**

Лот №10. Здание навеса для инкассаторских автомобилей, общ. пл. 70,8 кв.м, инв. № 342/С-146166, адрес: Гомельская обл., Светлогорский р-н, **г. Светлогорск**, ул. Мирошниченко, 25А. Начальная цена с учетом НДС 20% – **26 078,39 бел. руб. (260 783 936 бел. руб.)**

По Лотам №№ 1–5, 7–9 начальные цены снижены на 20%. По Лоту №6 начальная цена снижена на 10%

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях (BYR) перечисляется на р/с № 3012343260010; нерезидентами РБ задаток может перечисляться в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на в/с: в долларах США (USD) – 3012743260072; в евро (EUR) – 3012343265060; в российских рублях (RUB) – 3012743260098; в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи по всем Лотам: 15 рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона

Победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%, производит оплату приобретаемого объекта недвижимого имущества следующим образом:

Вариант 1:

100% от стоимости реализации объекта недвижимого имущества оплачиваются в течение 15 рабочих дней с момента заключения договора купли-продажи. Передача объекта недвижимого имущества покупателю производится в течение 5 рабочих дней с момента полной оплаты его стоимости.

Вариант 2:

В течение 15 рабочих дней с момента заключения договора купли-продажи покупатель обязан оплатить 20% от стоимости реализации объекта недвижимого имущества.

Оставшаяся часть оплачивается ежемесячно в течение 12 месяцев с момента заключения договора купли-продажи равными долями с уплатой процентов за пользование рассрочкой в размере 0,5 ставки рефинансирования Национального банка Республики Беларусь. При этом покупатель обязан в течение 15 рабочих дней с момента заключения договора купли-продажи предоставить банковскую гарантию об уплате гарантом в пользу ОАО «Белинвестбанк» оставшейся суммы денежных средств включая НДС и проценты за пользование денежными средствами в случае нарушения покупателем обязательств по оплате объекта недвижимого имущества в соответствии с заключенным договором купли-продажи.

Передача объекта недвижимого имущества производится в течение 5 рабочих дней с момента оплаты 20% его стоимости и предоставления покупателем банковской гарантии (при этом передаваемый объект недвижимого имущества не признается находящимся в залоге у ОАО «Белинвестбанк»)

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов **www.cpo.by**

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Извещение о проведении предыдущего аукциона опубликовано в газете «Звязда» от 29.07.2016 г.

Дата и время проведения аукциона	**06.09.2016 в 12.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**
Дата и время окончания приема документов	**05.09.2016 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**
Контактные телефоны	**Тел.: +375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. E-mail: auction@cpo.by**

Центр Промышленной Оценки

- **Организация аукционов**
- **Оценка всех видов имущества**

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	**ЗАО «Центр промышленной оценки»,** г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	**ОАО «Минскагротранс»,** г. Минск, ул. Бабушкина, 29, п/у Колядичи

Предмет аукциона

Объекты недвижимого имущества, реализуемые одним лотом:

Наименование	Назначение	Общая площадь	Инвентарный номер
Капитальное строение №1			
Закрытая автостоянка	Здание неустановленного назначения	675,4 м.кв.	610/U-57449
Адрес	Минская обл., Борисовский р-н, г. Борисов, ул. Демина, 17А/2		
Дополнительная информация	Готовность строения: 78%. Подземная часть (фундамент), стены, перегородки, кровля, полы, проемы (окна) – 100%. Перекрытия – 15%. Проемы (двери) – 50%. Электроснабжение – 90%. Отделочные работы – 10%. Инженерные системы – 0%		
Капитальное строение №2			
Проходная	Здание административно-хозяйственное	48,6 м.кв.	610/С-57615
Адрес	Минская обл., Борисовский р-н, г. Борисов, ул. Демина, 17А		
Составные части и принадлежности	Одноэтажное кирпичное здание проходной (А1/к) с двумя пристройками (Б1/к, В1/д), крыльцом, уличным освещением (а1), опорами, кабельной линией электропередач (а2), ограждением из бетонных плит (а3), воротами, калиткой, ограждением (забором деревянным) (а4), навесом (а5), опорами, крышей, стенами, полами.		
Сведения о земельном участке, на котором расположены капитальные строения №1–2	Земельный участок, общей площадью 0,6679 га, предоставлен продавцу на праве постоянного пользования для обслуживания здания проходной и закрытой автостоянки. Ограничения (обременения) прав на земельные участки, расположенные в охранных зонах линий электропередачи напряжением свыше 1000 вольт, площадь 0,0165 га; ограничения (обременения) прав на земельные участки, расположенные в охранных зонах линий электропередачи напряжением до 1000 вольт, площадь 0,0636 га.		

Начальная цена с НДС 20% – 208 176,31 BYN (2 081 763 120 BYR). Снижена на 20%

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях (BYR) перечисляется на р/с № 3012343260010 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (адрес банка: г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки».

Срок подписания договора купли-продажи	**10** рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати) календарных дней** после заключения договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов **www.cpo.by**

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия.

Извещение о проведении предыдущего аукциона опубликовано в газете «Звязда» 19.07.2016 г.

Дата и время проведения аукциона	**08.09.2016 в 12.30 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**
Дата и время окончания приема документов	**07.09.2016 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**
Контактные телефоны	**Тел.: +375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. E-mail: auction@cpo.by**

УНП 101015738

РУП «Белпочта»

ОБЪЯВЛЯЕТ О ПРОВЕДЕНИИ ПЕРЕГОВОРОВ ПО ВЫБОРУ ПОДРЯДНОЙ ОРГАНИЗАЦИИ для выполнения работ по осуществлению технического надзора на объекте «Капитальный ремонт здания гаража-стоянки автомобилей автотранспортного производства РУП «Белпочта» по ул. Лукьяновича, 6/3 в г. Минске»

Процедура переговоров состоится «30» августа 2016 года в 10.00 по адресу: г. Минск, пр. Независимости, 10.

Контакты для получения дополнительной информации: отдел капитального строительства РУП «Белпочта» – тел.: 293-55-29, 293-55-28.

Центр Промышленной Оценки

- **Организация аукционов**
- **Оценка всех видов имущества**

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	**ЗАО «Центр промышленной оценки»,** г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703
Продавец	**ОАО «Газпром трансгаз Беларусь»,** г. Минск, ул. Некрасова, 9

Предмет аукциона

Имущество бывшей компрессорной станции Ивацевичи, расположенной по адресу: Брестская обл., Ивацевичский р-н, д. 2,2 км юго-западнее деревни Холопья, в составе:

Наименование	Назначение	Общая площадь	Инвентарный номер
Здание КЦ-3	Здание нежилое	2476 кв.м	122/С-2251
Составные части и принадлежности: асфальтобетонное покрытие, бетонное покрытие, покрытие из плитки, сетчатое ограждение, ворота, ворота			
Здание проходной КЦ-3	Здание нежилое	95,1 кв.м	122/С-2246
Здание санитарно-бытового корпуса	Здание нежилое	111,5 кв.м	122/С-2250
Здание котельной КЦ-3	Здание нежилое	276,9 кв.м в т.ч. подвал	122/С-2248
Здание КТП АВО газа КЦ-3	Здание нежилое	145,5 кв.м	122/С-2249
Здание ЗРУ-10 кВ КЦ-3	Здание нежилое	389,9 кв.м	122/С-2247
Здание КНС КЦ-3	Здание нежилое	20,8 кв.м	122/С-2245
Составные части и принадлежности: подвал, КНС (сооружение): насос фекальный к60/30, задвижка стальная ф 50, кран ф50, вентилятор Ц Ц-70 (ВАО-071-4), манометр измерительный			
Система грозозащиты КЦ-3	Сооружение специализированное энергетики		122/С-15277

Передаточные устройства

- внутриплощадочные электросети КЦ-3 с инв. №122/С-15271, назначение – сооружение специализированное энергетики, протяженность – 557 м
- внутриплощадочные теплосети с инв. №122/С-15270, назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, протяженность – 329,9 м
- внутриплощадочные водопроводные сети КЦ-3 с инв. №122/С-15273; назначение – сооружение специализированное водохозяйственного назначения; протяженность – 1624,2 м
- внутриплощадочные сети канализации КЦ-3 с инв. №122/С-15275, назначение – сооружение специализированное коммунального хозяйства, протяженность – 302,3 м

Оборудование:

- КНТП промплощадки КЦ-3, инв. № 100000030413;
- мостовой кран машзала электрический КЦ-3, инв. № 100000030630;
- тельфер электрический машзала КЦ-3, инв. № 100000030649
- кран мостовой ручной КЦ-3, инв. № 100000030631
- таль ручная червячная КЦ-3, инв. № 100000030650;
- радиоканальная система передачи извещений «Маяк» КЦ-3, инв. №100000032836

Начальная цена с НДС 20% – 470 481,00 BYN (4 704 810 000 BYR) Снижена на 40%

Сведения о земельном участке: Кадастровый номер: 123400000001000151. Площадь (га): 3,1410

Категория: земли промышленности, транспорта, связи, энергетики, обороны и иного назначения

Целевое назначение: земельный участок для обслуживания компрессорной станции «Ивацевичи» (компрессорный цех №3). Участок предоставлен продавцу на праве постоянного пользования

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях (BYR) перечисляется на р/с № 3012343260010; нерезидентами РБ задаток может перечисляться в валютном эквиваленте по курсу Нацбанка РБ на дату платежа на в/с: в долларах США (USD) – 3012743260072; в евро (EUR) – 3012343265060; в российских рублях (RUB) – 3012743260098; в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по г. Минску и Минской области (г. Минск, ул. Коллекторная, 11), БИК 153001739, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи	15 рабочих дней после проведения аукциона

Условия оплаты предмета аукциона

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты за предмет аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати) календарных дней** после подписания договора купли-продажи

Порядок проведения аукциона, оформления участия в аукционе, определения лица, выигравшего аукцион, а также возмещения затрат и оплаты вознаграждения за организацию аукциона оговорен в Условиях его проведения, размещенных на сайте организатора торгов **www.cpo.by**

Предмет аукциона может быть снят с аукциона организатором в любое время до объявления его проданным

Предыдущее извещение опубликовано в газете «Звязда» от 26.07.2016 г.

Дата и время проведения аукциона	**09.09.2016 в 11.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**
Дата и время окончания приема документов	**08.09.2016 до 17.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, ЗАО «Центр промышленной оценки»**
Контактные телефоны	**Тел.: +375 17-280-36-37; +375 29-317-95-42. E-mail: auction@cpo.by**

РУП «Институт недвижимости и оценки» (Организатор аукциона) извещает о проведении повторного открытого аукциона со снижением цены по продаже имущества, принадлежащего ОАО «Управляющая компания холдинга «Забудова» (Продавец):

Лот № 1 – Комплекс зданий: 1. Капитальное строение – здание административно-хозяйственное с инв. № 500/С-5720, состоящее их двух изолированных помещений: 1.1. Административное помещение с инв. № 500/D-693142. 1.2. Административное помещение с инв. № 500/D-693143. 2. Б 1/к, Здание специализированное транспорта с инв. № 500/С-45272. Г. 3. В 1/бл, Здание специализированное транспорта с инв. № 500/С-45271. Местонахождение (адрес): г. Минск, ул. Антоновская, д. 2; г. Минск, ул. Антоновская, д. 2, пом. 1, пом. 2; г. Минск, ул. Антоновская, 2/2, 2/1. Земельный участок площадью 0,1262 га с кадастровым номером 500000000001001427 на праве временного пользования по 30.04.2023.

Начальная цена с НДС – 1 648 620,00 (16 486 200 000)* бел. руб.
Задаток – 16 486,20 (164 862 000)* бел. руб. Шаг аукциона – 82 431,00 (824 310 000)* бел. руб.

Лот № 2 – Жилой дом с инв. № 630/С-74523. Составные части и принадлежности: две террасы, подвал из фундаментных блоков. Местонахождение (адрес): Минская обл., Молодечненский р-н, Красненский с/с, д. Ракутевщина, ул. Молодежная, 8А. Земельный участок площадью 0,2119 га с кадастровым номером 623881711601000052 на праве аренды по 06.11.2107.

Начальная цена без НДС – 113 925,60 (1 139 256 000)* бел. руб.
Задаток – 1 139,26 (11 392 560)* бел. руб. Шаг аукциона – 5 696,28 (56 962 800)* бел. руб.

*Цена указана в денежных знаках образца 2000 г. Переход права на земельные участки осуществляется в соответствии с действующим законодательством Республики Беларусь.

Победитель аукциона либо в случае, если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в аукционе подано только одним участником и он согласен приобрести Объект (Объекты) по начальной цене, увеличенной на 5% (пять процентов) - Претендент на покупку должен заключить с Продавцом договор купли-продажи Объекта (Объектов) в течение 14 (четырнадцати) дней с назначенной даты проведения аукциона.

Оплата приобретенного на аукционе Объекта (Объектов) производится в течение 30 (тридцати) дней с назначенной даты проведения аукциона.

Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение повторного открытого аукциона на основании счета-фактуры в течение 3 (трех) банковских дней с момента подписания протокола о результатах аукциона.

Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Продавцу расходы на публикацию объявления на сайте bankrot.gov.by.

На Претендента на покупку распространяются правила и условия, установленные законодательством Республики Беларусь для Победителя аукциона.

Задаток перечисляется на р/с №3012154337010 в ОАО «БПС-Сбербанк» ЦБУ №703, 220004, г. Минск, ул. Кальварийская, д. 4а, код 369. Получатель – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Назначение платежа: задаток для участия в повторном аукционе по продаже имущества ОАО «Управляющая компания холдинга «Забудова» (Лот №__), **проводимом 27 сентября 2016 г.** Участник торгов, желающий участвовать в торгах по нескольким лотам, вносит задаток в размере, установленном для лота с наибольшей начальной ценой.

Аукцион состоится **27.09.2016 в 11.00** по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3 этаж, каб. 4. Заявления на участие и необходимые документы принимаются по 23.09.2016 до 10.00 по адресу: г. Минск, ул. Комсомольская, д. 11, 3 этаж, каб. 6.

Первые полные извещения о проведении аукционов опубликованы в газете «Звязда» от 17.05.2016 (Лот №1), от 01.04.2016 (Лот №2). С полным текстом извещения можно ознакомиться на сайте Организатора аукциона www.ino.by.

☎ Организатор аукциона: 8(017) 306-00-57, 8(029) 356-90-03, 8(029) 550-09-52 • www.ino.by • e-mail: torgi@ino.by

---

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНОВ ПО ПРОДАЖЕ ПРАВА ЗАКЛЮЧЕНИЯ ДОГОВОРОВ АРЕНДЫ НЕДВИЖИМОГО ИМУЩЕСТВА

Организатор аукционов: государственное предприятие «Витебский областной центр маркетинга», г. Витебск, проезд Гоголя, 5, тел. (0212) 42-61-62

Продавец: УП «Минское отделение Белорусской железной дороги» (Оршанская дистанция гражданских сооружений), г. Орша, ул. Заслонова, 3, тел. (0216) 29-20-61.

Лот №1. Право на заключение договора аренды сроком на 5 лет капитального строения с инв. №240/С-29487 общей площадью 937,2 кв.м по адресу: Витебская обл., г. Орша, ул. Заслонова (здание групповой котельной) для размещения персонала, складских помещений (размер ежемесячной арендной платы 234,3 базовой арендной величины); для размещения СТО, осуществления деятельности по производству продукции, выполнению работ, оказанию услуг (размер ежемесячной арендной платы 187,44 базовой арендной величины). **Нач. цена (с учетом/до деноминации):** 3186,48 /31 864 800 бел. руб. **Задаток (с учетом/до деноминации)**: 318,65/3 186 500 бел. руб.

Лот №2. Право на заключение договора аренды сроком на 5 лет помещений, расположенных в капитальном строении с инв. № 235/С-8356, общей площадью 180,25 кв.м, по адресу: Витебская обл., Чашникский р-н, Круглицкий с/с, ст. Вятно (здание железнодорожного вокзала) для размещения персонала, складских помещений (размер ежемесячной арендной платы 36,05 базовой арендной величины); для размещения: услуги сетей сотовой радиотелефонной связи, туристические услуги, оказание бытовых услуг, магазин розничной торговли продовольственными и непродовольственными товарами, размещение парикмахерской; услуги по ремонту, пошиву и вязанию трикотажных изделий, услуги по ремонту и пошиву швейных, меховых кожаных изделий, услуги по ремонту кожгалантереи и зонтов, организация услуг общественного питания (размер ежемесячной арендной платы 18,03 базовой арендной величины). **Нач. цена (с учетом/до деноминации):** 612,85/6 128 500 бел. руб. **Задаток (с учетом/до деноминации):** 61,29 / 612 900 бел. руб.

Лот №3. Право на заключение договора аренды сроком на 5 лет помещений, расположенных в капитальном строении с инв. № 230/С-15494, общей площадью 82,9 кв.м по адресу: Витебская обл., Лепельский р-н, ул. Чуйкова, 38, (здание железнодорожного вокзала) для размещения персонала (размер ежемесячной арендной платы 33,16 базовой арендной величины); для предоставления туристических услуг, оказания бытовых услуг, размещения магазина розничной торговли продовольственными и непродовольственными товарами, услуг по ремонту, пошиву и вязанию трикотажных изделий, услуг по ремонту и пошиву швейных, меховых кожаных изделий, услуг по ремонту кожгалантереи и зонтов (размер ежемесячной арендной платы 13,26 базовой арендной величины). **Нач. цена (с учетом/до деноминации):** 281,86/2 818 600 бел. руб. **Задаток (с учетом/ до деноминации):** 28,18/281 800 бел. руб.

Лот №4 Право на заключение договора аренды сроком на 5 лет благоустройства, расположенного в капитальном строении с инв. №240/С-20531, площадью 12,27 кв.м, по адресу: Витебская область, Оршанский р-н, г. Орша, станция «Орша-Центральная» (привокзальная площадь) для размещения торгового киоска «Форджет». **Условие аукциона**: заключение договора аренды торгового киоска «Форджет».

Размер ежемесячной арендной платы 22,5 базовой арендной величины, в т.ч. 7,5 – аренда благоустройства, 15,00 – аренда торгового киоска «Форджет». **Начальная цена (до/после деноминации):** 41,72 / 417 200 бел. руб. Задаток **(с учетом/ до деноминации):** 4,17/41 700 бел. руб.

Дата, время и место проведения аукциона: 26.09.2016 в 15.00, г. Орша, ул. Заслонова, 3, в актовом зале Оршанской дистанции гражданских сооружений. Срок внесения задатка и подачи документов: с 26.08.2016 с 8.30 по 23.09.2016 до 17.30

Заявления на участие в аукционе со всеми необходимыми документами принимаются в рабочие дни с 8.30. до 17.30 по адресу: г. Витебск, проезд Гоголя, 5 в ККУП «Витебский областной центр маркетинга». Аукционы проводятся в порядке, установленном Положением о порядке проведения аукционов по продаже права заключения договоров аренды капитальных строений (зданий, сооружений), изолированных помещений, машино-мест, их частей, находящихся в государственной собственности, утвержденным Постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.08 2009 №1049. Юридические, физические лица, индивидуальные предприниматели обязаны подать организатору аукциона в указанный в извещении срок заявление на участие в аукционе, подписать соглашение установленной формы, предоставить: копию платежного документа о перечислении задатка на расчетный счет организатора аукциона; юр. лицом – резидентом РБ: копию документа, подтверждающую гос. регистрацию юр. лица; юр. лицом – нерезидентом РБ: легализованные в установленном порядке копии учредительных документов и выписка из торгового реестра страны происхождения (выписка должна быть произведена не ранее чем за 6 месяцев до даты подачи заявления на участие в аукционе) или иное эквивалентное доказательство юридического статуса в соответствии с законодательством страны происхождения; индивидуальным предпринимателем: копию документа, подтверждающего гос. регистрацию индивидуального предпринимателя. При подаче заявления на участие в аукционе предъявляется документ, удостоверяющий личность; представителями – оригинал доверенности (документ, подтверждающий полномочия должностного лица). Победитель аукциона – лицо, предложившее самую высокую цену. Победитель аукциона (лицо, приравненное к Победителю аукциона) обязан оплатить предмет аукциона, затраты на организацию и проведение аукциона в течение 3 рабочих дней со дня проведения аукциона; заключить договор аренды недвижимого имущества не позднее 10 рабочих дней со дня проведения аукциона. В случаях, если Победитель аукциона (лицо, приравненное к победителю аукциона) не подписал протокол аукциона; не уплатил сумму, по которой продан предмет аукциона; не возместил организатору аукциона сумму затрат на организацию и проведение аукциона; не подписал договор аренды, а также в случае, если участники аукциона отказались объявить свою цену за предмет аукциона, в результате чего аукцион признан нерезультативным, указанными лицами уплачивается штраф в размере 100 базовых величин. **Сумма задатка перечисляется на р/с организатора аукциона: №3012078870010 ЦБУ №2 ЗАО «МТБанк», БИК 153001117, г. Витебск, ул. Ленина, 17, УНП 390477566.**

Контактный тел. (0212) 42-61-62, e-mail: vcm74@mail.ru, www.marketvit.by.

■ Далучайцеся!

СТАЛІЦА «АБУЕ» КРАСОЎКІ

У Дзень горада жыхароў Мінска чакае паўмарафон

Многія памятаюць, якім маштабным ён быў летась, калі сабраў каля 20 тысяч удзельнікаў! А што цікавага, незвычайнага чакаць бегунам і гледачам ад забегу сёлета? Аб гэтым мы і пагутарылі з Аляксандрам Бут-Гусаімам, генеральным сакратаром Беларускай федэрацыі лёгкай атлетыкі.

— Адчуваецца, што людзі ў нашай краіне пачынаюць даволі актыўна бегаць, — кажа спадар Аляксандр. — Яшчэ гадоў пяць таму ўбачыць чалавека, які бегае ў парку, было рэдкасцю. Многія лічылі яго за дзівака. А цяпер усё мяняецца. Людзі не саромеюцца, займаюцца здаровым ладам жыцця. Дзякуючы гэтаму ў нас пашыраецца каляндар спаборніцтваў, з'яўляюцца новыя бегавыя клубы. І мы разлічваем, што на старт мінскага паўмарафону выйдзе прыблізна 20 тысяч чалавек. На 18 жніўня на дыстанцыю ў 21 кіламетр ужо зарэгістравалася больш за 2 тысячы чалавек, на 10 — больш чым 1,2 тысячы ўдзельнікаў. Колькасць зарэгістраваных на пяць кіламетраў назваць пакуль складана, але мы плануем, што гэтую адлегласць прабягуць звыш 14 тысяч чалавек. І гэта яшчэ не канчатковыя лічбы. Многія пакідаюць рэгістрацыю на апошні момант. Кожны ўдзельнік, які фінішуе, атрымае памятны медаль. Акрамя таго мы правядзём асобную спартыўную праграму для дзетак.

— Ці шырокая геаграфія ўдзельнікаў сёлетняга паўмарафону?

— Пабягуць прадстаўнікі звыш 30 краін. Сярод іх будуць даволі моцныя замежныя спартсмены — з Кеніі, Эфіопіі, Украіны... Пабяжыць і Вольга Мазуронак, пераможца мінулага забегу. Нядаўна яна заняла пятае месца на Алімпійскіх гульнях і чарговы раз даказала, што з'яўляецца спартсменам высокага ўзроўню з сур'ёзнымі вынікамі. Плануецца, што пабягуць даволі моцныя Марына Даманцэвіч і Настасся Пузакова, Ніна Савіна... Мы ўжо маем шэсць заявак ад мужчын, чые вынікі лепшыя за нацыянальныя. Напярэдадні паўмарафону мы абвесцім імёны элітных спартсменаў.

Забег адбудзецца 4 верасня ў 11:00. Зарэгістравацца, падрабязна азнаёміцца з умовамі і апліцаць стартавы ўнёсак можна на сайце minskhalfmarathon.by Для школьнікаў, пенсіянераў удзел у пяцікіламетровай дыстанцыі будзе бясплатным.

Фота Надзея БУЖАН.

— Іх спрабуеце зацікавіць найперш матэрыяльна?

— Тры тысячы долараў за перамогу — гэта даволі сур'ёзныя грошы для паўмарафону. Спартсменам ёсць за што змагацца. Таму і маем заяўкі ад даволі моцных бегуноў, на якіх выходзілі праз менеджараў. Мы не зацікаўлены, каб у нас беглі выключна афрыканцы. Аднак, калі чалавек зарэгіструецца самастойна, ніхто не будзе перашкаджаць ягонаму ўдзелу. Але бегуны ўсё роўна павінны прадстаўляць розныя краіны. У наступным годзе мы плануем падаць заяўку ў Міжнародную федэрацыю лёгкай атлетыкі на атрыманне нашым паўмарафонам прэстыжнага бронзавага статусу. І ўдзел вядомых спартсменаў на прыняцце падобнага рашэння таксама можа паўплываць. Мы павінны быць прадстаўлены на бронзавы ўзровень спартсменамі з эліты з розных краін.

— Калі не памыляюся, якасць мінскай трасы ўжо прынята на міжнародным узроўні.

— Так, наша траса прайшла сертыфікацыю ў 2005 годзе і атрымала сертыфікат IAAF- AIMS (Міжнародная федэрацыі лёгкай атлетыкі і Асацыяцыі міжнародных марафонаў і прабегаў. — Аўт.). І калі ў Мінску ўстановяць рэкорд, гэта толькі пойдзе на карысць нашаму паўмарафону. Людзі зразумеюць, што траса даволі хуткая і на ёй можна добра прабегчы. І я, як удзельнік многіх паўмарафонаў і марафонаў, пацвярджаю яе добры ўзровень.

— Пытанні з медыцынскай дапамогай і аховай правапарадку ўжо вырашылі?

— Так. Рух будзе абмежаваны на ўсёй адлегласці трасы падчас забегу. Плануем, што яго перакрыюць за гадзіну да пачатку спаборніцтваў. На трасе запрацуюць чатыры пункты аказання медыцынскай дапамогі. Валанцёры — навучэнцы медыцынскага каледжа — будуць перамяшчацца на веласіпедах і сачыць за станам здароўя ўдзельнікаў. Абавязкова арганізуем і пункты харчавання. Бегунам плануем прадаставіць бананы і пітную ваду. Пасля фінішу ўсім удзельнікам зробяць масаж ног. Будуць працаваць душавыя кабінкі.

— Якія «фішкі» рыхтуеце для ўдзельнікаў і гледачоў?

— Безумоўна, зладзім канцэртную праграму, адбудзецца выстаўка прадукцыі нашых партнёраў... На вялікіх экранах каля Палаца спорту плануем правесці жывую трансляцыю паўмарафону. Уздоўж трасы падрыхтуюць спецыяльныя забаўляльныя пляцоўкі. Некаторыя з іх падчас леташняга паўмарафону карысталіся папулярнасцю. Напрыклад, каля цырка, дома-музея І з'езда РСДРП. Мы іх вырашылі пакінуць. Але раскрываць усе карты не буду. Лепш прабегчы і ўбачыць усё на свае вочы. Навінак сапраўды шмат.

Тарас ШЧЫРЫ

СЁННЯ

Сонца

	Усход	Захад	Даўжыня дня
Мінск —	6.09	20.11	14.02
Віцебск —	5.56	20.04	14.08
Магілёў —	5.59	20.01	14.02
Гомель —	5.59	19.55	13.56
Гродна —	6.25	20.26	14.01
Брэст —	6.29	20.23	13.54

Месяц

Апошняя квадра 25.08–31.08

Месяц у сузор'і Рака.

Імяніны

Пр. Аляксея, Васіля, Іпаліта, Максіма, Мікалая, Якава.

К. Люцыі, Марыі, Тэрэзы, Віктара, Канстанціна.

Фота Яўгена ПЯСЕЦКАГА.

ЗАЎТРА

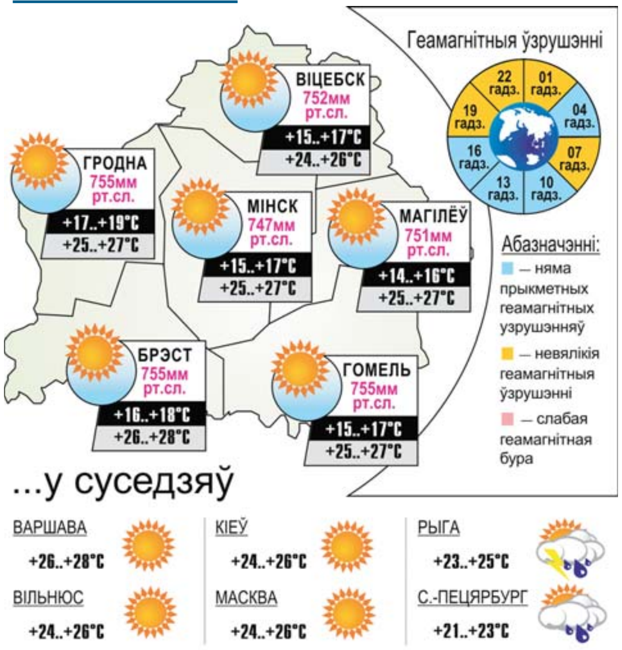

УСМІХНЕМСЯ

Муж — жонцы:

— Як добра тым, хто жыве ў аўтафургоне!

— Да чаго гэта ты?

— Уяві: вяртаецца цешча дадому — а іх дома няма!..

— Сыночак, дзе ты марыш працаваць?

— Я мару працаваць?..

Наогул, працаваць — гэта выдатна! Мне падабаецца. Нават на пляж не хочацца. Зараз вось вытру слёзы і пайду далей працаваць.

— І хто мы з табой цяпер, — спытала яна, схіліўшы галаву і абхапіўшы рукамі свае калені, — сябры ці палюбоўнікі?..

Ён стаяў каля акна і маўчаў.

— Кім бы ты хацеў быць? — спытала яна зноў.

Ён паглядзеў у акно, на зорнае неба, і летуценна адказаў:

— Касманаўтам!..

Малюнак Пятра КОЗІЧА.

Даты | Падзеі | Людзі

26 ЖНІЎНЯ

1382 год — хан Тахтамыш з вялікім войскам пайшоў на Маскву. Вялікі князь маскоўскі Дзмітрый Данскі збіраў у той час раць у паўночных рускіх землях. Абаронай Масквы кіравау юны літоўскі князь Асцей. Два дні масквічы ўпарта абараняліся.

Тады Тахтамыш вырашыў узяць Маскву хітрасцю, паслаўшы на перамовы ніжагародскіх князёў Васіля Кірдзяпу і Сямёна Дзмітрыевіча. Князі паклялі-ся, што Тахтамыш памілуе масквічоў, калі яны здадуцца. 26 жніўня 1382 года масквічы адкрылі вароты. Тахтамыш свайго абяцання не выканаў. Мноства людзей было перабіта, горад разрабаваны. Пасля гэтага татары ўзялі Пераяслаўль, Уладзімір, Юр'еў, Звянігарад, Мажайск і іншыя падмаскоўныя гарады, абклаўшы іх данінай.

1901 год — у гонар 25-годдзя Мінскага таварыства сельскай гаспадаркі адкрылася юбілейная сельскагаспадарчая і саматужна-прамысловая выстава. Яе арганізацыяй займаўся спецыяльны распарадчы камітэт пад старшынствам К. Чапскага. Усяго дэманстравалася каля 700 экспанатаў. Выстава працавала да 4 верасня.

1911 год — нарадзіўся Павел Рэшатаў, Герой Савецкага Саюза. Удзельнік вызвалення Беларусі ў гады Вялікай Айчыннай вайны. Вызначыўся пры ліквідацыі Віцебскага «катла». 27 чэрвеня 1944 года каля вёскі Абухава Бешанковіцкага раёна, застаўшыся адзін каля кулямёта, знішчыў 140 гітлераўцаў, апошняй гранатай падарваў сябе і групу фашыстаў. У вёсцы Уна Лёзненскага раёна ўзведзены помнік герою.

1936 год — 80 гадоў таму нарадзіўся (вёска Вербавічы Нараўлянскага раёна) Эдуард Вікенцьевіч Кавалевіч, беларускі матэматык-праграміст. Аўтар навуковых прац па праграмным забеспячэнні ЭВМ тыпу «Мінск», Адзінай сістэмы, персанальных камп'ютараў. Лаўрэат прэміі Ленінскага камсамола, Дзяржаўнай прэміі СССР (1978).

Было сказана

Янка БРЫЛЬ, народны пісьменнік Беларусі:

«Калі ўсё звесці толькі да самога сябе, дык не заўсёды самога сябе хопіць».

ЗВЯЗДА БЕЛАРУСКАЯ ГАЗЕТА

ЗАСНАВАЛЬНІКІ: Савет Рэспублікі Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Палата прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь, Савет Міністраў Рэспублікі Беларусь

РЭГІСТРАЦЫЙНАЕ ПАСВЕДЧАННЕ НУМАР 2 АД 17 ЛЮТАГА 2009 ГОДА, ВЫДАДЗЕНАЕ МІНІСТЭРСТВАМ ІНФАРМАЦЫІ РЭСПУБЛІКІ БЕЛАРУСЬ.

Дырэктар — галоўны рэдактар КАРЛЮКЕВІЧ Аляксандр Мікалаевіч.

РЭДАКЦЫЙНАЯ КАЛЕГІЯ: Н. ДРЫЛА, Н.КАРПЕНКА (першы намеснік галоўнага рэдактара), А. ЛЯЎКОВІЧ (першы намеснік дырэктара), М. ЛІТВІНАЎ (намеснік галоўнага рэдактара), В. МЯДЗВЕДЗЕВА (намеснік галоўнага рэдактара), А. КЛЯШЧУК, Н. РАСОЛЬКА, С.РАСОЛЬКА, А. СЛАНЕЎСКІ (намеснік галоўнага рэдактара), В. ЦЕЛЯШУК, Л. ЦІМОШЫК (намеснік галоўнага рэдактара).

Выдавец — Рэдакцыйна-выдавецкая ўстанова «Выдавецкі дом «Звязда».

НАШ АДРАС: 220013 г. Мінск, вул. Б. Хмяльніцкага, 10-а.

ТЭЛЕФОНЫ: прыёмнай – 287 19 19 (тэл./факс); аддзелаў: пісьмаў — 284 44 04, падпіскі і распаўсюджвання — 284 44 04, бухгалтэрыі: 287 18 81.

Аўтары апублікаваных матэрыялаў нясуць адказнасць за падбор і дакладнасць фактаў. Іх меркаванні не заўсёды супадаюць з меркаваннем рэдакцыі. Рэдакцыя па сваім меркаванні адбірае і публікуе адрасаваныя ёй пісьмы. Перадрук матэрыялаў, апублікаваных у «Звяздзе», толькі з дазволу рэдакцыі.

http://www.zviazda.by;
e-mail: info@zviazda.by,
(для зваротаў): zvarot@zviazda.by

ПРЫЁМ РЭКЛАМЫ тэл./факс: 287 17 79, e-mail: reklama@zviazda.by

Матэрыялы, пазначаныя гэтым значком, носяць рэкламны характар. Адказнасць за змест рэкламы нясуць рэкламадаўцы.

Газета аддрукавана ў Рэспубліканскім унітарным прадпрыемстве «Выдавецтва «Беларускі Дом друку». ЛП № 02330/106 ад 30.04.2004. 220013, Мінск, пр. Незалежнасці, 79. Выходзіць 5 разоў на тыдзень.

Тыраж 20.008. Індэкс 63850. Зак. № 3311.

М 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12
П 1 2 3 4 5 6 7 8 9 10 11 12

Нумар падпісаны ў 19.30 25 жніўня 2016 года.